

ATS2020
Assessment of Transversal Skills

Orodja za formativno spremljanje prečnih veščin

Mednarodni projekt
Assessment of Transversal Skills – ATS2020

Uredila Tanja Rupnik Vec, Anton Polšak

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

Orodja za formativno spremljanje prečnih veščin

Mednarodni projekt Assessment of Transversal Skills – ATS2020

Urednika: dr. Tanja Rupnik Vec, dr. Anton Polšak

Avtorji: Nela Bejat Kranjc, Anja Benedik, Tjaša Bevc, Nataša Bogataj, Sonja Bone, Gabriela Boškin Blokar, Janja Brglez, mag. Ines Celin, Dragica Čander, Martina Černigoj, Mateja Drnovšek, Dušanka Dulmin, Helena Ferjančič, Špela Frantar, Mateja Godec, Danica Gotlih, Matej Grahor, Vesna Gros, Tatjana Gulič, Simona Hribar Kojc, Martina Juškovič, Marijana Klemenčič Glavica, Lijana Kočar, Majda Kočevar, Alenka Kompare, Neža Kos, Liljana Kosič, Danica Krapež, Sanja Leben Jazbec, Polona Legvart, Sergeja Lipušček, Tatjana Lubej, mag. Maja Matrič, Dominika Mesojedec, mag. Petra Mikeln, Nataša Novak, Bojana Oberstar Bižal, Mateja Osredkar, Klavdija Pajduh Janjič, Ana Pavlič, Anka Pelhan, Ana Perović, Alja Pešak, Verica Peterle Grahonja, Jasmina Peternelj, Gabrijela Pohar, Urška Poljanec, Maja Primožič, Nina Pulko, Maja Rabič, Andreja Rajh, Boštjan Ravnjak, Urška Rihtaršič, Nataša Robič, Jasna Rojc, dr. Tanja Rupnik Vec, Marija Rus, Elena Sedmak, Andreja Sever, Klaudija Skerbinšek, Damjan Snoj, Bojana Škaper Mertelj, Marjeta Teraž, Miran Tratnik, Polona Theuerschuh, Maja Urlep, Jasmina Velikanje, Maja Vičič Krabonja, Milijana Vrhovac, Jasmina Vučič, Janina Žorž

Strokovni pregled: dr. Vilma Brodnik, dr. Leonida Novak

Jezikovni pregled: mag. Mirjam Podsedenšek

Oblikovanje: Saša Premk

Izdal in založil: Zavod Republike Slovenije za šolstvo

Predstavniki: dr. Vinko Logaj

Spletna izdaja

Ljubljana 2018

Publikacija je objavljena na povezavi:

<https://www.zrss.si/pdf/OrodjazaSpremljanjePrecnihVescin.pdf>

Naložbo sofinancirata:

ATS2020
Assessment of Transversal Skills

Erasmus+

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

[COBISS.SI-ID=294490368](https://nuk.ub.uni-lj.si/COBISS.SI-ID=294490368)

ISBN 978-961-03-0405-0 (pdf)

KAZALO

Predgovor ----- 10

dr. Tanja Rupnik Vec, Zavod RS za šolstvo

1 Ozaveščanje: Kaj vem o veščini? Kako vešč sem? ----- 13

dr. Tanja Rupnik Vec, Zavod RS za šolstvo

KAJ VEM O VEŠČINI 14

Alenka Kompare, dr. Tanja Rupnik Vec, Zavod RS za šolstvo

KAKO DOBRO ZNAM POSLUŠATI? 15

mag. Ines Celin, Osnovna šola Antona Žnideršiča Ilirska Bistrica

IZRAZIM SVOJE MNENJE, AKTIVNO POSLUŠAM..... 16

mag. Ines Celin, Osnovna šola Antona Žnideršiča Ilirska Bistrica

KAJ ŽE VEM O SODELOVANJU?..... 17

Neža Kos, Osnovna šola Črna na Koroškem

UČIM SE SODELOVATI..... 18

Sergeja Lipušček, Gimnazija Idrija, Simona Hribar Kojc, Osnovna šola Sostro

KRITIČNO PRIJATELJUJEM..... 20

Nataša Novak, Osnovna šola Franceta Prešerna Črenšovci

KAJ JE ARGUMENTIRANJE? KDAJ JE ARGUMENT DOBER? 21

Jasmina Peternelj, Osnovna šola dr. Aleš Bebler — Primož Hrvatini

POSTAVLJAM DOBRA VPRAŠANJA 22

Sanja Leben Jazbec, Osnovna šola Solkan

PODSTAVEK ZNANJA: KAJ ŽE ZNAM, KAJ ŽE ZMOREM?..... 23

Klaudija Skerbinšek, Osnovna šola Sveti Jurij

UPORABLJAM RAZNOVRSTNE VIRE 24

Anja Benedik, Osnovna šola Matije Čopa Kranj

KAKO BOM PRIDOBIL INFORMACIJE? 25

Danica Krapež, Osnovna šola Dobravlj

UPORABLJAM PRIROČNIK..... 26

Nataša Bogataj, Gimnazija Idrija

KAKO SPREten SEM PRI VEŠČINI DELA Z IZBRANIM VIROM - SLOVARJEM? 27

Jasmina Velikanje, Gimnazija Idrija

2 Cilji, nameni in kriteriji uspešnosti ----- 28

dr. Tanja Rupnik Vec, Zavod RS za šolstvo

KAJ JE DOBRO SODELOVANJE? 29

Jasmina Vučič, Osnovna šola Cerklje ob Krki	
MOJI CILJI IN STRATEGIJE PRI DELU V SKUPINI.....	30
Marija Rus, Osnovna šola Črna na Koroškem	
KAJ SE ŽELIM NAUČITI GLEDE VEŠČINE DELA Z VIRI?	31
Anja Benedik, Osnovna šola Matije Čopa Kranj	
SODELUJEM S SOŠOLCI	32
Janja Brglez, Osnovna šola Pod goro Slovenske Konjice	
GOVORNI NASTOP SOŠOLCA/-KE	33
Janja Brglez, Osnovna šola Pod goro Slovenske Konjice	
UČINKOVITO SKUPINSKO DELO.....	34
mag. Maja Matrič in tim ATS, Osnovna šola Cerklje ob Krki	
TEHNIKA UPOŠTEVAJMO VSE DEJAVNIKE	35
Sanja Leben Jazbec, Osnovna šola Solkan	
POSTAVLJAM RAZMIŠLJUJOČA VPRAŠANJA	36
Sanja Leben Jazbec, Osnovna šola Solkan	
SOOBLIKOVANJE NAMENOV UČENJA IN VZVRATNO NAČRTOVANJE KRITERIJEV USPEŠNOSTI PRI MATEMATIKI.....	37
Bojana Škaper Mertelj, Osnovna šola Sveti Jurij	
KRITIČNO RAZMIŠLJANJE PRI GEOGRAFIJI: KRITERIJI USPEŠNOSTI	38
Marjeta Teraž, Osnovna šola Sava Kladnika Sevnica	
KRITERIJI USPEŠNOSTI ZA ZMOŽNOST GLASNEGA BRANJA.....	39
Dušanka Dulmin, Osnovna šola Stara Cerkev	
KAKO SE SPORAZUMEVAM?	40
Mateja Osredkar, Osnovna šola Preska	
KAKO NAPREDUJEM V KOMUNIKACIJI?	41
Nina Pulko, Osnovna šola Preska	
UČIM SE ARGUMENTIRATI. KAKO MI GRE?.....	42
Maja Rabič, Damjan Snoj, Lijana Kočar, Anka Pelhan, Klavdija Pajduh Janjič, Osnovna šola Preserje	
KAKO SODELUJEM? POVRATNA INFORMACIJA SOŠOLCA.....	43
Dragica Čander, Osnovna šola Pod goro	
NAČRTUJEM UČENJE IN SE OCENIM	45
Polona Legvart, Osnovna šola bratov Polančičev Maribor	
SAMOOČENA VEŠČINE DELA Z VIRI.....	47
Anja Benedik, Alja Pešak, Urška Poljanec, Milijana Vrhovac, Osnovna šola Matije Čopa Kranj	
PROJEKTNO DELO Z OSNOVAMI RAZISKOVALNEGA DELA	48

Sonja Bone, Gimnazija Nova Gorica	
NAČRTOVANJE DELA Z VIRI.....	50
Maja Vičič Krabonja, Srednja ekonomska šola Maribor	
DOSEGANJE CILJEV ZA RAZVIJANJE VEŠČINE SODELOVANJA IN KOMUNICIRANJA (DELO V PARU)	51
Špela Frantar, Gimnazija Bežigrad	
VREDNOTENJE POROČILA: ZGODOVINSKO DOMAČE BRANJE	52
Špela Frantar, Gimnazija Bežigrad	
KRITERIJI USPEŠNOSTI DELA Z LISTOVNIKOM PRI ŠPANŠČINI	54
Ana Pavlič, Gimnazija Bežigrad	
KRITERIJI USPEŠNOSTI PRI KEMIJI	55
Mateja Godec, Gimnazija Franca Miklošiča Ljutomer	
KRITERIJI USPEŠNOSTI PRI ANGLEŠČINI.....	56
Liljana Kosič, Gimnazija Franca Miklošiča Ljutomer	
KRITERIJI USPEŠNOSTI: PREDSTAVITVE	58
Andreja Rajh, Srednja ekonomska šola Maribor	
3 Načrtovanje poti do cilja -----	60
dr. Tanja Rupnik Vec, Zavod RS za šolstvo	
NAČRTUJEM UČENJE VEŠČINE.....	61
Alenka Kompare, dr. Tanja Rupnik Vec, Zavod RS za šolstvo	
MOJA POT DO CILJA.....	62
Danica Gotlih, Osnovna šola bratov Polančičev Maribor	
KAKO BOM DOSEGEL/-LA ZASTAVLJENE CILJE PRI VEŠČINI DELO Z VIRI.....	63
Alja Pešak, Osnovna šola Matije Čopa Kranj	
DELO Z VIRI - DOKAZI.....	64
Alja Pešak, Osnovna šola Matije Čopa Kranj	
3 – 2 – 1 – ZDAJ!.....	65
Gabrijela Pohar, Osnovna šola Stara Cerkev	
NAČRTOVANJE IN SPREMLJANJE UČENJA	66
Vesna Gros, Osnovna šola Polje	
UČNI STILI IN NASVETI ZA UČENJE	67
Vesna Gros, Osnovna šola Polje	
ZBIRAM DOKAZE O UČENJU: FIZIKA.....	69
Miran Tratnik, Gimnazija Nova Gorica	
4 Dejavnosti za razvoj veščin -----	70
dr. Tanja Rupnik Vec, Zavod RS za šolstvo	

OBLIKOVANJE ARGUMENTA: ZA IN PROTI.....	71
Alenka Kompare, dr. Tanja Rupnik Vec, Zavod RS za šolstvo	
DELO Z VIRI.....	72
Anja Benedik, Osnovna šola Matije Čopa Kranj	
TVITANJE KOT UČNA DEJAVNOST.....	74
Tatjana Gulič, Osnovna šola Preska	
UČIM SE ARGUMENTIRATI.....	75
Jasmina Peternelj, Osnovna šola dr. Aleš Bebler — Primož Hrvatini	
UČIM SE RAZLIKOVATI DEJSTVA OD MNENJ.....	76
Verica Peterle Grahonja, Osnovna šola dr. Aleš Bebler — Primož Hrvatini	
RAZVIJAM VEŠČINO SODELOVANJA.....	77
mag. Ines Celin, Osnovna šola Antona Žnideršiča Ilirska Bistrica	
SKUPINSKO DELO PRI ZGODOVINI.....	79
Majda Kočever, Osnovna šola Planina pri Sevnici	
FORMATIVNO SPREMLJANJE ZNANJA IN VEŠČINE SODELOVANJA IN PROCESA UČENJA.....	82
Maja Rabič, Osnovna šola Preserje	
SKUPINSKO DELO PRI SLOVENŠČINI.....	84
Nataša Robič, Osnovna šola Planina pri Sevnici	
IZHODNI LISTEK 3 – 2 – 1.....	86
Sanja Leben Jazbec, Osnovna šola Solkan	
KRITIČNO MIŠLJENJE-UTEMELJEVANJE PRI MATEMATIKI.....	87
Helena Ferjančič, Martina Černigoj, Osnovna šola Dobravlje	
KAKO SEM SODELOVAL V SKUPINI IN KAJ SEM PRISPEVAL K OBLIKOVANJU PREDLOGA.....	88
Tjaša Bevc, Osnovna šola Ruše	
METODA »PLACEMATE«: SPREMLJANJE NAPREDKA V VEŠČINI.....	90
Tatjana Lubej, Boštjan Ravnjak, Osnovna šola Ruše	
RAZVIJANJE VEŠČINE RAZISKOVANJA: POSTAVLJANJE HIPOTEZ.....	91
Janina Žorž, Gimnazija Nova Gorica	
5 Povratna informacija.....	92
dr. Tanja Rupnik Vec, Zavod RS za šolstvo	
POVRATNA INFORMACIJA KRITIČNEGA PRIJATELJA O UČINKOVITOSTI TVOJEGA RAZMIŠLJANJA.....	93
Andreja Sever, Osnovna šola Črenšovci	
SPREMLJANJE IN VRSTNIŠKO VREDNOTENJE VEŠČINE RAZISKOVANJA.....	95
Polona Theuerschuh, Osnovna šola Polje	

SAMOEVALVACIJA IN POVRATNA INFORMACIJA O SODELOVANJU.....	96
Nina Pulko, Osnovna šola Preska	
ČEK LISTA ZA OCENO POGAJALNEGA POGOVORA.....	98
Gabriela Boškin Blokar, Osnovna šola Antona Žnideršiča Ilirska Bistrica	
OBRAZEC ZA OCENO IZKAZANIH VEŠČIN SODELOVANJA - SEMAFOR	99
mag. Ines Celin, Osnovna šola Antona Žnideršiča Ilirska Bistrica	
POVRATNA INFORMACIJA O KOMUNIKACIJI – METODA SENDVIČ	100
Matej Grahor, Osnovna šola Antona Žnideršiča Ilirska Bistrica	
SAMOOČENA IN VRSTNIŠKA POVRATNA INFORMACIJA O SODELOVANJU	101
Elena Sedmak, Osnovna šola Antona Žnideršiča Ilirska Bistrica	
VRSTNIŠKA POVRATNA INFORMACIJA PRI ANGLEŠČINI	102
Ana Perović, Osnovna šola Bratov Polančičev Maribor	
DELO Z VIRI – POVRATNA INFORMACIJA	103
Urša Poljanec, Osnovna šola Matije Čopa Kranj	
SKUPINSKI GOVORNI NASTOP – POVRATNA INFORMACIJA IN SAMOEVALVACIJA ..	104
Maja Urlep, Srednja ekonomska šola Maribor	

6 Samorefleksija in samoevalvacija ----- 105

dr. Tanja Rupnik Vec, Zavod RS za šolstvo	
SAMOREFLEKSIJA O SODELOVANJU V SKUPINI.....	106
Bojana Oberstar Bižal, Osnovna šola Stara Cerkev	
(SAMO)REFLEKSIJA IN (SAMO)EVALVACIJA SKUPINSKEGA DELA	107
Jasmina Vučič, Osnovna šola Cerklje ob Krki	
SAMOEVALVACIJSKI OBRAZEC ZA VEŠČINO SODELOVANJA V PRVEM TRILETJU	
OSNOVNE ŠOLE	109
Klavdija Janjić Pajduh, Osnovna šola Preserje	
SAMOREFLEKSIJSKI OBRAZEC OB KONCU OBRAVNAVE TEMATSKEGA/UČNEGA	
SKLOPA V VIŠJIH RAZREDIH OSNOVNE ŠOLE.....	111
Anka Pelhan, Osnovna šola Preserje	
SEMAFOR ZA SAMOVREDNOTENJE ZGODOVINSKEGA ČASOPISA NA TEMO STARIH	
RIMLJANOV.....	112
Damjan Snoj, Osnovna šola Preserje	
KOLEDAR DELA IN ANALIZA DOMAČEGA BRANJA	114
Andreja Sever, Osnovna šola Črenšovci	
RAZMIŠLJAM O SVOJEM RAZMIŠLJANJU IN RAVNANJU	117
Andreja Sever, Osnovna šola Franceta Prešerna Črenšovci	
POVRATNA INFORMACIJA SOŠOLCU	120
Andreja Sever, Osnovna šola Črenšovci	

SPREMLJAM IN VREDNOTIM SVOJE UČENJE	122
Andreja Sever, Osnovna šola Črenšovci	
SAMOEVALVACIJA RAZVOJA VEŠČINE KRITIČNEGA MIŠLJENJA	124
Mateja Drnovšek, Osnovna šola Polje	
SAMOEVALVACIJA VEŠČINE SODELOVANJA IN KOMUNICIRANJA	125
Dominika Mesojedec, Osnovna šola Sostro	
SAMOEVALVACIJA DELA V SKUPINI	126
mag. Petra Mikeln, Osnovna šola Polje, Ljubljana	
SAMOREFLEKSIJA SODELOVANJA V DVOJICI	127
Maja Primožič, Osnovna šola Sostro	
KAKO SEM SODELOVAL?	128
Dušanka Dulmin, Osnovna šola Stara Cerkev	
SAMOEVALVACIJA UČENJA	129
Tatjana Gulič, Osnovna šola Preska	
LESTVICA SAMOEVALVACIJE VEŠČIN SODELOVANJA IN KOMUNIKACIJE	130
mag. Ines Celin, Osnovna šola Ilirska Bistrica	
REFLEKSIJA O DEJAVNOSTI V SKUPINI	132
mag. Ines Celin, Osnovna šola Antona Žnideršiča Ilirska Bistrica	
SELF EVALUATION LIST	133
Nela Bejat Kranjc, Osnovna šola Pod Goro	
SAMOEVALVACIJA VEŠČINE SODELOVANJA IN KOMUNIKACIJE	135
Dragica Čander, Osnovna šola Pod Goro	
OCENA DELA V SKUPINI	136
Martina Juškovič, Osnovna šola Pod Goro	
REFLEKSIJA O SODELOVALNEM UČENJU	137
Maja Vičič Krabonja, Srednja ekonomska šola Maribor	
SODELOVANJE IN KOMUNIKACIJA PRI POUKU SLOVENŠČINE	138
Danica Gotlih, Osnovna šola bratov Polančičev, Maribor	
SAMOVREDNOTENJE PRI POUKU (predmeta)	140
Ana Perović, Osnovna šola bratov Polančičev Maribor	
VREDNOTENJE IN NAČRTOVANJE PRI POUKU ANGLEŠČINE	141
Ana Perović, Osnovna šola bratov Polančičev Maribor	
SPREMLJAM SVOJ NAPREDEK/UČENJE PRI POUKU ANGLEŠČINE	142
Ana Perović, Osnovna šola bratov Polančičev Maribor	
VREDNOTIM SVOJE DELO Z VIRI PRI POUKU	143
Milijana Vrhovac, Osnovna šola Matije Čopa Kranj	
REFLEKSIJA O VEŠČINI DELA Z VIRI	145

Milijana Vrhovac, Osnovna šola Matije Čopa Kranj	
ZGODOVINSKO DOMAČE BRANJE – (SAMO)EVALVACIJA DELA V E-LISTOVNIKU	146
Špela Frantar, Gimnazija Bežigrad	
SPREMLJANJE DELA S POMOČJO SEMAFORJA	148
Marijana Klemenčič Glavica, Gimnazija Bežigrad	
SAMOVREDNOTENJE PRI SLOVENŠČINI	151
Marijana Klemenčič Glavica, Gimnazija Bežigrad	
SAMOREFLEKSIJA.....	153
Marijana Klemenčič Glavica, Gimnazija Bežigrad	
SAMOEVALVACIJA - MATEMATIKA.....	154
Urška Rihtrašič, Gimnazija Bežigrad	
SAMOEVALVACIJA VEŠČIN RAZISKOVANJA	155
Jasna Rojc in sodelavci, Gimnazija Nova Gorica	
VIRI	157

Predgovor

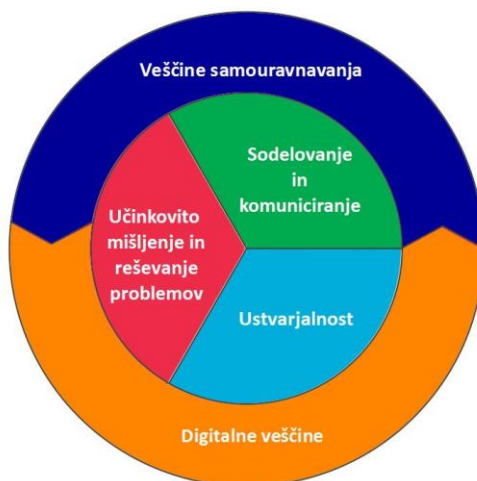
Draga bralka, bralec, spoštovana učiteljica, učitelj,

Pred vami je izdelek, ki je nastal kot rezultat intenzivnega dela 130 učiteljev v mednarodnem Erasmus +/Policy experimentation (K3) - projektu *Spremljanje in vrednotenje prečnih veščin* (Assessment of Transversal Skills – ATS2020), v sodelovanju s svetovalci Zavoda RS za šolstvo. Temeljni cilj razvojnega projekta je bil iskanje odgovora na raziskovalno vprašanje:

»Kako naj učence spodbujam, da načrtujejo, spremljajo in vrednotijo (samouravnavajo) učenje lastnih prečnih veščin (kritičnega mišljenja, sodelovanja in komuniciranja ter ustvarjalnosti)- ob podpori IKT?«

Vprašanje je kompleksno, saj je od sodelujočih učiteljev terjalo vrsto znanj in veščin ter iz njih izhajajočih dejavnosti v razredu, ki so jih skušali smiselno integrirati v celoto (več o poteku in o rezultatih projekta v Rupnik Vec, 2018)¹. Temeljna teoretska izhodišča in koncepti, na katerih je temeljil projekt so::

- *transverzalne/prečne veščine* (kritično mišljenje: argumentiranje, delo z viri in raziskovanje, sodelovanje in komuniciranje, ustvarjalnost, samouravnavanje ter uporaba informacijsko-komunikacijske tehnologije²) (shema 1),

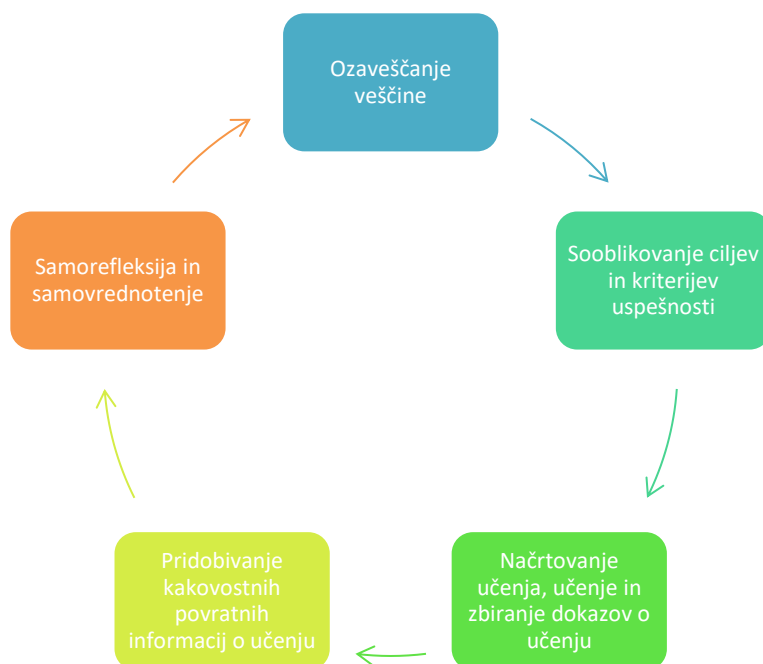

Shema 1: ATS2020 slovenski model prečnih veščin

¹ Rupnik Vec, T. (2018). Assessment of Transversal Skills. Final Country Pilot Report: Slovenia. Dostopno na: <https://www.zrss.si/strokovne-resitve/digitalna-bralnica/podrobno?publikacija=255>

² V projektu smo spodbujali oblikovanje e-listovnika v spletnih aplikacijah Mahara in O365.

- *formativno spremljanje* (v najširšem smislu kot filozofija učenja in poučevanja, v kateri ima ključno vlogo sprotna povratna informacija in samovrednotenje učenja in dosežkov učenca na temelju kriterijev uspešnosti ter kontinuirana spodbuda učitelja učencu, da se v individualnem tempu nenehno izboljšuje – v našem primeru na področju prečnih veščin) (shema 2),
- *razvojni e-listovnik* (kot orodje in filozofija, ki dopolnjuje in nadgrajuje formativno spremljanje, predvsem v elementu so-načrtovanja učenja).

Slika 2: Moje učenje (My Learning Cycle) – shematski prikaz korakov učnega procesa učenca (ki običajno niso linearni, pač pa prepleteni).

V projektu so učitelji sodelovali ustvarjalno in angažirano in ustvarili vrsto kakovostnih idej, zbranih in objavljenih na več mestih:

- 250 učnih priprav na pouk, ki učinkovito integrirajo zgoraj omenjene koncepte in v katerih je zbranih vrsta idej z učnimi listi za doseganje cilja razvoja prečnih veščin pri večini predmetov v osnovni šoli (spletna učilnica ATS2020; 30 najboljših je objavljenih na mednarodni spletni strani www.ats2020.eu, sekcija Resources-Learning Designs-Complete Learning Designs + Scaffolding Tools);

b) e-priročnik »Veščine kritičnega mišljenja. Primeri nalog za spodbujanje kritičnega mišljenja pri različnih predmetih v osnovni šoli.«³ dostopen v digitalni bralnici ZRSŠ (<https://www.zrss.si/strokovne-resitve/digitalna-bralnica>).

c) štiri e-priročniki o formativnem spremljanju prečnih veščin:

1. Spodbujanje razvoja veščin kritičnega mišljenja s formativnim spremljanjem
2. Spodbujanje razvoja veščin sodelovanja in komuniciranja s formativnim spremljanjem
3. Spodbujanje razvoja veščin znanstvenega raziskovanja s formativnim spremljanjem
4. Spodbujanje razvoja veščin dela z viri s formativnim spremljanjem

(Vsa gradiva so dostopna na spletni strani ZRSŠ:

<https://www.zrss.si/strokovne-resitve/digitalna-bralnica>.)

V pričujoči publikaciji so zbrani učni listi (orodja), ki so jih sodelujoče učiteljice in učitelji oblikovali za formativno spremljanje prečnih veščin in smo jih, zaradi boljše preglednosti, razvrstili v pet kategorij, ki shematsko - (s tem tudi poenostavljeno) - prikazujejo sicer zelo kompleksen in dinamičen proces učenja in poučevanja, temelječ na načelih formativnega spremljanja prečnih veščin. Nekatera orodja predstavljajo izvirne rešitve avtorjev, druga so prirejena po gradivih iz delavnic oz. so prirejena po literaturi. Želimo vam, da najdete kaj uporabnega tudi za svoje poučevanje, vabimo vas, da ideje nadgradite ali pa da – spodbujeni z idejami kolegov - ustvarite povsem nove primere.

dr. Tanja Rupnik Vec

³ Rupnik Vec, T. (ur) (2018). Veščine kritičnega mišljenja. Primeri nalog za spodbujanje kritičnega mišljenja pri različnih predmetih v osnovni šoli. Mednarodni projekt Assessment of Transversal Skills – ATS2020. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo. Dostopno na: <https://www.zrss.si/digitalnaknjiznica/vescine-kriticnega-misljenja/files/assets/basic-html/index.html#1>.

1 Ozaveščanje: Kaj vem o veščini? Kako vešč sem?

dr. Tanja Rupnik Vec

Razvoj prečnih veščin lahko spodbujamo *implicitno* ali *eksplicitno*. V primeru implicitnega poučevanja učitelj obravnava snov tako, da učence vabi v takšne dejavnosti, ki od učencev terjajo raznovrstne prečne veščine, npr. različne veščine kritičnega mišljenja (argumentiranje, sklepanje, delo z viri, raziskovanje ...), ustvarjalnost, sodelovanje, sporazumevanje, uporabo IKT itd., vendar so učenci usmerjeni predvsem na učno vsebino, ne pa na veščino oz. proces. Za odličnost v veščini si ne prizadevajo, saj ne vedo natanko, kaj je cilj oz. kaj pomeni odlično obvladovanje veščine, niti lastne veščine po dejavnosti ne ozaveščajo in ne reflektirajo. Takšen pouk temelji na predpostavki, da vsaka priložnost, ko učenec veščino uporabi, pomeni učenje oz. napredek v tej veščini. Vendar ta predpostavka ne drži, kar utemeljujejo različni teoretski modeli (npr. Kolbov model izkustvenega učenja, Kolb, 1984) ter raziskave (Biggs, 1993; pri kritičnem mišljenju pa Zohar in Peled, 2008, Halpern, 1996, Solon, 2007 idr.) Lahko sklepamo, da je učenje veščin učinkovitejše, če je eksplicitno: usmerjeno k jasnemu cilju oz., če učenec ve, kaj je cilj učenja veščine, kaj so kriteriji uspešnosti ter kaj so dokazi napredka v veščini in si zavestno prizadeva, da bi cilje dosegel ter zbral dokazila o napredovanju. Tovrstno spodbujanje torej temelji na filozofiji formativnega spremljanja - v našem primeru - prečnih veščin.⁴

V sistematičen in zavesten proces učenja veščine učenec vstopa z določeno stopnjo *poznavanja te veščine* oz. vedenja o tem, kaj npr. pomeni učinkovito/kritično misliti, dobro sodelovati, se učinkovito sporazumevati itd. ter z *določeno stopnjo veščosti*: ima močna in šibka področja tako pri mišljenju (npr. dobro induktivno sklepa, deduktivno pa ne, ali navaja učinkovito podporo svojim sklepom, ne zmore pa prepoznavanja predpostavk), kot na področju sporazumevanja (npr. jasno artikulira svoja mnenja, ni pa dober poslušalec) in sodelovanja oz. timskega dela (npr. daje predloge, prevzema vloge v skupini, obenem pa je nestrpen do predlogov drugih). ... npr. poudarja, da je od določene stopnje naprej, napredek v obvladanju veščine mogoč le, če obstaja določena stopnja teoretičnega vpogleda oz. ozaveščenosti veščine (van Gelder, 2004).

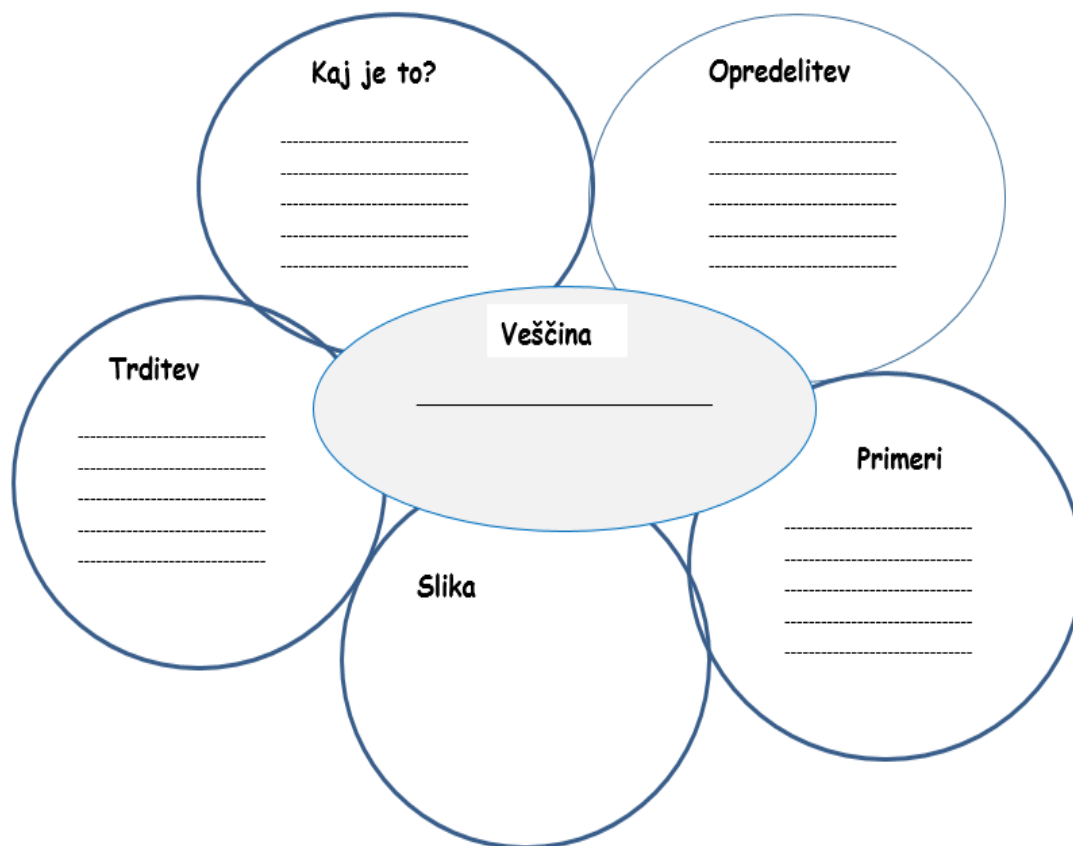
Ozaveščanje o veščini (Kako dobro mi gre?) poteka nepretrgoma, lahko po vsaki dejavnosti, ki terja njeno rabo; torej tako na začetku, kot preverjanje »predznanja« v prepletu z dogovarjanjem o ciljih učenja in oblikovanju kriterijev uspešnosti (Kaj pomeni dobro sodelovati? Kako vem, da dobro argumentiram? Po čem presodim, ali je moj izdelek ustvarjalen?), kot kasneje, pri sprotni refleksiji o lastni učinkovitosti v dejavnosti.

V nadaljevanju je zbranih nekaj učnih listov (orodij), s katerimi so učitelji v projektu vabili učence k ozaveščanju bodisi poznavanju veščine (Za kaj sploh gre?), bodisi presoji lastne veščosti (Kako mi gre v tem trenutku?).

⁴ Več o formativnem spremljanju glejte v Holcar Brunauer in sod. (2017).

KAJ VEM O VEŠČINI _____?

1. Kaj pomeni _____ (veščina)? Opredeli pojem s svojimi besedami, nato opredelitev preveri v knjigi/z učiteljico.
2. Navedi primere rabe veščine. 3. Nariši ali prilepi sliko, ki ponazarja veščino. 4. Uporabi pojem v smiselni povedi.

V zvezi z izbrano veščino nadaljuj te povedi:

1. Svet brez (veščina) _____ bi bil _____.
2. (Veščina) _____ vpliva na _____.
3. (Veščina) _____ je povezana z _____.
4. Verjamem, da (veščina) _____.

⁵ Vir: Kompare, A. in Rupnik Vec, T. (2016). Kako spodbujati razvoj mišljenja? Od temeljnih miselnih procesov do argumentiranja. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo. (modificirano).

KAKO DOBRO ZNAM POSLUŠATI?

Spodaj so povzete lastnosti dobrega poslušalca⁶. Označi tiste, ki veljajo zate:

NEBESEDNO:

- a) je z obrazom obrnjen proti tistemu, ki govori in ga gleda v oči;
- b) ima odprto, spodbujajočo in sproščeno telesno držo;
- c) se ne preseda, ne brska po stvareh ali počne kaj drugega med pogovorom.

USMERJENOST POZORNOSTI:

- d) posluša besede in si poskuša predstavljati, kaj hoče sogovornik povedati;
- e) ne prekinja sogovornika – dovoli mu, da pove do konca;
- f) poskuša čutiti isto kot govorec, poskuša se vživeti in to tudi pokaže.

BESEDNO ODZIVANJE:

- g) čaka, da govornik naredi premor, in potem zastavi vprašanja za pojasnitev zadeve;
- h) s svojimi besedami povzame bistvo povedanega ... tako, da govoreči ve, da posluša;
- i) izogiba se kritičnim opazkam.

Refleksija

1. Kateri sta pri poslušanju dve tvoji najboljši lastnosti ?

2. Katera je tvoja najšibkejša točka pri poslušanju? Kako bi jo lahko izboljšal? Pretvori jo v cilj in zapiši kriterije uspešnosti za ta cilj.

⁶ Prirejeno po Možina, 2004.

IZRAZIM SVOJE MNENJE, AKTIVNO POSLUŠAM

Spodaj je zapisanih nekaj trditev, ki se nanašajo na veščini sporočanja in poslušanja. Ocení, katere trditve so v konkretni sporazumevalni situaciji veljale zate.

JASNO SPOROČANJE	DA	DELNO	ŠE NE
Upam si izreči svoje mnenje.			
Svoje mnenje povem mirno in razumljivo.			
Če je potrebno, svoje mnenje tudi utemeljim/pojasnim.			
Pazim na to, da ne govorim predolgo.			
Sogovorniku omogočim, da izreče svoje (drugačno) mnenje in ga utemelji/pojasni.			
AKTIVNO POSLUŠANJE	DA	DELNO	ŠE NE
Sogovornika pozorno poslušam in opazujem.			
Pazim na to, da ga ne prekinjam.			
Med govorjenjem ga ne motim z nebesedno govorico (npr. z zavijanjem z očmi, s posmehom, z vzdihom...).			
S svojimi besedami povzamem bistvo povedanega ali vprašam za pojasnilo.			

Sedaj pa s pomočjo teh trditev zapiši še, kako si v izbrani situaciji doživel sošolca. Informiraj ga, posreduj mu vsebinsko povratno informacijo.

KAJ ŽE VEM O SODELOVANJU?

Razmisli o spodnjih vprašanjih.

V spletni aplikaciji Mahara odpri nov zavihek Moje učenje in ga naslovi »Učim se sodelovati« (ali kaj podobnega). Odgovori na zastavljena vprašanja:

1. Kaj ti najprej pride na misel, ko slišiš besedo sodelovanje? (Naštej vsaj 5 stvari.)
2. Kaj že veš o sodelovanju?
3. V čem si dober pri delu v skupini?
4. Kje imaš težave, ko je v skupini potrebno sodelovati?
5. Kaj bi se moral izboljšati, da bi lahko uspešno sodeloval v skupini?
6. Kako raje delaš: v skupini ali sam? Obrazloži.
7. Kje v skupini najpogosteje sodeluješ?
8. Ali sta - po tvojem mnenju - prepir in sodelovanje povezana? Razloži.
9. Kje si največ zvedel o sodelovanju?
10. Katere vrste komunikacije poznaš? Pri kateri si najbolj uspešen?

Pri odgovarjanju so ti lahko v pomoč spoznanja iz basni "Labod, ščuka, rak in voz".⁷

Ko boš odgovoril na vprašanja, ustvari svoj *Pogled* z imenom *Urim veščino sodelovanje in komunikacija Ime in Priimek* ter vanj vstavi zapise v Mojem učenju, ki si jih pravkar ustvaril.

⁷ Ivan Andrejevič Krilov: Labod, rak in ščuka. Pridobljeno: <http://3sklopub.blogspot.si/> (5.1.2018).

UČIM SE SODELOVATI

KAJ ŽE VEM O SODELOVANJU?

Pri ozaveščanju predznanja so ti lahko v pomoč vprašanja in nedokončani stavki.

1. Kaj že veš o sodelovanju?
2. Kaj si predstavljaš pod pojmom sodelovanje?
3. Česa o sodelovanju še ne znaš, kaj bi se rad naučil?
4. Ali zmoreš in zmoreš uspešno sodelovati in kdaj?
5. Katera so tvoja močna in katera šibka področja?
6. Zakaj se lahko, ko sodeluješ, uspešneje učiš?
7. Kaj moraš znati, da boš uspešno sodeloval v skupini?
8. Kje si že slišal ali prebral o pomenu sodelovanja?
9. Največ si o tej temi/veščini izvedel pri _____.
10. O tej temi/veščini bi rad spoznal/izvedel še _____.
11. Ko zaslišim besedo sodelovanje, pomisliš na _____.

POSTAVLJANJE CILJEV IN KRITERIJI USPEŠNOSTI

Razmisli o tem, kje in kako že dobro sodeluješ in kaj bi veljalo izboljšati. Zastavi do tri cilje, ki jih želiš doseči. Nato premisli, kako boš vedel, da si zastavljene cilje dosegel - kaj bodo tvoji kriteriji uspešnosti. V čem se bo pokazala sprememba? Kaj se bo izboljšalo, če boš bolje sodeloval s sošolci, z učiteljem? Kaj bo dokaz za tvoj napredek?

SAMOEVALVACIJA IN SAMOREFLEKSIJA

V zavihku Moje učenje, polje *Samorefleksija in samoevalvacija*, boš sproti vrednotil svoje dosežke. Razvijanje veščine je namreč proces, v veščini se moraš večkrat preizkusiti, ob tem pa vedno znova napraviti refleksijo izkušnji ter evalvacijo lastne učinkovitosti, skladno s postavljenimi cilji in oblikovanimi kriteriji.

1. Ali si se o sodelovanju naučil kaj novega ?
2. Misliš, da si uspešno sodeloval v svoji skupini?
3. Ali si izboljšal svoja šibka in močna področja?
4. Si se zaradi sodelovanja uspešneje učil?
5. Ali ti bo to koristilo v nadaljnjem življenju, ki ni povezano samo s poukom in šolo?
6. Ti je bila ta aktivnost/dejavnost všeč?
7. Si želiš, da bi tudi v prihodnje ohranili to aktivnost/dejavnost?

8. Kje bi lahko izboljšali način dela pri pouku, ko smo izvajali delo po skupinah? Zapiši svoje predloge, komentarje, ugotovitve.

KRITIČNO PRIJATELJUJEM

To orodje lahko uporabiš pred sistematičnim učenjem o Avstraliji, v fazi ozaveščanja tega, kaj o tej celini že veš oz. kakšne predstave o njej imaš in kakšne ima tvoj sošolec. Lahko pa orodje uporabiš na koncu učnega sklopa, kot preverjanje znanja.

AUSTRALIA – What do you already know about Australian ...

	I know ...	My friend's comments
... population?		
... climate?		
... economy?		
... animals?		
... symbols?		
... sport?		

KAJ JE ARGUMENTIRANJE? KDAJ JE ARGUMENT DOBER?

Navodilo: »Sediš na stolu. Če je trditev, ki jo bom prebrala /projicirala pravilna, vstaneš, če je nepravilna, počepneš.«

- Argument je prepričevanje v neko trditev, z navajanjem tehtnih razlogov.
- Kritično mišljenje pomeni, da kritiziram druge.
- Argument je sestavljen iz trditve in razlogov, ki utemeljujejo trditev.
- Osebne izkušnje naredijo argument najmočnejši.
- Več kot je navedenih razlogov, šibkejši je argument.
- Argument je močen, če so razlogi zanj strokovni.
- Argument: »Kajenje je škodljivo, ker vsi tako pravijo«, je slab.
- Kritično misliš, ko ne verjameš vsaki slišani informaciji ne da bi o njej dobro razmislil in presodil.
- Zase mislim, da znam dobro argumentirati.

Po tej vaji s počepanjem, bomo v spodnji prostor zapisali pravilne trditve in se o njih pogovorili.

POSTAVLJAM DOBRA VPRAŠANJA

Moja ključna misel/moje spoznanje/moja misel (o postavljanju vprašanj):

Izberi eno od povedi (ali napiši svojo), s katero boš podprl svoj zapis ključne ideje:

Po mojem mnenju postavljanje vprašanj vodi k _____, ker _____.

Menim, da je postavljanje vprašanj nujno, ker _____.

Mislim, da je postavljanje vprašanj potrebno, ker _____.

Mislim, da je postavljanje vprašanj pomembno, ker _____.

Menim, da je pomembno, da si postavljam vprašanja, ker _____.

Prej sem mislil, da je postavljati vprašanja _____, zdaj pa mislim/vem, da je _____, ker _____.

PODSTAVEK ZNANJA: KAJ ŽE ZNAM, KAJ ŽE ZMOREM?

Vse uporabno (univerzalno) orodje za priklic znanja.

Navodilo: Razporejeni ste v skupine po 4. Pred vami je *podstavek znanja*, v katerega boste vpisali vse, kar že veste o obravnavani temi.

Določite, kdo med vami bo začel. Tisti, ki začne, v okvirček zapiše vse asociacije na zapisano temo. Po zapisu list kroži. Svoje asociacije v drug okvirček zapiše naslednji učenec, nato naslednji in še zadnji.

Zapisi se ne smejo ponavljati. Po zapisu asociacij skupaj preglejte izpolnjeni podstavek znanja. Pogovorite se in svoj podstavek po potrebi še dopolnite.

UPORABLJAM RAZNOVRSTNE VIRE

V vsakdanjem življenju se srečujemo z različnimi viri podatkov. Pomembno je, da jih znamo prav uporabljati oz. da razvijamo veščino dela z viri.

1. Razmisli in napiši, kaj že veš o delu z viri.
2. Navedi 5 različnih virov, iz katerih bi sam/-a črpal/-a podatke, npr. za sestavo govornega nastopa ali referata pri pouku.
3. Med zgoraj navedenimi viri podčrtaj tiste, ki so za sestavo govornega nastopa ali referata bolj primerni. Navedi 2 razloga, zakaj so podčrtani viri bolj primerni od ostalih virov.
4. Napiši primer, kako pravilno navajamo knjižne in spletne vire (oz. katere podatke o viru moramo sploh navesti).

Knjižni viri:

Spletni viri:

KAKO BOM PRIDOBIL INFORMACIJE?

Presodi, katera svoja znanja lahko uporabiš za izpolnitev naloge. Vprašalnik najprej reši sam. Potem svoje odgovore primerjaj z odgovori sošolca. Nato se bomo o odgovorih pogovorili v razredu. Vprašalnik lahko dopolnjuješ.

Prvo vprašanje⁸

Tvoja naloga: Opiši dve organizaciji (kampanji, gibanji) in ju primerjaj. Ugotovi, kateri bi se raje pridružil, če bi izbiral med njima. Katera znanja potrebuješ za izvedbo te naloge?

Ali znaš:

... pridobiti informacije?	
• Da.	Kje in kako nameravaš priti do njih?
• Ne, ne vem, kje jih iskati.	
... presoditi, kateri viri informacij so zate boljši oz. ustrežnejši?	
• Da.	Kaj se ti pri tem zdi pomembno?
• Ne.	
... napisati opis v angleščini?	
• Da.	Katero znanje boš pri tem uporabil?
• Ne.	Katero tvoje znanje se ti za to nalogo zdi preveč pomanjkljivo? Si lahko kako pomagaš? Koga lahko vprašaš?
... primerjati obe organizaciji med sabo?	
• Da.	Kaj boš pri tem upošteval? Katero znanje boš pri tem uporabil?
• Ne.	Katero tvoje znanje se ti za to nalogo zdi preveč pomanjkljivo? Si lahko kako pomagaš? Koga lahko vprašaš?

⁸ Na spletu je v e-obliki pripravljenih še več takšnih vprašanj, ki ti pomagajo raziskovati večšino dela z viri.

UPORABLJAM PRIROČNIK

Svoje znanje uporabe priročnikov boš vrednotil vsaj dvakrat. Preberi zapisane trditve in z ustrezno barvo vrednoti vsako od njih:

- z zeleno barvo označi trditev, za katero si prepričan, da jo razumeš in bi jo znal razložiti svojemu sošolcu,
- z rumeno barvo označi trditev, o kateri že nekaj veš, vendar še ne dovolj, da bi jo lahko razložil,
- z rdečo barvo označi trditev, za katero slišiš prvič in je ne razumeš.

Uporabi barvni semafor in ovrednoti, kakšno je tvoje znanje na začetku, med in na koncu obravnave učne vsebine.				
	pred učenjem	med učenjem	po učenju	Kako boš to dokazal?
Vem, po kakšnem vrstnem redu so v priročnikih razporejene besede.				
Vem, katere podatke najdem v SSKJ.				
Vem, kaj je glava slovarskega sestavka in kateri podatki so v njej.				
Znam poiskati podatek o ustreznem naglaševanju besede.				
Znam poiskati podatek o pregibanju besede.				
Prepoznam, koliko osnovnih pomenov ima beseda in podatek o njihovi slogovni vrednosti.				
Znam poiskati prenesene pomene besede.				
Vem, kje poiščem podatek o strokovni rabi besede in rabi.				
Vem, katere podatke najdem v Etimološkem slovarju.				
Razberem, ali je beseda domača ali prevzeta.				
Vem, katere podatke najdem v Slovarju tujk.				
Znam poiskati podatek, iz katerega jezika izvira prevzeta beseda.				
Poznam spletno stran Fran in vem, kaj lahko tam najdem.				

KAKO SPREten SEM PRI VEŠČINI DELA Z IZBRANIM VIROM - SLOVARJEM?

Cilj učne enote je razmišljati in izboljšati veščino - rabo slovarjev pri učenju nemščine. Preden se lotiš dela s slovarjem, si poglej spodnje trditve, razmisli, kaj velja zate in pri vsaki obkroži eno od števil od 1 do 5 (1-ne drži, 5-popolnoma drži).

Kadar iščem pomen neznanih nemških besed ali izrazov:

... uporabljam nemško-slovenski spletni slovar.	1	2	3	4	5
... poznam in uporabljam slovarje različnih založb.	1	2	3	4	5
... uporabljam nemško-nemški spletni slovar.	1	2	3	4	5
... uporabljam knjižni dvojezični slovar..	1	2	3	4	5
... uporabljam knjižni enojezični slovar..	1	2	3	4	5
... vedno vem, kateri od pomenov, navedenih v slovarju je tisti, ki ga iščem.	1	2	3	4	5
... poiščem in si zapišem primer, v katerem je uporabljen nov izraz.	1	2	3	4	5
... nimam nobenih težav.	1	2	3	4	5

Iskanje pomenov nemških samostalnikov

Poleg pomena vedno izpišem tudi spol in množino samostalnika.	1	2	3	4	5
Poznam simbole, ki se v različnih slovarjih uporabljajo za označevanje spola samostalnika.	1	2	3	4	5
Pri samostalnikih znam določiti obliko roditelja.	1	2	3	4	5
Znam poiskati tudi oblike daljših, sestavljenih besed, čeprav take niso navedene v slovarju.	1	2	3	4	5
Iz slovarja - poleg samostalnika - izpišem tudi kakšno novo frazo, daljši izraz (z glagolom).	1	2	3	4	5

Iskanje pomenov nemških glagolov

Poleg pomena glagola, ki ga iščem, znam razbrati tudi njegove morebitne nepravilne oblike.	1	2	3	4	5
Izpišem si tudi nepravilne oblike glagola.	1	2	3	4	5
Iz besedila ugotovim nedoločnik glagola, ki ga želim poiskati v slovarju.	1	2	3	4	5
Zapišem tudi pretekle oblike glagola, če so te nepravilne.	1	2	3	4	5
Ob glagolu pripišem tudi sklon, s katerim se glagol običajno veže.	1	2	3	4	5

2 Cilji, nameni in kriteriji uspešnosti

dr. Tanja Rupnik Vec

Pomembno je, da se učenec zaveda, kaj je cilj učenja prečnih veščin ter po čem bo presodil, ali ga je dosegel. Če so učenci v proces oblikovanja ciljev in kriterijev uspešnosti aktivno vpleteni, jih lažje razumejo in s tem ponotranjijo. Čeprav pri oblikovanju namenov na pri prečnih veščinah ni veliko manevrskega prostora, saj so cilji določeni s samo opredelitvijo veščine oz. z idejo o tem, kaj je odličnost v veščini, pa lahko odločneje prispevajo k odločitvi o tem, katerega elementa veščine se bodo sistematično učili ter k sooblikovanju kriterijev uspešnosti za izbrani element.

V proces soustvarjanja kriterijev uspešnosti jih učitelj lahko povabi na različne načine: a) predvaja krajši film, v katerem junaki različno vešče izvajajo veščino (se sporazumevajo, sodelujejo, mislijo kritično, ustvarjajo), učenci pa iz primerjave izluščijo kriterije; b) primerjajo izdelke (esej, raziskovalna naloga itd.); c) se vpletejo v aktivnost, reflektirajo dogajanje in lastno vlogo, učitelj pa jim v dialogu, s podpornimi vprašanji pomaga luščiti kriterije uspešnosti, itd. V procesu učenja in poučevanja sooblikovane kriterije uspešnosti učenci uporabljajo za nadaljnjo, sprotno presojo lastne učinkovitosti v aktivnostih, ki to veščino zahtevajo. Kompleksnost ubeseditve kriterijev je odvisna od starosti učencev, npr.:

9

Namen učenja je (gimnazija):

- 1) Znam analizirati in vrednotiti argumente,
- 2) pri tem sem uspešen, ko znam oblikovati argumente.

Kriteriji uspešnosti analize argumenta

- 1) Prepoznal sem sklep oz. trditev, ki jo avtor zagovarja,
- 2) v besedilu sem določil vse trditve, s katerimi avtor podpira svojo trditev (premise),
- 3) presodil sem kakovost premis,
- 4) presodil sem pomanjkljivosti v besedilu (zmote v argumentiranju, manjkajoče informacije),
- 5) odločil sem se o tem, ali gre avtorju verjeti ali pa so potrebne dodatne informacije.

Kriteriji uspešnosti oblikovanja zdravega argumenta:

- 1) Jasno sem zapisal svoje stališče (trditev).
- 2) Navedel sem nekaj razlogov za sprejetje te trditve.
- 3) Navedel sem nekaj razlogov proti.
- 4) Povedal sem, zakaj so razlogi ZA močnejši od razlogov PROTI.
- 5) Opozoril sem na odprta vprašanja.
- 6) Vse trditve (razlogi, protirazlogi ..) so jasne.

Namen učenja (predmetna stopnja OŠ):

- 1) Učim se sodelovati in biti konstruktiven član tima.

Kriteriji uspešnosti:

- 1) Ves čas aktivno sodelujem v skupinskih dejavnostih,
- 2) prevzamem nalogo in jo opraviim skladno z dogovorom,
- 3) prispevam ideje, izražam svoje mnenje,
- 4) poslušam druge,
- 5) spodbujam druge (tihe člane skupine), da izrazijo svoje ideje,
- 6) Prizadevam si, da najdemo skupno rešitev, če se naša mnenja razhajajo.

V to poglavje smo razvrstili učne liste, ki so jih učitelji v projektu uporabili bodisi za to, da učence spodbudijo k razmišljanju o ciljnih učenja veščine ali pa so na njih ubesedeni kriteriji uspešnosti, ki so jih že prej z učenci že prej oblikovali ali pa so jih našli v literaturi in jih uporabili za dialog, v katerem so z učenci te kriterije prebesedili oz. prevedli v njim razumljivejšo obliko. Večina teh učnih listov bi bila lahko razvrščena tudi v poglavje Samorefleksija in samoevalvacija.

⁹ Rupnik Vec, T. in Sambolić Beganović, A. (2017).

KAJ JE DOBRO SODELOVANJE?

V kolikšni meri ste se člani vaše skupine v skupinsko delo vključevali skladno s spodnjimi opisi – kriteriji dobrega sodelovanja?

Kriteriji dobrega sodelovanja:

- Sprejemanje predlogov
- Razdelitev vlog
- Vključenost vseh članov skupine
- Uspešnost opravljene naloge
- Prilagajanje članov skupine
- Konstruktivno reševanje težav (brez žaljenja, povzdigovanja glasu...)
- Poslušanje drug drugega
- Tehtanje rešitev, predlogov
- Strpnost do drugačnih mnenj, različnih sposobnosti
- Posvetovanje med člani
- Pozorno poslušanje navodil
- Medsebojna pomoč in razlaga naloge sošolcu

Ob vsakem opisu navedi dokaze (konkretna ravnanja/odzive članov skupine), da ste resnično dosegli kriterij dobrega sodelovanja. Npr. ob opisu sprejemanje predlogov navedite, kdo je kaj predlagal in kako so se odzvali drugi, oz. kateri predlog je bil sprejet, razmislite tudi, kateri so bili morebiti zavrjeni itd.

MOJI CILJI IN STRATEGIJE PRI DELU V SKUPINI

Razmisli, na katerem področju bi se rad pri delu v skupini izboljšal. Kaj bi rad pri sebi spremenil v zvezi s tem? Zastavi si cilj (cilje), ki bi ga (jih) rad dosegel. Dopolni spodnje stavke.

Moj cilj v zvezi s sodelovanjem je:

Pri doseganju svojega cilja bom uspešen, ko bom:

Na kakšne načine bi lahko dosegel svoj cilj? Kaj lahko naredim, poskusim? Moj načrt:

KAJ SE ŽELIM NAUČITI GLEDE VEŠČINE DELA Z VIRI?

1. Na zadnji učni uri smo uporabljali različne vire. Ugotavljali smo, kaj pomeni učinkovito uporabljati vire. Veščina dela z viri nam omogoča:

a) izbrati uporabne in raznolike vire podatkov,

- iz virov razbrati ključne podatke in pomembne podrobnosti, dejstva in dokaze,
- na podlagi teh podatkov oblikovati samostojne razlage,
- razlikovati med verodostojnimi in neverodostojnimi viri,
- preverjati podatke v različnih virih,
- ustrezno navajati različne vrste virov.

2. Na osnovi zgornjega seznama napiši, kaj vse se želiš naučiti oz. izboljšati pri svoji veščini dela z viri.

3. Če med navedenimi cilji še kaj manjka, dopiši.

SODELUJEM S SOŠOLCI

(2. razred OŠ)

Kriterij	VEDNO	VČASIH	NE	Utemeljitev (po želji)
Pri načrtovanju dela: - dajem predloge, - jih razložim.				
Aktivno poslušam sošolca/-ko.				
Upoštevam predloge sošolca oz. se usklajujem.				
Pomagam in spodbujam sošolca/-ko, da opravi delo.				
Samostojno opravim nalogo. Pravočasno opravim nalogo .				
Rad sodelujem s sošolcem/-ko.				

Napiši ali nariši, kako si se danes počutil, ko si sodeloval s sošolcem/-ko.

¹⁰ VIR: Rupnik Vec, T., Celin I. (2013). Spodbujanje, spremljanje in vrednotenje veščin sodelovanja in komunikacije. V: Celin, I. (ur). Izzivi razvijanja in vrednotenja znanja v gimnazijski praksi: Psihologija. Dostopno na: <http://www.zrss.si/digitalnaknjiznica/Izzivi%20razvijanja%20in%20vrednotenja%20znanja%20v%20gimnazijski%20praksi%20PSIHOLOGIJA/#/1/zoomed> (Digitalna bralnica ZRSS).

GOVORNI NASTOP SOŠOLCA/-KE

(2. razred)

Ime sošolca/-ke	Razumljivo je opisal sebe.	Govoril je razločno.	Govoril je glasno.	Gledal je sošolce, ne samo knjige.	Je bil uspešen? Zakaj?

ZELO DOBRO

DOBRO

NI NAJBOLJŠE

SODELOVAL SI V SKUPINI, DVOJICI, KO SI SE UČIL O PTICAH.

KAKO SI SE POČUTIL, KO SI SODELOVAL S SVOJIM PRIJATELJEM, SOŠOLCEM. KAJ TI JE BILO PRI DELU VŠEČ?

PROSIM, SPOROČI MU TO.

DAJ MU ZVEZDICO Z OPISOM POHVALE.

IN ENO ŽELJO, KAJ BI LAHKO IZBOLJŠAL(A) V VAJINEM POGOVORU, SODELOVANJU.

ŽELJA: _____.

UČINKOVITO SKUPINSKO DELO

Kriteriji učinkovitosti skupine:

- Razdelitev vlog
- Vključenost vseh članov skupine
- Možnost podajanja mnenja vseh članov skupine
- Konstruktiven odziv na predloge
- Upoštevanje močnih/šibkih področij članov skupine
- Ustrezna verbalna in neverbalna komunikacija (glas, zmerjanje)
- Aktivacija vseh članov skupine
- Preverjanje razumevanja ciljev skupinskega dela
- Podajanje odgovora temelji na argumentiranih dejstvih
- Odgovor mora biti sprejet s strani vseh članov skupine

Kako sem delal v skupini?	Nikoli	Včasih	Pogosto	Vedno
1. Dodeljeno sem imel nalogo, ki sem jo uspešno opravil.				
2. Poslušal sem ostale člane, ko so govorili.				
3. Predlagal sem zamisel.				
4. Tehtal sem med različnimi mnenji, predlogi, odgovori.				
5. Prilagajal sem se različnim sposobnostim članov.				
6. Povzdigoval sem glas.				
7. Zmerjal sem sošolce v skupini.				
8. Pomagal sem pri vključevanju vseh članov.				
9. Pomagal sem članu skupine pri razumevanju naloge.				
10. Napisal sem odgovor ne da bi se posvetoval z ostalimi člani skupine.				
11. Svoj odgovor, predlog sem utemeljil z dejstvi, argumentiral, razložil.				
12. Člane skupine sem vprašal za mnenje.				

TEHNIKA UPOŠTEVAJMO VSE DEJAVNIKE

Cilj: Kot kritični mislec se učim de Bonove tehnike UVD (Upoštevajmo vse dejavnike).¹¹

Kriteriji uspešnosti (skupina 1):

- Naštejem čim več dejavnikov (ki vplivajo na obravnavani dogodek, izkušnjo itd.) – vsi so pravilni.
- Uporabljam svojo glavo (domišljijo). Domišljam si, da sem glavna oseba.

Kriteriji uspešnosti (skupina 2):

- Kreativno razmišljam – pustim možganom prosto pot.
- Upoštevam vse svoje ideje, tudi skrite.
- Prispevam čim več idej.

Dodatno za umetnostna besedila:

- Osredotočim se na besedilo.
- Postavim se v kožo tistega, ki se mu to dogaja.
- Razmišljam, kaj se je zgodilo pred tem.

Individualna (osebna) merila uspešnosti:

- Analiziram besedilo.
- Delam, razmišljam kot glavna oseba.
- Navedem vzroke iz besedila.
- Ne kopiram idej drugih.
- Mislim s svojo glavo.

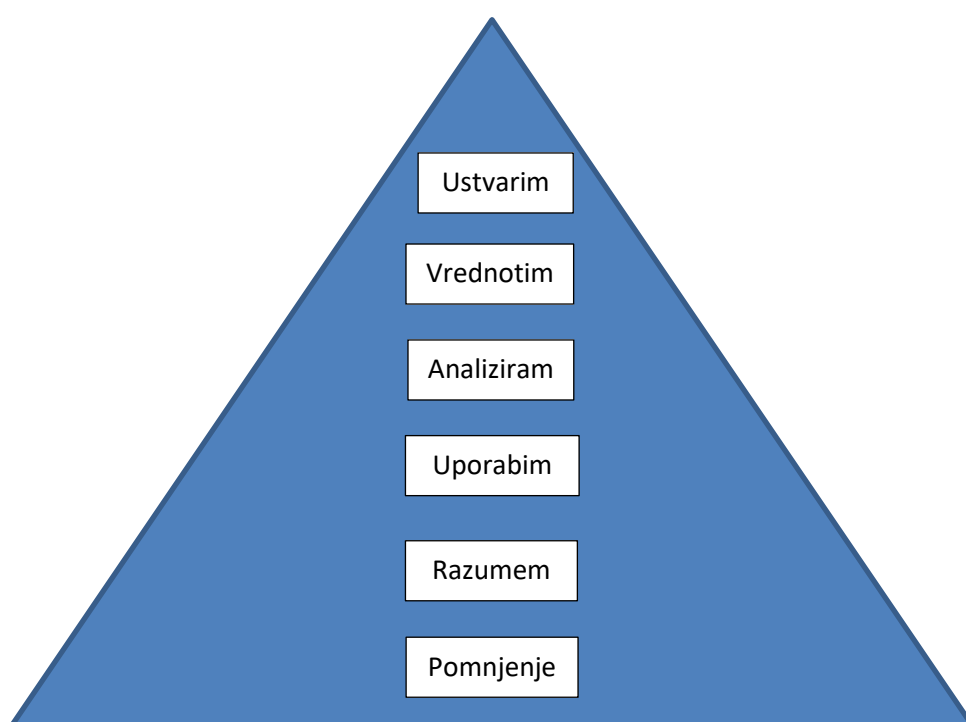
¹¹ DeBono (2009)

POSTAVLJAM RAZMIŠLJUJOČA VPRAŠANJA

Cilji: Kot kritični mislec postavljam razmišljujoča vprašanja. Postavljam vprašanja na višjih taksonomskih stopnjah.

Kriteriji uspešnosti:

- Med postavljanjem vprašanj sam sebi odgovarjam.
- Pomagam si z Bloomovo taksonomijo.

- Začnem z lahkimi vprašanji: Kdo/Kaj/Kdaj/Kje/Kako/Zakaj ...?
- Vprašanja se nanašajo na vsebino (na snov), zato si pomagam s svojimi zapiski.

SOOBLIKOVANJE NAMENOV UČENJA IN VZVRATNO NAČRTOVANJE KRITERIJEV USPEŠNOSTI PRI MATEMATIKI

Učni cilj:

Učenci opazujejo vzorce, ugotovijo pravilo in ga zapišejo z algebrskim izrazom.

Naučiti se želim	Uspešen sem, ko	Primer
opazovati vzorce, ugotoviti pravilo vzorca in ga zapisati z izrazom s spremenljivko.	- v vzorcu prepoznam pravilo in ga opišem s svojimi besedami; - dani vzorec nadaljujem; - ugotovljeno pravilo zapišem z izrazom s spremenljivko; - primerjam dva vzorca in ugotavljam skupne lastnosti ter razlike.	

KRITIČNO RAZMIŠLJANJE PRI GEOGRAFIJI: KRITERIJI USPEŠNOSTI

Nameni učenja	Pri tem bom uspešen.
Znam UPORABLJATI VIRE.	Uporabljal sem različne vire, da sem lahko pojasnil/-a trditve.
	Kadar nisem razumel/-a navodil, sem vprašal nekoga za pojasnitev (sošolce ali učitelja).
Znam NAVESTI DOKAZE.	Navedel sem več kot eno razlago določenega problema.
	Moji zapisi –argumenti so prepričali druge sošolce.
	Pri zapisih sem uporabljal/-a tudi osebne izkušnje.
Znam UPORABLJATI RAZUMLJIV JEZIK.	Dokaze sem zapisal/-a v razumljivo..
	Uporabljal/-a sem pravilen jezik.
	Pazil/-a sem na velike začetnice.
POVRATNA INFORMACIJA	Pri učitelju ali učencu sem dobil/-a povratno informacijo.
	Pri zapisih sem uporabljal/-a tudi osebne izkušnje.

Oceni, kako si razvijal/-a veščino kritičnega razmišljanja pri geografiji.

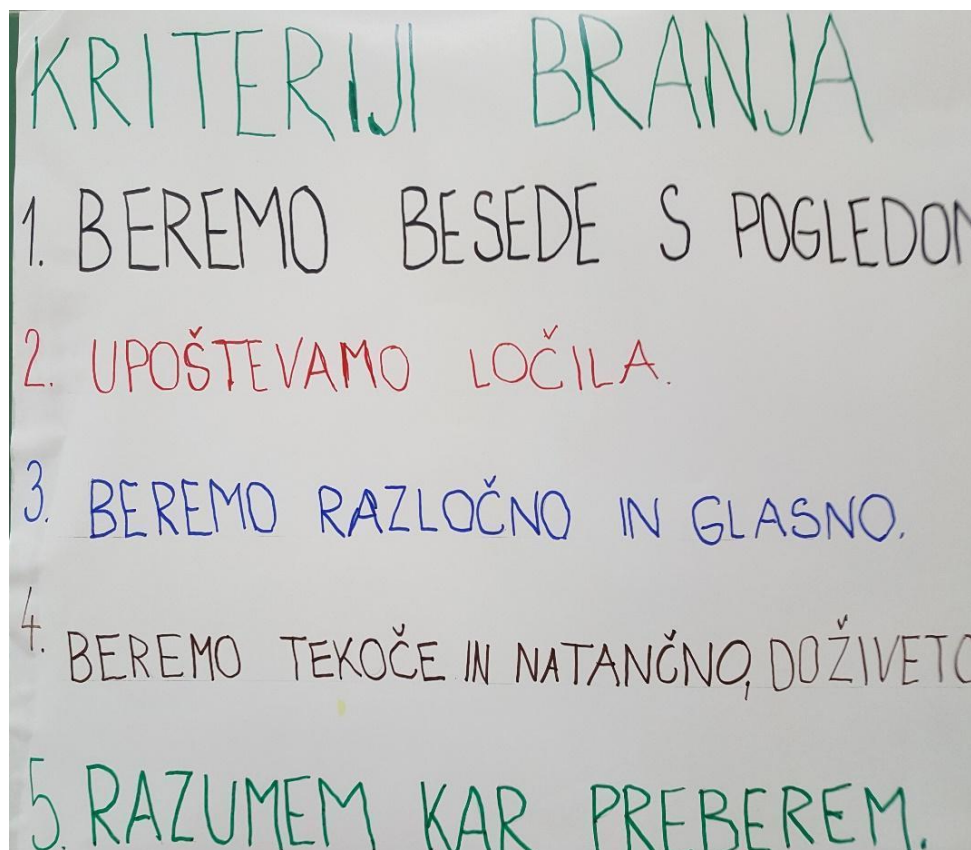
	DA	DELNO	NE
UPORABA VIROV			
NAVEDBA ARGUMENTOV (DOKAZOV)			
UPORABA JEZIKA			
POVRATNA INFORMACIJA			

1. Kako sem napredoval/-a v tem šolskem letu, ko sem kritično razmišljal/-a?

2. Kaj še moram popraviti? Kje so še težave?

KRITERIJI USPEŠNOSTI ZA ZMOŽNOST GLASNEGA BRANJA

1. Pri prejšnji uri smo oblikovali kriterije branja. Uporabi jih po današnjem branju in se oceni.

2. Uporabi zgornje kriterije za to, da daš povratno informacijo sošolcu.

KAKO SE SPORAZUMEVAM?

Ime in priimek: _____

Moj cilj(i) v komunikaciji je (so):

Kriteriji uspešnosti so:

S sošolcem zamenjata opazovalni list in si zapišita povratne informacije. Pazi na obliko povratne informacije (lahko uporabiš tudi tehniko »sendvič« ali tehniko »dve zvezdi in ena želja«¹²).

Uspelo ti je: _____

Izboljšal(a) bi lahko: _____

Tvoj sošolec/sošolka(podpis) _____

¹² Če uporabiš tehniko »sendvič« oblikuješ povratno informacijo tako, da sošolcu najprej poveš nekaj pozitivnega, nato opozoriš na pomanjkljivost, zaključiš pa ponovno z nečim pozitivnim. Pri tehniki »dve zvezdi in ena želja« pa poudariš dve pozitivni lastnosti izdelka in željo s predlogom, da šibkost spremeni v prednost.

KAKO NAPREDUJEM V KOMUNIKACIJI?

V spodnji tabeli spremljaj svoj napredek pri doseganju komunikacijskih ciljev.

IME IN PRIIMEK: _____ PREDMET: _____

Datum:				
Moj cilj pri komunikaciji:				
Kriteriji uspešnosti so:				

DOKAZI:

Dan, datum, ura.	Zapiši, opiši komunikacijo, vedenje, ki sta se ti pripetila med uro in uresničujeta tvoje kriterije uspešnosti.	Zapiši, opiši komunikacijo, vedenje, ki sta se ti pripetila med uro in ne uresničujeta tvojih kriterijev uspešnosti.	Naslednjo uro • bom izboljšal • se bom trudil

UČIM SE ARGUMENTIRATI. KAKO MI GRE?

KRITERIJI USPEŠNOSTI ZA DEBATO (ARGUMENTIRANJE)			
Vključeni so zanimivi dokazi, podpirajo argumentacio.			
Vključeni so zanimivi primeri, podpirajo argumentacijo. .			
Uporabljena je ustrezna strokovna terminologija/besedišče.			
Vključena so - z informacijami podprta - lastna stališča.			
Argument je predstavljen v času, ki ga predpisuje debatni format.,			
Nastop je dinamičen s poudarki, govor je jasen in logičen, uporabljena je ustrezna mimika in geste.			
Uporabljen je ustrezen jezik (zborni knjižni jezik).			

KAKO SODELUJEM? POVRATNA INFORMACIJA SOŠOLCA¹³

Mnenje _____ o upoštevanju kriterijev o veščini sodelovanja in komunikacije za _____, ki je bil-a danes na moji desni.

Kriterij	DA	NE	Utemeljitev
Pri skupinskem načrtovanju dela predlagaš, razložiš predloge „zagovarjaš in poveš svoje mnenje.			
Aktivno poslušáš člane skupine in njihove predloge poskušaš razumeti.			
Usklajuješ svoje mnenje z drugimi člani skupine.			
Spoštljivo daješ koristne povratne informacije sošolcem.			
Spodbujaš druge člane skupine, da opravijo delo.			
Samostojno, samoiniciativno, odgovorno ter pravočasno opraviš svoj del nalog v skupini.			

SPORAZUMEVAM SE IN SODELUJEM

¹³VIR: Rupnik Vec, T. (2013). Priročnik-psihologija. Dostopno na:

<http://www.zrss.si/digitalnaknjiznica/Izzivi%20razvijanja%20in%20vrednotenja%20znanja%20v%20gimnazijski%20praksi%20PSIHOLOGIJA/#/1/zoomed>.

Kriterije poenostavile in priredile članice PT Osnovna šola Pod goro, Slovenske Konjice: Bejat Krajnc Nela, Brglez Janja, Čander Dragica, Juškovič Martina. Ocenjevalni list oblikovala Janja Brglez.

KAKO SODELUJEM V SKUPINI?

Kriterij	DA	NE	Utemeljitev
Pri načrtovanju dela dajem predlagam, predloge razložim , jih razložim in povem svoje mnenje.			
Aktivno poslušam sošolca-ko in upoštevam njegove predloge.			
Pogovarjam se s sošolcem-ko. Usklajujem svoje mnenje z njimi.			
Sem spoštljiv, vljuden do sošolca-ke.			
Pomagam in spodbujam sošolca-ko, da opravi delo.			
Samostojno, samoiniciativno, odgovorno ter pravočasno opravim nalogo .			
Rad sodelujem s sošolcem-ko. Všeč mi je takšno učenje.			

Napiši ali nariši, kako si se danes počutil, ko si sodeloval s sošolcem-ko.

NAČRTUJEM UČENJE IN SE OCENIM

Nameni učenja in kriteriji moje uspešnosti

Cilji:

1. Spoznavamo sami sebe in svet okoli sebe ... in ob tem uporabljamo svoja čutila.
2. Raziskujemo nastajanje in lastnosti zvoka (poskusi po "postajah").
3. Spoznam čutilo za zvok: uho.
4. Znam pojasniti izvor in potovanje zvoka, glasnost, višino, trajanje zvoka.
5. _____

(Pripiši svoj cilj.)

Kriteriji:

- dobro narejen načrt za inštrument (ideja, sestavni deli, postopek izdelave in sestavljanja, premislek o lastnostih inštrumenta);
- sam/-a izdelam inštrument;
- znam opisati izdelani inštrument, njegove lastnosti, povezane z izdelavo in njegovimi lastnosti zvoka;
- predstavitev inštrumenta sošolcem, ki je povezana z vsebino, je zanimiva in jasna.

Moj delovni načrt

Kaj slišim in od kod prihaja?	Kaj je zvok in kako potuje?	Uho – čutilo za sluh
		
Lastnosti zvoka - poskusi	Pomen zvoka in kaj nam pove	Izdelava instrumenta
		
Prestavitev instrumenta	Napiši svojo oceno o načinu in uspešnosti tvojega učnega dela.	
		

SAMOOČENA VEŠČINE DELA Z VIRI

Kriteriji uspeha spremljanja veščine dela z viri	DOSEGAM 	DELNO DOSEGAM 	NE DOSEGAM 	Utemeljitev, opombe, pojasnila
1. Znam izbrati uporabne in raznolike vire podatkov (knjiga, splet, poljudnoznanstveni članki, slovarji, leksikoni, avdio- in videoposnetki...).				
2. Znam razlikovati med bolj in manj verodostojnimi viri (npr. glede na to, kdo je avtor).				
3. Verodostojnost podatkov znam preveriti v različnih virih.				
4. Iz virov razberem ključne podatke in pomembne podrobnosti, dejstva in dokaze.				
5. Na podlagi teh podatkov oblikujem samostojne razlage, odgovore, sklepe, povzetke .				
6. Znam pravilno navajati vire.				

PROJEKTNO DELO Z OSNOVAMI RAZISKOVALNEGA DELA

V predhodni učni uri smo oblikovali kriterije uspešnosti za pripravo teoretičnega uvoda, postavljanja hipotez in urejanje ter prikazovanje podatkov. Uporabi jih pri oblikovanju posameznega dela raziskovalne naloge, za samoevalvacijo in za vrstniško povratno informacijo.

Kakšen je dober teoretični uvod:

- primerno dolg; 3-5 stran,
- več virov; strokovni viri,
- raznoliki viri; ne samo spletni,
- pravilno in sprotno navajanje virov; povzemanje in citiranje,
- jezikovno ustrezno; pravopisno pravilno,
- vsebina se nanaša na naslov naloge in raziskovalno področje,
- je povezan v smiselno celoto,
- je strukturiran, tako da je pregleden in si vsebine smiselno sledijo,
- proučevani pojmi so jasno opredeljeni,
- velikost, oblika pisave in razmiki so v skladu s predpisanimi navodili.

Kriteriji za postavljanje hipotez

Hipoteza

- rešitev problema, ki jo predvidevamo, je mogoča,
- je razumljiva, jasna in enoznačna,
- je preverljiva (ali imamo metode, tehnike, s katerimi lahko hipotezo sprejmemo ali ovržemo),
- je oblikovana kot trditev,
- je jasna tudi drugim,
- je povezana z raziskovalnim problemom, na raziskovalni problem
- je oblikovana na temelju dobrega poznavanja preučevane teme,
- zastavljena je na temelju našega predznanja,
- je usklajena z drugimi hipotezami, ki jih preverjamo,
- je vezana na vprašanja v vprašalniku, ki smo ga uporabili,
- z njo preverjamo eno stvar,
- je nedvoumna, ne predolga,

- vsebuje jasne in ne presplošne pojme (npr. malo, veliko, pogosto),
- je jezikovno ustrezna,
- lahko se nanaša na razlike oz. odsotnost razlik med dvema skupinama ljudi v spremenljivki,
- lahko se nanaša na razlike oz. odsotnost razlik med dvema časovno ločenima uporabama nekega testa na isti skupini ljudi
- lahko se nanaša na povezanost oz. odsotnost povezanosti med dvema spremenljivkama.
- Če (glede na znanje in izkušnje) ne pričakuješ razlik, postaviš ničelno hipotezo: »Ni razlik.« Če pričakuješ razlike, postaviš alternativno hipotezo: »Med skupino x in y so razlike v«.

Kriteriji uspešnosti za urejanje in prikazovanje podatkov

- Rezultate rangiramo/razvrstimo.
- Rezultate predstavimo v absolutnih in relativnih frekvencah.
- Rezultate uredimo v preglednice.
- Rezultate grafično prikažemo.
- Tabele in grafi so številčeni.
- Tabele in grafi so poimenovani skladno z vsebino.
- Pri grafih označimo absciso in ordinato.
- Graf mora imeti legendo, če je to potrebno.
- Rezultati morajo biti ustrezno prikazani skladno s postavljenimi hipotezami.
- Uporabimo ustrezne izračune: aritmetično sredino, modus, mediano, korelacijo.
- Preverimo, ali so vprašalniki ustrezno in smiselno izpolnjeni.
- Poudarimo rezultate, ki so pomembni ali izstopajo.

NAČRTOVANJE DELA Z VIRI

MOJI CILJI Kaj želim doseči, se naučiti, kaj me zanima?	STRATEGIJA Kako bom to dosegel/ dosegla?	NAČRTOVANA DOKAZILA Kako, s čim bom dokazal (sebi in drugim) napredek, pridobljeno znanje, glede na cilje, ki sem si jih zastavil-a?
Tri vsebinska vprašanja:		
1.		
2.		
3.		
Dva cilja pri razvijanju zmožnosti dela z viri:		
1.		
2.		
Moj dolgoročni cilj:		

DOSEGANJE CILJEV ZA RAZVIJANJE VEŠČINE SODELOVANJA IN KOMUNICIRANJA (DELO V PARU)

Razlaga »semaforja«:

Pri vsaki alineji je treba dodati ustrezen znak, iz v zgornjih stolpcev.. Vsaka barva ima svoj pomen, tako kot pri semaforju: zelena luč (dosegam cilje) rumena luč (delno dosegam), rdeča luč (ne dosegam).

Cilji			
1. V celotnem procesu sem učinkovito komuniciral/-a tako verbalno kot neverbalno.			
2. Pri delu v paru sem imel/-a priložnost postavljati vprašanja ter aktivno poslušati.			
3. Znam dajati povratno informacijo in jo konstruktivno upoštevati.			
4. Pri delu v paru sem se znal/-a dogovarjati o razdelitvi nalog in pri tem upoštevati roke, ki sva si jih s sošolcem/sošolko zastavila.			
5. Pripravljen/-a sem sprejemati odgovornost za svoj rezultat in/ali končni rezultat najinega skupnega dela.			

Za vsak cilj zapiši, kdaj in na kakšen način **si ga lahko dosegel**:

1.
2.
3.
4.
5.

VREDNOTENJE POROČILA: ZGODOVINSKO DOMAČE BRANJE

Uporabite OCENJEVALNE KRITERIJE ZA ZGODOVINSKO DOMAČE BRANJE kot smernice za pripravo poročila, kasneje pa z njihovo pomočjo dajte sošolcu povratno informacijo o njegovem izdelku.

	Kriteriji uspešnosti	Opisniki	Št. točk
Poročilo (analiza vsebine)	<i>osnovni podatki</i>	Dijak zapiše osnovne podatke o knjižnem delu.	0 1
	<i>utemeljitev izbire romana</i>	Dijak zapiše utemeljitev (kaj ga je pritegnilo k branju).	0 1
	<i>kratek opis vsebine</i>	Vsebine je največ pol strani, izluščena je tema in zgodovinsko obdobje (čas ter prostor), glavne osebe, prelomni dogodki (po 1 t).	0 1 2 3 4 5
	<i>opis značilnosti obdobja</i>	Opisane so gospodarske, družbene in politične značilnosti obdobja (po 2 t).	0 1 2 3 4 5 6
	<i>analiza opisa zgodovinskih osebnosti</i>	Izpisana je zgodovinska osebnost (1 t), opisana je njena literarna uprizoritev (1 t) in primerjana z ugotovitvami stroke (1 t).	0 1 2 3
	<i>resničen dogodek + utemeljitev</i>	Izpisani dogodek, dejstva so pravilna, izražena je utemeljitev.	0 1 2 3
	<i>izmišljena okoliščina + utemeljitev</i>	Okoliščina je pravilno zapisana (1 t), izražena je utemeljitev (2 t).	0 1 2 3
	<i>dodatek k poročilu (poster, scenarij, strip itd.)</i>	Vsebinska in oblikovna ustreznost: dijak upošteva zakonitosti izbranega dodatka (poster, scenarij, pesem itd.).	0 1 2 3 4
	<i>zbiranje in uporaba informacij</i>	Uporabljen le učbenik in Wikipedija, smiselno uporabljen še vsaj knjižni in spletni vir.	0 1 0 1 2
	<i>navajanje uporabljenih literature</i>	Pravilno navedeni spletni in knjižni viri.	0 1 0 1
Učni list	<i>obseg</i>	Ena stran.	0 1
	<i>povezanost z vsebino</i>	Naloge sprašujejo po vsebini knjige in obdobja, pri čemer so pisni viri skrbno izbrani.	0 1 2 3
	<i>izvirnost</i>	Vprašanja so ustrezna, primerna in na različnih taksonomskih ravneh.	0 1 2 3 4 5 6

	<i>navajanje virov</i>	Pravilno citiranje pisnih virov.	0 1 2 3
Forum	<i>končni vtis/komentar o prebranem knjižnem delu – ocena</i>	Zapisani so osebni vtisi o romanu, dana so priporočila sošolcem.	0 1 2 3
	<i>komentiranje</i>	V forumu je komentirana objava sošolca/sošolke, ki si je izbral isto delo.	0 1 2 3

KOMENTAR K TOČKOVNIKU:

PREDLOGA ZA IZBOLJŠAVO:

KRITERIJI USPEŠNOSTI DELA Z LISTOVNIKOM PRI ŠPANŠČINI

Kriteriji uspešnosti merijo izpolnjevanje nalog v izvedenem 1. ciklu projekta, in sicer na temo COMIDA (hrana). Preveri, ali si uspešno izvedel vse predvidene aktivnosti.

Kriteriji uspešnosti	Da 	Ne 	Delno 	Drugo
Dijak ustvari razdelek Comida v Mojem učenju in pogled deli s profesorico.				
Dijak zapiše, katera živila so mu všeč in katera ne, enako zapiše tudi za sošolca/sošolko v paru. Uporablja glagol <i>GUSTAR</i> v trdilni in nikalni obliki.				
Na seznamu izbere stavke oziroma dejanja, ki po njegovem mnenju izražajo zdrav življenjski slog oziroma uživanje zdrave hrane.				
Dijaki nariše prehranjevalno piramido, ki odraža njegove navade (ali navade njegove skupine) in v stavkih z uporabo izrazov za pogostost, opiše, kako se prehranjuje. Enako naredi za sošolca ali sošolko v paru.				
Dijak napiše kratko definicijo pojava <i>Tapas</i> in jo s pomočjo spletnih slovarjev prevede v slovenščino.				
Dijak si izbere špansko govorečo državo, na spletu poišče informacije o značilnih jedeh in s sošolci deli to informacijo (in fotografijo). Uporablja spletno orodje GoFormative.				
Dijak odgovori na pet samoevalvacijskih vprašanj. Uporablja spletno orodje GoFormative.				
Dijak v e-Listkovnik pripne vse datoteke oziroma dokaze o svojem delu.				

Samorefleksija v GoFormative:

1. ¿Cómo enseñarías tú esta unidad si fueras la profesora/el profesor?
2. ¿Cómo se podría utilizar lo aprendido fuera del aula?
3. Describe 3 cosas que has aprendido hoy en clase.
4. Dibuja algo que has aprendido.
5. Me gustaría aprender más sobre

KRITERIJI USPEŠNOSTI PRI KEMIJI

Predmet: kemija

Letnik: 1. letnik

Tema: Alkalijske kovine in halogeni

Predpostavite, da morate vrednotiti predstavitev svojih sošolcev. Zapišite čim več kriterijev, po katerih bi vrednotili predstavitev. Pomagajte si z že zapisanimi primeri.

		Kriterij za vrednotenje predstavitev			Dokaži
POZNAVANJE VSEBINE		V predstavitvi so bile jasno predstavljene ključne lastnosti elementa.	da	ne	
DELO Z VIRI		V predstavitvi so bili navedeni viri.	da	ne	
PREDSTAVITEV	NASTOP	Dijak je nastopal sproščeno.	da	ne	
	GOVOR	Dijak je govoril v knjižnem jeziku.	da	ne	
	PROSOJNICE	Na pripravljenih prosojnicah je bilo veliko slikovnega gradiva.	da	ne	
	IZVEDBA POSKUSA	Pri izvedbi poskusa je dijak skrbel za varnost pri delu.	da	ne	

KRITERIJI USPEŠNOSTI PRI ANGLEŠČINI

Predmet: angleščina kot drugi tuji jezik

Letnik: 1. letnik

Tema: History

Pripravili ste predstavitev slavne zgodovinske osebnosti in pri tem uporabili preteklik. S pomočjo spodnje preglednice, v katero ste pri prejšnji uri že vpisali kriterije, ovrednotite, ali je bila predstavitev uspešno izvedena.

Ime in priimek dijaka: _____

Naslov predavitve: _____

IZDELEK	Odlično	Delno	Pomanjkljivo
Opis zgodovinske osebnosti s pomočjo prosojnice (powerpoint).			
Oblika, videz prosojnic.			
Prosojnice so pregledno in nazorno predstavljene.			
Slikovni material ali risbe so relevantne, izvirne in uporabljene v predstavitvi.			
Navedeni so viri predstavljenega materiala (pri slikah, navedeni viri na koncu predavitve).			

PREDSTAVITEV	OBKROŽI		
Govor	Popolnoma jasen in razločen, povsem ustrezna intonacija na ravni besede in stavka.	Delno jasen in delno razločen, intonacija na ravni besede in stavka je delno ustrezna; govoreno je pretiho/preglasno.	Ni popolnoma jasen, občasno nerazločen, Intonacija povedi je nejasna, nerazločna; govoreno je bilo pretiho/prepočasi/nerazločno.
Izgovorjava	Povsem pravilna, britanski naglas.	Večinoma pravilna, opažene napake ne motijo razumevanja, menjava med britansko in ameriško različico naglasa.	Pogosto nepravilna, opažene napake ponekod motijo razumevanje, izraziti ameriški naglas.
Zgradba povedi	Večina povedi je zloženih, nadpovprečno bogatih (and, also, as well, not as...as...if, weather, but); besedni red je vedno pravilen.	Nekaj povedi je zloženih, nekaj pa enostavnih; besedni red je večinoma pravilen.	Prevladujejo enostavne povedi; besedni red ni vedno pravilen.
Bogastvo in ustreznost besedišča	Besedišče je raznoliko in bogato, besede se ne ponavljajo (= bolj bogato kot v učbeniku).	Besedišče je primerno, besede se občasno ponavljajo (= podobno bogato kot v učbeniku).	Besedišče je skromno, besede se velikokrat ponavljajo (= še manj bogato kot v učbeniku).
Slovnična pravilnost	Skoraj brez slovničnih napak/nekaj napak, ki ne motijo razumevanja.	Nekaj slovničnih napak, ki občasno motijo razumevanje.	Veliko slovničnih napak, ki motijo razumevanje.
Kaj je bila prednost / dobra lastnost tvoje predstavitve ...			
Moj predlog za izboljšavo je			

KRITERIJI USPEŠNOSTI: PREDSTAVITVE

LASTNOSTI IZBRANEGA ELEMENTA

AKTIVNOST	ODLIČNO (utemeljitev)	DOBRO (utemeljitev)	NEUSTREZNO (utemeljitev)
Pri predstavitvi dijak zajame temeljne vsebine, ki jih predstavi jasno in v logičnem zaporedju. Pri tem: • razloži njegovo zgradbo, glede na položaj elementa v periodnem sistemu, • razloži, ali tvori anione oziroma katione in glede na to naveže na kemijsko vez, • navede najpomembnejše spojine, ki jih tvori z drugimi elementi (največ 3, lahko tudi le eno), • navede njegovo uporabo, bodisi v elementarni obliki ali v obliki spojine, • sočasno s predstavitvijo prikaže ali izvede dokazno reakcijo, ki jo lahko predhodno posname brez zvoka, da pri predstavitvi ne moti govor. 50 %			
Način predstavitve: • govor je tekoč in razločen, • upoštevan je knjižni jezik in strokovna terminologija, • primerna glasnost, • bogato besedišče, • ohranja stik s poslušalci, • upošteva časovno omejitev (5 minut). 30 %			
Ocena izdelka (model atoma, vabilo, oglas itn.) 20 %			

Priimek in naslov predstavitve	Opombe

3 Načrtovanje poti do cilja

dr. Tanja Rupnik Vec

Načrtovanje raznolikih učnih izkušenj je predvsem učiteljeva odgovornost, saj ima ustrezna pedagoško-psihološka in didaktična znanja. Pa vendar lahko – predvsem kadar gre za načrtovanje poti do cilja pri učenju veščin – delček odgovornosti prepusti učencu.

Učencem predstavi načrtovane dejavnosti in izzive, ki so pred njimi oz. izkušnje, ki jih bodo v procesu učenja pridobili ter jih prediskutira z njimi. Na ta način jih vplete v načrtovanje, obenem pa povabi, da predlagajo morebitno dodatno dejavnost, bodisi kot šolsko delo ali pa kot dejavnost, ki jo lahko učenci, da bi pridobili še več izkušenj, (prostovoljno) opravijo doma.

Zlasti starejši učenci, še posebej pa dijaki, lahko v svojo individualno strategijo - na poti do cilja doseganja odličnosti obvladovanja veščine, poleg dejavnosti, ki jih je zanje predvidel učitelj, vključijo tudi dejavnosti, ki niso povezane zgolj s poukom: sporazumevajo se tudi izven šole, s prijatelji, s starši itd., prav tako izven šole sodelujejo ali ustvarjajo (krožki, društva, popoldanske dejavnosti), argumentom so izpostavljeni vsepovsod (časopisi, revije, televizija), pa tudi sami so nenehno pred izzivom, da v raznih debatah s prijatelji ali starši, utemeljujejo svoja stališča. Vsakodnevno življenje torej nudi obilico priložnosti, da učenec razvija prečne veščine, to so tiste, ki jih ljudje potrebujemo vedno in povsod, tako na delu kot v prostem času.

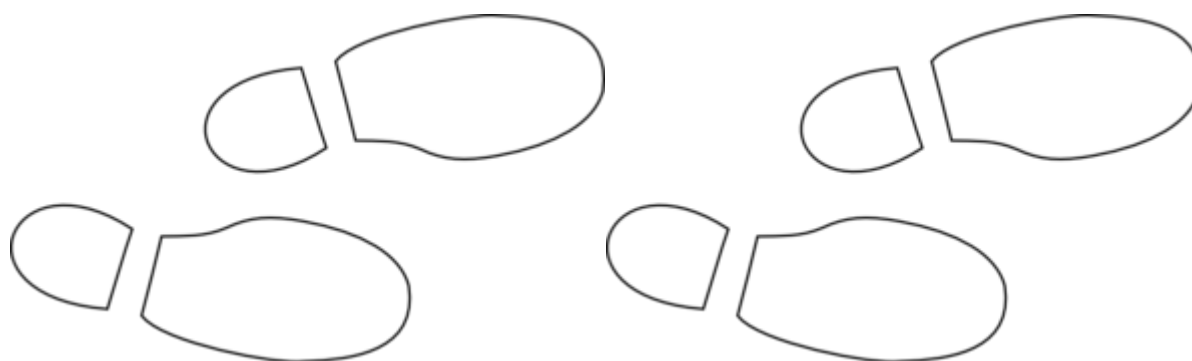
Ker povabilo učencem, da soustvarjajo strategije za doseganje ciljev ni ustaljena praksa, je v tem poglavju le nekaj primerov.

NAČRTUJEM UČENJE VEŠČINE _____

Kaj bom vedel, razumel in zmogel storiti in kako bom vedel oz. dokazal, da sem dosegel cilj?

Veščina oz. element veščine:	
Cilji in kriteriji uspešnosti <i>Kaj bom o _____ vedel, razumel?</i>	Dokazi <i>Kako bom vedel, da to vem in razumem? Kaj so dokazi?</i>
Cilji in kriteriji uspešnosti <i>Kaj bom zmogel storiti?</i>	Dokazi <i>Kaj bodo dokazi tega, da resnično zmorem oz. da napredujem?</i>

Strategija oz. koraki, ki jih bom storil:

¹⁴ Vir: Kompare, A., Rupnik Vec, T. (2016). Kako spodbujati razvoj mišljenja? Od temeljnih miselnih procesov do argumentiranja. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo. (modificirano).

MOJA POT DO CILJA

(s sodelovanjem in komunikacijo)¹⁵

Obkroži, kaj velja zate:

Pomembno je bilo, da sem
dosegel zastavljene cilje.

Pričakoval/a sem, da bo
skupina dosegla svoj cilj.

S člani skupine sem bil/a
pozitivno povezan/a.

Prispeval/a
sem k
skupnemu
naporu.

S člani skupine sem
si izmenjeval/a
mnenja, material.

Nudil/a
sem pomoč
članom
skupine.

Dobil/a sem
podporo/spodbudo
članov skupine.

¹⁵ Vir slike:

<https://www.google.si/search?biw=731&bih=530&tbm=isch&q=steps&sa=X&ved=0ahUKEwjT35LG3ZTUAhUJlcAKHYPOC4wQhyYIKA#imgrc=FhL47NYNL7wWTM>.

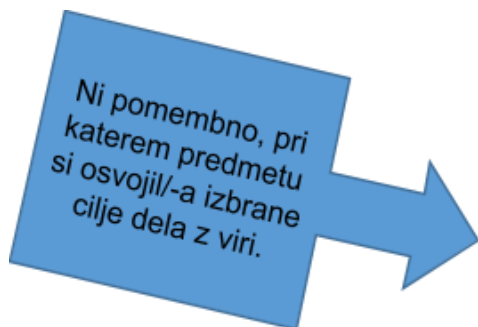
KAKO BOM DOSEGEL/-LA ZASTAVLJENE CILJE PRI VEŠČINI DELO Z VIRI

1. **Preberi** (npr. v slovarju), kaj pomeni beseda '**strategija**'.
2. Napiši čim več različnih načinov, kako bi lahko dosegel/-la svoje osebne cilje pri veš delo z viri.

DELO Z VIRI - DOKAZI

S KATERIMI IZDELKI BOM DOKAZAL/-A, DA OBVLADAM VEŠČINO DELA Z VIRI?

1. Napiši nekaj primerov izdelkov pri pouku, s katerimi si že dokazal/-a, da obvladaš delo z viri (npr. različna opisovalna, pripovedovalna, razlagalna besedila, govorni nastopi).

2. Prilepi kopijo kakega svojega izdelka, pri pisanju katerega si si pomagal/-a z viri (npr. opis države, osebe, živali, povzetek poglavja v učbeniku ...).

3. Kateri bodo tvoji nadaljnji koraki pri urjenju veščine dela z viri?

3 – 2 – 1 – ZDAJ!

3	Tri stvari, ki sem si jih zapomnil. • _____ • _____ • _____
2	Dve vprašanji (kaj me še zanima, česa ne razumem). • _____ • _____ Kaj boš storil, da pridobiš želeno znanje? • _____ • _____ • _____
1	Poriši/pobarvaj ta prostor z vsem, kar si si zapomnil.

Ime: _____

Datum: _____

NAČRTOVANJE IN SPREMLJANJE UČENJA¹⁶

Učim se učiti (načrtovanje učenja)

POSTAVLJANJE CILJEV – KAJ ŽELIM DOSEČI? (Odgovori v celih stavkih.)

- Kakšnih ocen in učnega uspeha si želiš v letošnjem šolskem letu?
- Kakšnih ocen si ne želiš?
- Koliko časa boš vsak dan namenil domačim nalogam in učenju?
- Pri katerem predmetu se nameravaš najbolj potruditi?
- Ali boš letos komu pomagal kot tutor ali boš koga prosil za pomoč?
- Dodaj še kakšen svoj cilj.

PREDZNANJE – KAJ ŽE VEM? (Odgovori v celih stavkih.)

- Kako ti je šlo lani v šoli?
- Kje si bil najboljši?
- Kje potrebuješ pomoč?
- Kaj se najraje učiš in kaj ti je najmanj všeč?
- Kako se najlaže in najbolj uspešno učiš? Ali si kdaj razmišljal o tem, ali se snov preprosto učiš na pamet ali pa se učiš tako, da razumeš?
- Dodaj kakšen čisto svojo misel in občutek na to temo.

STRATEGIJE – KAKO BOM TO DOSEGLJ? (Odgovori v celih stavkih.)

- Kdaj boš delal domače naloge (po šoli, zvečer ...)?
- Ali boš obiskoval dodatni, dopolnilni pouk?
- Kakšen urnik učenja si boš izdelal?
- Koliko dni pred testom/spraševanjem se boš začel učiti?
- Kako se boš učil: podčrtovanje, izpisovanje, miselni vzorci, prosil starše za pomoč, prosil starše, da te vprašajo snov, se učil skupaj s sošolcem ...? Razmisli in zapiši čim več idej.
- Kje se boš učil (v sobi, knjižnici ...)?

Dodaj še kakšno svojo strategijo.

DOKAZI – KAKO BOŠ VEDEL ALI TI JE USPELO?

Razmisli o tem, kaj bo dokaz, da si dosegel svoje cilje.

¹⁶ Vprašanja so namenjena načrtovanju učenja. Z nekaj spremembami lahko vprašanja uporabiš tudi za načrtovanje učenja katerekoli veščine.

UČNI STILI IN NASVETI ZA UČENJE

Navodilo: Preberi trditve in izbriši vse trditve, ki zate ne držijo. Tako bodo ostale zbrane na kupu samo trditve, ki držijo zate. Poglej, kakšnih barv so. Je več rdečih, modrih ali morda zelenih?

Občudujem ljudi, ki zares dobro izgledajo.

V šoli sem imel/-a najraje učitelje, ki so pripovedovali zgodbe.

Rad/-a rišem.

Vedno se s čim igram (s pramenom las, pisalom, radirko) ali rišem v zvezek med poukom.

Učim se brez težav.

Ne morem brez klepetanja po telefonu.

Moje najljubše barve so pomembne, ko kupujem oblačila, pohištvo,

Ko si kupim kako novo napravo, jo moram takoj preizkusiti.

Kadar se učim za test, zapiske berem na glas.

Preden uporabim napravo, pozorno preberem navodila za uporabo.

Delovanje stvari razumem šele, ko jih sam preizkusim.

Ko gledam film, si živo zapomnim scene, like in kostume.

Če sem slabe volje, se absolutno ne morem spraviti k učenju ali drugemu delu.

V prostem času pogosto klepetam s prijatelji.

Moji najljubši predmeti v šoli so: telovadba, tehnika in likovni pouk.

Bil/-a bi dober režiser.

Šolsko snov si najlažje zapomnim, če pozorno poslušam.

Učim se z opazovanjem.

Stvari si bolje zapomnim, če se o njih s kom pogovarjam.

Kadar se učim ali telefoniram, hodim gor in dol po stanovanju.

Kadar se učim zapisa (tuje) besede, moram besedo hkrati tudi slišati.

Zlahka se učim s pomočjo slik in diagramov.

Preproste razlage mi zadoščajo.

Uporabljam barvne flomastre za označevanje pomembnega.

Kadar gledam film, si najbolj zapomnim občutke, ki so me prevevali ob ogledu filma.

Ko kaj zapisujem, pogosto isto stvar polglasno izgovarjam.

Rad/-a imam miselne naloge.

Kadar se učim, si glavne stvari vedno izpišem.

Hitro znam na pamet pesmi, ki jih večkrat slišim po radiu.

Nosim predvsem udobna oblačila.

Raje imam, da mi drugi razložijo pravila igre, kot da jih moram brati sam/-a.

Rad/-a uporabljam miselne vzorce, grafe in diagrame.

Prosti čas preživljam aktivno z družino ali prijatelji.

Z veseljem sodelujem v pogovorih in diskusijah.
Pohištvo mora biti predvsem udobno.
Najlažje se naučim, če mi nekdo snov razloži.
Imam jasno vizijo svoje prihodnosti.
Stvari si najbolj zapomnim, če jih zapišem.
Če želim nekaj razumeti, rabim jasen pregled nad vsem.
Ko gledam film, si najbolj zapomnim glasbo in izseke dialogov.
Sem spreten/-a pri praktičnih opravilih.
Obožujem branje.
Zame ima največji pomen nabiranje lastnih izkušenj.
Ko delam za šolo, pogosto zraven poslušam glasbo.
Rad/ -a sem v gibanju, dejaven..
Redko delam pravopisne napake.
V šoli se lažje učim predmete, pri katerih imamo prijazne učitelje.

Kaj pomenijo posamezne barve trditve?

Rdeče trditve pomenijo vizualni učni stil. To pomeni, da ti pri učenju pomagajo barve, slike, miselni vzorci. Uporabljal raznobarvne markerje za podčrtovanje snovi in si zvezke organiziraj pisano ter dodaj tu in tam kako sliko. Pri učenju si skušaj stvari vedno predstavljati - lahko gre tudi za smešne predstave - npr. da si boš lažje zapomnil letnico izuma očal (1286), si predstavljaljaj 12 starcev z očali - koliko očal imajo? --> 6, torej 12 + osmica (predstavlja pokonci obrnjena očala) + šestica (ker imajo skupaj 6 parov očal).

Modre trditve predstavljajo slušni stil. V šoli poskrbi, da dobro slišiš učitelje. Uči se na glas, tako da polglasno bereš snov in si jo potem še naglas ponavljaš, kot da bi sam sebi pripovedoval zgodnico. Lahko prosiš brata/sestro/starše, da ti glavne stvari preberejo naglas, ti pa pozorno poslušaj. Poizkusi se učiti ali reševati naloge ob predvajanju glasbe, morda ti bo všeč.

Zelene trditve predstavljajo gibalni stil. To pomeni, da si med poslušanjem in učenjem težko na miru. Poizkusi med učenjem stiskati antistresno žogico, se igrati z jojom ali kaj podobnega. Lahko hodiš gor in dol po stanovanju, hiši, vrtu, medtem ko ponavljaš snov. Med pisanjem nalog vsake toliko časa naredi odmor in malo potelovadi, npr. naredi 10 poskokov in 10 počepov.

ZBIRAM DOKAZE O UČENJU: FIZIKA

Pred teboj je tabela, ki ti bo med šolskim letom omogočala, da boš vodil evidenco o tem, kaj si se že naučil in kje moraš še delati. Nekatere učne namene bomo sooblikovali v razredu, pri drugih boste bolj svobodni. Dokaze o učenju (naloge za pripravo na teste, domače naloge, delovni listi za šolsko delo, testi, laboratorijske vaje, ...) boste zbirali v mapi.

Za vsakega učenca ima enak list tudi učitelj. Občasno boš prišel na konzultacijo in skupaj bova pregledala in primerjala najine zapise: ugotovila bova, kje ti gre dobro in čemu še posveti nekaj časa.

Učni nameni in kriteriji uspešnosti

Vsebine	Namen učenja	Kriteriji uspešnosti	Dokazi	Opombe
1. Merjenje, količine in enote				
1.1 Osnovne količine in njihove enote.				
1.2 Pretvarjanje enot in eksponentni način pisave.				
1.3 Povprečna vrednost merjene količine in absolutna ter relativna napaka.				
1.4 Pravila za upoštevanje merskih napak pri računanju (število decimalnih ali število veljavnih mest).				
2. Premo gibanje				
2.1 Trenutna in povprečna hitrost.				
2.2 Pospešek.				
2.3 Enačbe za pot, hitrost in pospešek pri enakomernem in enakomerno pospešenem gibanju.				
2.4 Grafični prikaz količin s , v in a v odvisnosti od časa.				
3. Krivo gibanje				
3.1 Frekvenca, obhodni čas in obodna hitrost pri enakomernem kroženju.				
3.2 Kotna hitrost in centripetalni pospešek.				
3.3 Razstavljanje ravninskega gibanja na gibanji v smeri koordinatnih osi.				
3.4 Vodoravni met.				

4 Dejavnosti za razvoj veščin

dr. Tanja Rupnik Vec

Razvoj veščin terja dejavnosti, ki omogočajo njihovo uporabo. Razvoj kritičnega mišljenja omogoča učencem le tisti učitelj, ki učencem omogoča, da mislijo (ne zgolj pomnijo): sprašujejo in iščejo odgovore na vprašanja, sklepajo in interpretirajo, rešujejo odprte probleme, raziskujejo, analizirajo in vrednotijo argumente in oblikujejo lastne argumente, napovedujejo dogodke na temelju zaznanih trendov ali principov, se odločajo, tako da , presojajo raznovrstne možnosti po smiselnih kriterijih, raziskujejo ozadja dogodkov in dejavnike problemov itd.

Razvoj veščin sodelovanja je mogoč le, če imajo učenci pogosto priložnost sodelovati oz. delovati v smeri skupnega cilja: npr. kadar izvajajo raznovrstne projekte ali skupinske raziskave, v dvojicah ali manjših skupinah ustvarjajo raznovrstne izdelke (liste za preverjanje in ocenjevanje znanja, praktične izdelke, povezane z učno snovjo ...), so vpleteni v različne oblike sodelovalnega učenja.

Ob skupinskem delu imajo priložnost uriti tudi raznovrstne komunikacijske veščine, ki pa jih urijo tudi sicer (pri pisanju raznovrstnih besedil, frontalnem predstavljanju svojih idej drugim itd.).

V to poglavje bi lahko nanizali vse didaktično in metodično znanje in kreativnost, zbrano v strokovni in znanstveni literaturi ter osebnih arhivih učiteljev, ki poučujejo upoštevajoč, temeljni princip - aktivno vlogo učenca v razredu. V tem poglavju je zbranih nekaj idej učiteljev v projektu ATS2020.

OBLIKOVANJE ARGUMENTA: ZA IN PROTI

Navodilo:

1. Preberi besedilo in ovrednoti argument: določi specifične trditve (premise in sklepe) in njihove medsebojne odnose.
2. Ovrednoti tudi relevantnost, resničnost in zadostnost dokazov.
3. Zavzemi stališče in ga brani.

Tema: _____

Stališče 1

Podpora (dejstva in sklepi)

Stališče 2

Podpora (dejstva in sklepi)

Moja pozicija:

¹⁷ Vir: Kompare, A., Rupnik Vec, T. (2016). Kako spodbujati razvoj mišljenja? Od temeljnih miselnih procesov do argumentiranja. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo. (modificirano).

DELO Z VIRI

OPIS DRŽAVE

ISKANJE PREDZNANJA O OPISU DRŽAVE

Navedi 10 podatkov, ki jih mora - po tvojem mnenju - vsebovati vsak opis države. Po razgovoru s sošolci in učiteljico dodaj še podatke, ki jih še nisi navedel/-la.

OBLIKOVANJE KRITERIJEV ZA OPIS DRŽAVE

Sodeluj v pogovoru z učiteljico in sošolci o tem, kakšen je dober opis države. Kriterije za opis države, ki ste jih skupaj zapisali na tablo, prepisi na list.

BRANJE IN RAZČLENJEVANJE OPISA DRŽAVE V DELOVNEM ZVEZKU

Preberi opis države v DZ¹⁸ z naslovom *Finska* na straneh 34–35 in reši naloge od 1 do 13. Skupaj z ostalimi učenci sodeluj pri poročanju o rešitvah, morebitne napake ustrezno popravi.

RAZMISLEK O DELU Z VIRI

Navedi 5 različnih virov, iz katerih bi sam/-a črpal/-a podatke za opis države. Med navedenimi viri podčrtaj tiste, ki so za sestavo opisa države bolj primerni. Navedi 2 razloga, zakaj so podčrtani viri bolj primerni od ostalih virov.

Napiši, kako pravilno navajamo knjižne in spletne vire (oz. katere podatke o viru moramo sploh navesti).

ISKANJE IN IZPIS INFORMACIJ O DRŽAVAH V RAZLIČNIH VIRIH

Izberi si poljubno državo, nato pa najdi 3 različne pisne vire, ki vsebujejo podatke za opis te države. Prednost imajo seveda knjige, kot pomožni vir pa lahko uporabiš tudi splet. V izbranih virih si preberi vse, kar piše o tej državi. Izpiši vse bistvene podatke (v obliki miselnega vzorca ali po alinejah).

¹⁸Jerica Vogel, Milena Čuden, Tatjana Košak. *Slovenščina 7*. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2014.

TVORJENJE PISNE ZASNOVE OPISA DRŽAVE

Miselni vzorec pretvori v pisno zasnovo (podatke smiselno razvrsti – začni z lego države, končaj z znanimi osebami). Besedilo seveda razdeli na smiselne odstavke. V besedilu odpravi morebitne jezikovne in slogovne napake, pri čemer naj ti pomaga sošolec oz. sošolka.

USTREZNO NAVAJANJE VIROV

Ustrezno navedi vse vire, ki si jih uporabil/-a pri sestavi svojega besedila.

POVRATNA INFORMACIJA UČITELJICE in SOŠOLCA ter IZBOLJŠEVANJE BESEDILA

Pokaži svoj opis države učiteljici in enemu od sošolcev, ki naj ti napišeta vsak svojo povratno informacijo. Na podlagi njunih pripomb besedilo izboljšaj ter ga doma pretipkaj na računalnik (velikost črk 12, navajanje virov s pomočjo zavihka Sklici).

POVRATNA INFORMACIJA UČITELJICE:**POVRATNA INFORMACIJA SOŠOLCA OZ. SOŠOLKE:****SAMOOČENA LASTNEGA DELA**

Razmisli in napiši, v čem si bil pri opisovanju države uspešen in v čem potrebuješ še nekaj vaje. Pomagaj si s kriteriji za sestavo besedila, ki smo jih skupaj oblikovali. Razmisli tudi o svojem delu z viri. Pomagaj si z vprašanji.

Zapiši, katere in koliko različnih virov si uporabil/-a (zakaj) ter ali so bili v njih vsi potrebni podatki.

Presodi verodostojnost tvojih virov (na podlagi avtorja, kraja, letnice objave, vrste vira – knjižni, spletni, ustni ...). Ali si svojim izbranim virom povsem zaupal/-a? Zakaj?

Navedi vsaj en primer, ko so se podatki o državi v različnih virih razlikovali. Skušaj zapisati, zakaj je bilo tako.

Ali je bil v tvojih virih tudi kak napačen podatek? Pojasni, zakaj je po tvojem mnenju prišlo do napake.

Zapiši, kateri vir se je izkazal za najbolj uporabnega. Skušaj zapisati, zakaj je bilo tako.

Povej, kako boš v bodoče izbiral/-a in uporabljal/-a vire.

TVITANJE KOT UČNA DEJAVNOST

Tvitdanašnje ure

Razmisli.

- Kaj si se naučil danes?
- Kaj je bilo težko in še ne razumeš?
- Kaj bi se učil naslednjo uro?

Povzemi v tvidu./Povzemi tvid.

Tvit današnje učne ure

Ne pozabi izbrati #. Naj npr. predstavlja bistvo učne ure, idejo, temo ali nekaj, kar si je dobro zapomniti.

UČIM SE ARGUMENTIRATI

Navodilo: V parih oblikuj ustrezen argument na izbrano trditev (Todoloči učitelj ali pa jo izbereta s sošolcem.) Zapiši ga v program Padlet.

Izbrane teme so:

- Argumentiraj, zakaj Slovenija **je** oz. **ni** socialna država.
- Argumentiraj, zakaj uspešna podjetja **prinašajo** oz. **ne prinašajo** blagostanja državljanom.
- Argumentiraj, zakaj je kapitalistično gospodarstvo **boljše** oz. **slabše** za družbo.
- Argumentiraj, zakaj je sindikalna organizacija **koristna** oz. **ni koristna** za delavca.

1. Oblikuj pisno povratno informacijo sosednjemu paru (v programu Padlet). Povej, zakaj je argument dober oz. zakaj morda ni. Uporabi kriterije uspešnosti.
2. Na osnovi povratne informacije sošolca dopolni svoj argument.

UČIM SE RAZLIKOVATI DEJSTVA OD MNENJ

Navodilo: Preberi spodaj zapisano besedilo. Ugotovi in zapiši, kaj v besedilu so dejstva in kaj mnenja. Svoj odgovor utemelji.

S kravami se ne gre igrati

Avstralska prostranstva so res velika in tamkajšnji živalorejci uporabljajo za nas dokaj nekonvencionalne metode nadzora nad živalmi. Zelo pogosto jih recimo zganjajo na kup kar s helikopterji.

No, pri eni od takšnih »zbiralnih« akcij v mestecu Coen v Queenslandu je prišlo do nepričakovanega preobrata. Neka krava se je namreč odločila, da se pa takšne glasne »zlorabe« več ne gre in se je uprla. V svojem upor se je, po poročilu, ki ga je objavila tamkajšnja policija, z rogovi zapletla v pristajalne sani helikopterja in ga – zrušila.

Krava jo je odnesla brez poškodb, prav tako, razen mogoče ponosa, 35-letni pilot, helikopter Robinson R22 beta pa imel te sreče in je v nesreči popolnoma zgorel, njegove ostanke pa lahko vidite na sliki.

Vir: <http://www.t3tech.si/si/933/1900/s-kravami-se-ne-gre-igrati.aspx>.

Dejstvo:	Utemeljitev:
Mnenje:	Utemeljitev:

KRITERIJ USPEŠNOSTI

Med trditvami:

- Razlikujem, ali je trditev dejstvo ali mnenje.
- Pojasnim, zakaj je trditev dejstvo in zakaj mnenje.

RAZVIJAM VEŠČINO SODELOVANJA

V tej dejavnosti boste sodelovali, ob koncu pa boste presodili, kako dobro vam je šlo.

Zgradimo piramido

Vir slik: Ines Celin

Pripomočki (na skupino):

- elastika s trakci¹⁹,
- 6 plastičnih lončkov.

Navodilo (1. del):

Vaša naloga je, da iz lončkov čim hitreje zgradite piramido. Edino pravilo je, da lahko lončke premikate le s pomočjo elastike. To počnete tako, da vsak član skupine drži svoj trakec, ki usmerja elastiko. Ne smete se dotikati elastike, trakcev ostalih članov skupine, niti lončka. (Vsa omenjena pravila veljajo tudi v primeru, če vam lonček pade na tla ali se prevrne.)

Vir : Ines Celin

¹⁹ Smiselno je pripraviti še rezervne elastike, z različnim številom privezanih vrvic - za skupine otrok z različnim številom članov (npr. 3, 4, 5 vrvic).

Navodilo (2. del):

Vaša naloga je, da iz lončkov čim hitreje zgradite konstrukcijo, kot jo vidite na spodnji sliki. Edino pravilo je, da lahko lončke premikate le z elastike. To počnete tako, da vsak član skupine drži svoj trakec, ki usmerja elastiko. Ne smete se dotikati elastike, trakcev ostalih članov skupine, niti lončka. (Vsa omenjena pravila veljajo tudi v primeru, če vam lonček pade na tla ali se prevrne.)

Vir : Ines Celin

Vprašanja za vodenje refleksije:

- Kako si se počutil?
- Kako uspešni ste bili pri gradnji stolpa? Kaj vam je dobro uspelo in kaj ne?
- Kaj je omogočilo, da ste bili uspešni? Katero vedenje članov je pripomoglo k dobremu delu?
- Kako ste se lotili dela?
- Ste napravili načrt? Ste se dogovorili za pravila sodelovanja?
- Ste si razdelili delo/vloge? Kako?
- Kdo je bil vodja? Kako je prišlo do 'prevzema' te vloge?
- Kako je potekalo delo? Ste imeli kakšne težave? Kako ste jih premagali?
- Kaj bi naslednjič spremenili/izboljšali?

SKUPINSKO DELO PRI ZGODOVINI

Predmet: zgodovina

Učna enota: ANTIČNA GRČIJA

I. PREDZNANJE

INDIVIDUALNO DELO :

Učenci so med danimi besedami **podčrtovali znane besede in jih pojasnjevali.**

DELO V PARIH:

Drug drugemu povedali in pojasnili besede, ki jih poznajo in **skupno znane** besede zapisali na list.

DELO V SKUPINAH:

Po delu v tandemu je sledilo delo v skupinah, kjer so si izmenjali podatke in **vsem** znane besede zapisali na list.

NAVODILA ZA DELO V PARIH IN SKUPINI (Ustni pogovor o delu v parih in skupini.)

Kako ste se počutili pri delu v parih?

1. Fajn, ker smo bili v parih z najboljšimi prijateljem.
2. Zanimivo.
3. V redu potem, ko sva se dogovorila za potek dela.
4. Dobro, še kar.

Kako ste se počutili pri delu v skupini?

1. Težje kot v paru, ker smo se težje dogovorili za potek dela.
2. Fajn, ker smo se takoj dogovori za potek dela, ker je najboljša učenka prevzela vlogo vodje.
3. Imeli smo težave, ker nihče ni želel pisati na list.
4. Ne dobro, saj nisem bil s svojimi prijatelji.
5. Fino.

RADI DELATE V PARIH in zakaj.

- DA, posebej, če sem v paru s tistim, ko jaz želim.
- DA, ker se lahko pogovarjava.
- NE, če nisem s sošolcem, ki je moj prijatelj.
- DA, če ta sošolec želi delati.
- NE, če moram jaz delati še namesto njega.

RADI DELATE V SKUPINI in zakaj.

1. NE, ker nas je preveč in se težko dogovorimo, kaj bo kdo delal.
2. DA, če sem v skupini z dobrimi učenci, ki mi pomagajo.
3. DA, ker mi pomagajo.
4. NE, ker se dobri učenci delajo norca, če česa ne znam.
5. DA, če moramo drug drugega naučiti pravilnega odgovora. (Pri pošiljanju vprašanj drugi skupini.)
6. Odvisno je od tega, s kom sem v skupini.

DOKAZI:**Navodilo za izdelavo PowerPoint predstavitve ANTIČNA GRČIJA v Oblaku 365****1. Vsebinsko navodilo**

- Pred začetkom predstavitve je potrebno upoštevati miselni vzorec in zajeti vse, kar zahteva.

2. Tehnična navodila

Naloga mora vsebovati naslednje elemente programa PowerPoint:

- na diapozitivu sta lahko največ 2 sliki,
- pisavo primerne velikosti, vsaj 20 pik,
- na posameznem diapozitivu je lahko največ 5 vrstic dobro vidnega besedila,
- na diapozitiv pišemo le BISTVO, ne vsega besedila ,ampak ključne besede,
- besedilo mora biti jezikovno pravilno,
- naslovna stran naj zajema: naslov seminarske naloge, v desnem spodnjem kotu ime avtorja in mentorja,
- na koncu predstavitve navedemo vir in literaturo, ki je bila uporabljena za izdelavo PowerPoint predstavitve.

II. KRITERJI ZA DELO Z VIRI IN SODELOVANJE S SOŠOLCEM

Učenci so ustno odgovorili na spodnja zastavljena vprašanja. Bistvo sem zapisala.

1. Kako je potekalo tvoje delo z viri, ki sem jih predlagala?

Dobro, strani mi ni odpiralo, težko sem med podatki našel zahtevane podatke, nisem znal napisati ključnih besed, slabo, nisem našla bistva, težko sem se prebijala skozi veliko teksta.

2. Kako je potekala tvoja komunikacija oz. sodelovanje s sošolcem?

Poslal mi je samo predstavitev, ni ovrednotil mojega izdelka in mi dal povratne informacije, prejela sem vse nasvete za popravek predstavitve, bila mi je v pomoč, temeljito je pregledala mojo predstavitev in mi povedala,

kaj naj popravim,
Napisal je samo točke, nič pod opombe, zato nisem vedel, kaj popraviti.

III. KRITERIJI IN MERILA ZA SAMOEVALVACIJO PREDSTAVITVE

Oceni s točkami 1, 2 in 3. 1 NE (ni zajeto), 2 DELNO, 3 DA (vse ustrezno).
Kjer si dal oceno 1 oz. 2, oblikuj nasvete za popravek in jih vpiši v OPOMBE.

Ime in priimek OCENJEVALCA: _____

Ime in priimek OCENJENEGA: _____

	TOČKE	OPOMBE
Vsebina ustrezna, skladna z zahtevami miselnega vzorca,		
Ustrezno število slik, z navedenim virom na diapozitivu.		
Primerna velikost pisave, bistvo, ključne besede.		
Naslovna stran.		
Navedena literatura.		
SKUPAJ		

III. a Vrednotenje SOŠOLČEVEGA IZDELKA in povratna informacija sošolcu

Učenci so najprej po teh kriterijih vrednotili predstavitev sošolca in mu posredovali povratno informacijo.

III. b UČENČEVO SAMOVREDNOTENJE

Učenec ovrednoti svoj izdelek.

III. c UČITELJEVO VREDNOTENJE

Po merilih ocenim izdelke učencev in jim dam povratne informacije.

III. č PRIMERJAVA

Učenec primerja svoje vrednotenje z mojim.

FORMATIVNO SPREMLJANJE ZNANJA IN VEŠČINE SODELOVANJA IN PROCESA UČENJA

POTRESI IN VULKANIZEM

Ime in priimek:

- a.) **PREDZNANJE:** Razmisli in zapiši, kar že veš o potresih in vulkanizmu. Kaj je potres? Zakaj pride do potresa? Kaj povzroči oziroma kakšne so posledice potresa? Kaj pa je vulkan? Kaj prihaja iz vulkana? Zakaj pride do vulkanskega izbruha? Kje se pojavljajo potresi in izbruhi vulkanov?

Informacija za potek dela: Potem, ko izpolnite ta delovni list, boste prebrali o potresih in vulkanih v učbeniku na strani 27 in 28. Nato boste delali v parih, ki jih bo določila učiteljica.

POSTAVLJANJE CILJEV

Postavi si cilje za razvijanje veščine sodelovanje.

Predlogi:

1. Učenec razvija in pokaže sposobnost prevzemanja različnih vlog.
2. Učenec razvija in pokaže sposobnost dogovarjanja pri razdelitvi nalog in pravil.
3. Učenec razvija in izkaže aktivnost pri sodelovanju.
4. Učenec sprejema in upošteva ideje in mnenja drugih učencev.
5. Učenec razvija in pokaže zmožnost aktivnega poskušanja (ne sega v besedo).
6. Učenec razvija in pokaže sposobnost kontrole svoje glasnosti.
7. Učenec razvija in izkaže sposobnost osredotočenosti na nalogo in vztrajanje pri dokončanju nalog.
8. Učenec razvija in pokaže sposobnost razumevanja drugih članov ter nudi podpore.
9. Učenec razvija in pokaže sposobnost soodvisnega ravnanja v skupini in prevzemanja odgovornosti za svoje znanje in učenje.

b.) **STRATEGIJA:** Natančno zapiši, kako boš dosegel/-a zastavljene cilje.

c.) **DOKAZ** za uresničene cilje:

----- PO OPRAVLJENEM DELU -----

d.) **SAMOREFLEKSIJA** o na zastavljenih ciljeh

e.) , *Naprimet: Kaj mi je dobro uspelo? Kje so se pojavile težave?*

f.) **KRITIČEN PRIJATELJ** s sošolcem/ko s katerim si bil/-a v paru, se pogovori o njegovih zastavljenih ciljeh in mu oblikuj svojo povratno informacijo (kakor se tebi zdi) o tem, ali je uresničil/-a svoje cilje ali ne. Kaj bi lahko še storil/-a, da bi bil bolj uspešen/-na? V čem je bil dober/-a? itd.

SKUPINSKO DELO PRI SLOVENŠČINI

UVODNA MOTIVACIJA (INDIVIDUALNO IN SKUPINSKO DELO):

Učence predhodno razdelim v 4 matične skupine in napovem novo učno vsebino – Murnove in Kettejeve pesmi (doživljanje ljubezni). Učenci glede na napoved vsebine, v skupinah - vsak zase - s pomočjo tablic izpolnijo tabelo »Moje učenje« (kaj o napovedani temi že vedo – predznanje in kaj novega želijo izvedeti – cilji). Vodja skupine nato zapiše povzetek ugotovitev v skupno tabelo v aplikaciji OneDrive. Na podlagi vpisanih podatkov v tabeli povzamem učenčeva razmišljanja.

Vloga učencev: Po navodilih individualno izpolnijo Moje učenje v o365. Sodelujejo pri razgovoru v skupini.

OGLED VIDEOPOSNETKOV

Predvjam izseke (odlomke) posnetkov izbranih avtorjev. Ob koncu predvajanih posnetkov sledi kratek razgovor o opaženih dejstvih, nato ponovno povzamem učenčeva razmišljanja.

Vloga učencev: spremljajo videoposnetke in si beležijo podatke. Po ogledu videoposnetkov sodelujejo v razgovoru.

DELO V SKUPINAH PO METODI SESTAVLJANKE – JIGSAW

1. DELO V EKSPERTNIH SKUPINAH:

Učenci se po predhodnem razporedu razdelijo v 4 ekspertne skupine. Vsaka skupina predela besedilo in odgovori na vprašanja na delovnem listu, ki so povezana z njihovo pesmijo, skladno s tematiko učne ure, in sicer:

1. Dragotin Kette: Aj ta lepa krčmarica
2. Dragotin Kette: Spomini
3. Josip M. Aleksandrov: In čarovnica (Pastirska pesem)
4. Josip M. Aleksandrov: Vprašanje

Učenci v skupini skupaj predelajo pesmi po kiticah, po Paukovi strategiji, (berejo in izpisujejo ključne besede vsake kitice). Pri razumevanju besedila si pomagajo z NSIB 9, neznanih besed pa s SSKJ ali spletno stranjo fran.si, na razpolago jim dam tudi priročnike o književnosti. Pogovorijo se o tematiki prebranih pesmi in drug pri drugem preverijo razumevanje besedila. Po končanem delu se učenci vrnejo v matične skupine.

Vloga učencev: Cilj skupin je, da vsak učenec temeljito sodeluje, predstavlja mnenje, poroča o odgovorih sošolcem.

2. DELO V MATIČNIH SKUPINAH

Podam navodila, spremljam, usmerjam, koordiniram in preverjam njihovo delo.

Vloga učencev: V matični skupini učenci poročajo o odgovorih, ki so jih prejeli v ekspertni skupini – kaj so spoznali pri branju določene pesmi. Skupaj izdelajo plakat in se pogovorijo o celotni tematiki (sestavijo posamezne dele v celoto). Poudarijo ključne ugotovitve. Vodja skupine povzame celoto, skupaj izdelajo plakat. Po en učenec iz vsake skupine predstavi del učne snovi, ostali učenci dopolnjujejo razlago.

3. POROČANJE

Plakate poslikam in dam v Prostor za sodelovanje v o365 (v skupni dokument), tako da so vsem vidni. Ob plakatih učenec iz vsake skupine razloži predelani del [snovi](#). Sama pa vodim potek poročanja.

Vloga učencev: Plakat predstavijo, ostali ga kritično ovrednotijo.

DEBATA

Združim po dve matični skupini, tako da nastaneta dve debatni skupini. Učenci dobijo navodila za debato in postavljeno debatno trditev: »Kette in Murn enako doživljata ljubezen.« Učenci vsake skupine imajo 5 minut časa, da pripravijo tri argumente ZA in PROTI navedeni trditvi (ena skupina trditev podpira, druga jo negira). Po preteku odmerjenega časa predstavnik vsake skupine predstavi argumente skupine. Po predstavitvi argumentov obeh skupin povzamem sklepe učne ure.

Vloga učencev: v skupinah sodelujejo pri oblikovanju argumentov ZA oziroma PROTI debatni trditvi (afirmacijska in negacijska skupina oblikujeta vsaka po tri argumente v danem časovnem okviru); eden od predstavnikov obeh skupin glasno predstavi argumente skupine.

IZHODNI LISTEK 3 – 2 – 1

Napiši:

Tri dejstva/podatki iz ... (npr. pesmi Turjaška Rozamunda – po Bloomu spomniti se, zapomniti si).

Dve podobnosti in 2 razliki med ... (npr. obravnavanima pesmima Turjaška Rozamunda in Povodni mož – po Bloomu analizirati).

Eno vprašanje: Kaj bi se zgodilo, če ... (npr. Kaj bi se moralo zgoditi/spremeniti, da Rozamunda, ne bi izgubila Ostrovrharja?) Postavi vprašanje na višjih stopnjah Bloomove taksonomije.

KRITIČNO MIŠLJENJE–UTEMELJEVANJE PRI MATEMATIKI

CILJ:

Razvijanje veščine KM; trditev podprejo z dokazi, učenci samostojno raziskujejo.

PRIMERI ZA MATEMATIKO

TRDITEV 1: Jaka lahko objame s svojimi rokami drevo. Drži ali ne drži. Utemelji.

TRDITEV 2: Lahko objameš s svojimi rokami drevo širine 0,8m. Drži ali ne drži. Utemelji.

TRDITEV 3: Miha ima dolžino roke do ramena 0,75m, širino ramen 50cm. Zato lahko objame drevo širine 0,8m. Drži ali ne drži. Utemelji z dokazom.

Izberi trditev in jo dokaži. Katere podatke potrebuješ?

KAKO SEM SODELOVAL V SKUPINI IN KAJ SEM PRISPEVAL K OBLIKOVANJU PREDLOGA

NAVODILA ZA DELO V HETEROGENIH SKUPINAH

Razdelite se v skupine, v spletni učilnici pa oblikujte forum, v katerem boste člani skupine razpravljali.

Naloga vsakega člana skupine je:

- Razmisli o možnosti postavitve učilnice v naravi, v neposredni bližini šole – **KJE** bi učilnico postavil/a, **KAJ** bi raziskoval/a in **KAKO** bi to raziskoval/a.
- Svoje ideje naloži v forum skupine v spletni učilnici in omogoči dostop do foruma ostalim članom tvoje skupine.
- Preuči ideje o postavitvi učilnice v naravi, ki so jih v forum v spletni učilnici naložili ostali člani tvoje skupine in jih komentiraj (na podlagi kriterijev uspešnosti učinkovitih povratnih informacij, ki so objavljeni v spletni učilnici).

Naloga skupine:

- Na podlagi vseh predlogov o učilnici v naravi oblikujte enega, ki ga boste predstavili ostalim skupinam (komunicirajte v forumu) na plenarni predstavitvi v razredu.
- Ob poslušanju predlogov o postavitvi učilnice v naravi vseh skupin, te ovrednotite (na podlagi kriterijev uspešnosti predloga za učilnico v naravi in svoje odločitve argumentirajte).

ORODJE ZA SAMOVREDNOTENJE SODELOVANJA IN KOMUNICIRANJA

Kriterije uspešnosti so učenci oblikovali sami, skladno s predhodno opravljeno individualno analizo uspešnosti sodelovanja in komuniciranja v skupini:

Kriteriji spremljanja veščine sodelovanja in komuniciranja	DA	DELNO	NE	Utemeljitev, opombe, pojasnila
Uspešen sem ...				
... ko dam sošolcu povratno informacijo o komuniciranju in sodelovanju;				
... ko se lahko v skupini dogovorim porazdelitvi nalog in pravil;				
... ko aktivno poslušam;				
... ko sprejemam ideje drugih in jih povezujem v skupne;				
... ko prevzemam odgovornost za svoj rezultat in za končni rezultat skupine;				
...ko prevzemam različne vloge v skupini;				
... ko samovrednotim lastno sodelovanje in komuniciranje.				

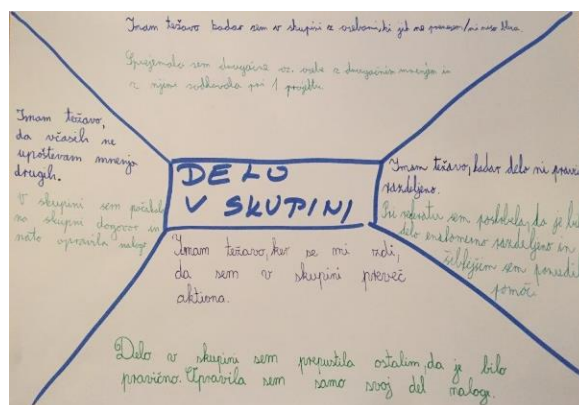
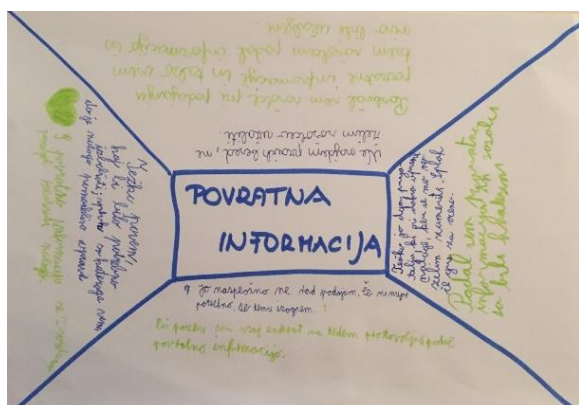
KRITERIJI USPEŠNOSTI SODELOVANJA IN KOMUNICIRANJA	ZELO DOBRO 	ZADOVOLJIVO (Lahko še kaj izboljšam?) 	NEZADOVOLJIVO
1. Upoštevam mnenje drugih članov skupine.			
2. Povratne informacije o opravljenem delu članom skupine dajem pravočasno.			
3. Dogovorjene in meni dodeljene naloge v skupini opravi pravočasno.			
4. Iz predlogov drugih članov skupine se ne norčujem.			
5. Oblikujem lasten načrt za izboljšavo sodelovanja in komuniciranja v skupini in ga pošljem v vrednotenje učiteljici.			

METODA »PLACEMATE«: SPREMLJANJE NAPREDKA V VEŠČINI

Razdelite se v skupine po štiri člane. Vsaka skupina prejme dva prazna plakata. Na sredino obeh plakatov narišite pravokotnik, vanj pa vpišite veščino, ki jo bomo letos vadili: POVRATNA INFORMACIJA (prvi plakat) in DELO V SKUPINI (drugi plakat). Prostor okrog pravokotnika razdelite na štiri polja, tako, kot je prikazano na spodnjih slikah.

Vsak član skupine v svoje polje zapiše svoj izziv, v zvezi z veščino, npr.: »Moje šibko področje je podajanje povratne informacije na splošno. Če ni nujno potrebno, se temu izognem.« ali npr.: »Imam težave, ker se mi zdi, da sem v skupini preveč aktivna.« Razmislite, kaj je izziv za vas, nato pa ga vpišite z zeleno barvo.

Razmislite, kako boste svoje področje izziva dopolnili.. Vadite. Čez tri mesece boste z modro barvo na isti plakat zapisali svoj napredek, nato pa še enkrat ob koncu šolskega leta.

Primer:

Fant, ki je kot svoje področje izziva navedel, da se izogiba dajanju povratne informacije, je ob koncu leta zapisal: »V šolskem letu sem vsaj enkrat na teden prostovoljno oblikoval povratno informacijo.«; deklica, ki se je v skupini počutila preveč aktivno, pa: »Delo v skupini sem prepustila ostalim, da je bilo pravično. Opravila sem samo svoj del naloge.«

RAZVIJANJE VEŠČINE RAZISKOVANJA: POSTAVLJANJE HIPOTEZ

1. Predznanje

Samostojno odgovori na naslednja vprašanja, da ugotoviš kaj že znaš o hipotezah. To ni ocenjevanje, zato ne prepisuj. Zelo pomembno je, da razmisliš sam/-a in zapišeš kje si - na poti učenja - o hipotezah ti - ne sošolci.

1. Kaj je hipoteza?
2. Kako jo zapišeš?
3. Na kaj odgovoriš s hipotezo?
4. Kaj narediš, ko hipotezo zapišeš?

2. Cilji (Kaj bi, v povezavi s hipotezo, še rad/-a znal/-a?)

Moji cilji:

Razredni cilji:

3. Kriteriji uspešnosti (Najprej o tem razmisli vsaka skupina zase, kasneje jih uskladimo za razred)

Kakšna mora biti hipoteza, da bo dobra? Kako vem, da dovolj dobro znam poglavje o hipotezi, da bom lahko uspešen/-na?

4. Strategija (Kaj naj počnem, da bom uspešno dosegel/-la cilje?)

Zapisujem hipoteze na že zapisana raziskovalna vprašanja. Preberem jih pred razredom. Razred in profesorica oblikujejo o mojih hipotezah povratne informacije, skladno z, na zastavljenimi kriteriji uspešnosti. Hipoteze popravljam.

5. Dokazi (Da delam po določeni strategiji in da znam.)

Zapisane hipoteze, popravljene hipoteze - s komentarji popravkov.

6. Samoevalvacija (Kako dobro že znam zapisati hipotezo? Kaj moram še narediti, da mi bo šlo še bolje? Kaj bom naredil/-a, da mi bo šlo bolje, če mi še ne gre, ali da bo šlo bolje sošolcem, če gre meni odlično?)

5 Povratna informacija

dr. Tanja Rupnik Vec

Povratna informacija je izjemno pomemben dejavnik učinkovitega učenja, pa tudi osebnostnega razvoja sploh. V najširšem (psihološkem, transakcijsko-analitičnem) pomenu je povratna informacija (»stroke«) enota prepoznavanja in sporočilo »Vem, da obstajaš.« in je nujna za preživetje. Ignoranca oz. odsotnost povratne informacije ima negativne psihološke učinke, zato velja: »Bolje kakršenkoli stroke (signal, da sem opažen), kot ignoranca.«.

Različni avtorji povratno informacijo razvrščajo na več dimenzij: lahko je pozitivna - negativna, resnična - neresnična, pogojna (usmerjena na vedenje) - brezpogojna (usmerjena na osebo/bitje). S kombiniranjem zgornjih kategorij dobimo različne tipe povratnih informacij, ki imajo na posameznika in njegov razvoj različne učinke. Najbolj konstruktivne so naslednje kategorije: a) resnična-pozitivna-brezpogojna (Prijetna oseba si.), b) resnična - pozitivna - pogojna (To si zelo dobro izpeljal.), c) resnična - negativna - pogojna (To dejanje ni bilo OK.). Vse neresnične povratne informacije so neustrezne in destruktivne, posebej pa to velja za neresnične - negativne in brezpogojne (na bitje usmerjene) povratne informacije (Ti si budalo.).

V šoli učitelji oblikujejo raznovrstne povratne informacije v različnih kontekstih (na vedenje, na doživljanje, na znanje, na napredovanje ...). V najširšem smislu so to spodbudni ali manj spodbudni pogledi, dotiki, namigi, opazke in druga posredna ali neposredna sporočila učencu, v ožjem smislu pa so povratne informacije usmerjene na učenčeve dosežke in napredek. Konstruktivne so, če so podane v skladu z jasnimi, vnaprej (so)oblikovanimi kriteriji uspešnosti oz. če so izčrpne, specifične, več-perspektivne (poudarijo pozitivno-specifična raven, negativno- specifična raven, pozitivno - splošna raven, kot to predpostavlja »sendvič« metoda), spodbudne ter učencu omogočajo, da svoje znanje ali veščino nadgradi, vrzel zapolni. Včasih je učinkovita povratna informacija že dobro premišljeno vprašanje, ki učencu omogoči uvid v njegovo vrzel, drugič pa so potrebne izčrpnije smernice.

Povratno informacijo, v skladu z jasnimi in vnaprej določenimi kriteriji, daje učencu učitelj ali učenec (vrstniška povratna informacija), česar se morajo učenci najprej naučiti. Več o konstruktivni povratni informaciji v procesu formativnega spremljanja glejte v Holcar Brunauer, A. (2017).²⁰

V tem poglavju je zbranih več učnih listov, ki so jih učitelji v projektu oblikovali za spodbujanje in oblikovanje konstruktivne povratne informacije sošolcem.

²⁰ Holcar Brunauer, A. in sod. (2017)

POVRATNA INFORMACIJA KRITIČNEGA PRIJATELJA O UČINKOVITOSTI TVOJEGA RAZMIŠLJANJA

Sem _____, tvoj kritični prijatelj, in želim vrednotiti kritično razmišljanje, kot sem ga zaznal pri tvojem govornem nastopu. Posebej želim pohvaliti ...

3P **POVRATNA
INFORMACIJA**

• **Pohvalim**

Kot tvoj kritični prijatelj ti predlagam, da na področju razvijanja veščine kritičnega mišljenja v prihodnje skušaš ...

• **Predlagam**

Obenem povzemam pozitivno pri tvojem kritičnem razmišljanju...

3.
Povzemam
pozitivno

Pri podajanju povratne informacije o KRITIČNEM MIŠLJENJU si pomagam z iztočnicami:

- Primerjal si ...
- Ugotavljal si podobnosti in razlike ...
- Povzemal si ...
- Vrednotil si ...
- Preveril si ...
- Si razložil ...
- Ugotavljal si spreminjanje ...
- Argumentiral si ...

SPREMLJANJE IN VRSTNIŠKO VREDNOTENJE VEŠČINE RAZISKOVANJA

Na eni predhodnih ur smo se dogovorili o kriterijih uspešnosti, pa sem vam že oblikovala pa sem vam že splošno povratno informacijo o vaših poročilih, v kateri sem poudarila to, kar vam je šlo zelo dobro ter opozorila na nekaj področij, kjer se lahko izboljšate.

Sedaj pa boste še drug drugemu posredovali povratno informacijo o poročilu. Zamenjajte svoje poročilo s sošolčevim, skrbno preberite njegovo poročilo ter ob tem izpolnite spodnjo tabelo.

Kriteriji uspešnosti	DA/NE/DELNO	Če NE ali DELNO, predlagaj izboljšave oz. popravke.
Raziskovalno vprašanje je jasno zastavljeno.		
Napoved (hipoteza) je zapisana tako, da jo lahko potrdimo oz. ovržemo.		
Potrebni pripomočki za izvedbo poskusa so zapisani.		
Poskus je dobro načrtovan; zapisani so razlogi za in proti za takšno izvedbo poskusa.		
Meritve so izvedene in smiselno zapisane.		
Ugotovitve so zapisane jasno in razumljivo, na podlagi dejstev.		

SAMOEVALVACIJA IN POVRATNA INFORMACIJA O SODELOVANJU

Ime in priimek: _____

NAVODILO: Po kriterijih oceni svoje in sošolčevo delo v skupini. Ob zapisane točke zapiši, zakaj si se tako odločil/a.

Cilji	Kriteriji uspešnosti	T	Jaz	Sošolec/-ka	Sošolec/-ka
1. Razvijam in izkažem sposobnost aktivnega sodelovanja.	Vsaj 5-krat se konstruktivno oglasim.	3			
	Vsaj 2-krat se konstruktivno oglasim.	2			
	Se ne oglasim konstruktivno.	0			
2. Ko razpravljamo, se držim teme.	Ves čas ure se držim teme.	3			
	Največ 2-krat v uri se nisem držal teme.	2			
	Vsaj 3-krat v uri se nisem držal teme.	0			
3. Razvijam in izkažem sposobnost kontrole svoje glasnosti.	Govorim tako glasno, da me učiteljica ali sošolci iz sosednje skupine ne opozorijo, da sem preglasen.	3			
	Enkrat me je učiteljica ali sošolec opozoril, da sem preglasen.	2			
	Več kot enkrat me je učiteljica ali sošolec opozoril, da sem preglasen.	0			

MISLIM KRITIČNO – PRESOJAM V SKLADU S KRITERIJI

4. Razvijam in izkažem sposobnost dogovarjanja o razdelitvi nalog in pravil.	Pripravljen sem se dogovarjati pri razdelitvi nalog.	1			
	Naloge si razdelimo brez dogovarjanja ali tako, kot mislim jaz.				
5. Razvijam in pokažem sposobnost osredotočenosti na nalogo in vztrajanje pri dokončanju naloge.	Dogovorjen del svoje naloge opravi pravočasno.	3			
	Dogovorjen del svoje naloge opravi, vendar ne pravočasno.	1			
	Dogovorjenega dela svoje naloge ne opravi pravočasno.	0			
6. Drugim povem, da me je nekaj, kar so storili/povedali navdušilo, oz. se mi je zdelo dobro.	Povratne informacije sošolcem dajem v obliki sendvič/dve zvezdi in ena želja.	2			
	Povratne informacije sošolcem ne dajem v obliki sendvič/dve zvezdi in ena želja.	0			
7. Drugim povem, da me je nekaj, kar so storili, razjezilo ali spravilo v zadrego.	Povratne informacije sošolcem dajem v obliki sendvič/dve zvezdi in ena želja.	2			
	Povratne informacije sošolcem ne dajem v obliki sendvič/dve zvezdi in ena želja.	0			

ČEK LISTA ZA OCENO POGAJALNEGA POGOVORA²¹

Navodilo: Opazuj pogajalni pogovor in v preglednici označi, kako sta sogovorca komunicirala.

Komuniciranje	DA	DELNO	NE
Sogovorca sta si upala izreči svoje mnenje.			
Svoje mnenje sta povedala mirno in razumljivo.			
Držala sta se teme pogovora.			
Svoje mnenje sta tudi utemeljila/pojasnila.			
Njuna pojasnila so bila smiselna.			
Pazila sta na to, da nista govorila predolgo.			
Sogovorcu sta omogočila, da izreče svoje (drugačno) mnenje in ga utemelji/pojasni.			
Pozorno sta se poslušala in sogovorca nista prekinjala.			
Sprejela sta drugačno mnenje.			
Bila sta vljudna in strpna drug do drugega.			
Oba sta nekoliko popustila.			
Dosegla sta soglasje.			

V nekaj povedih povzemite dobre in slabe strani poslušanega pogajalnega pogovora.

²¹ Ček listo lahko uporabiš kot pripomoček za oblikovanje povratne informacije.

OBRAZEC ZA OCENO IZKAZANIH VEŠČIN SODELOVANJA - SEMAFOR²²

POVRATNA INFORMACIJA ZA _____

Povratno informacijo oblikoval/posredoval:: _____

Predmet: _____, datum: _____

USMERJENOST NA NALOGO	NE	DELNO	DA
Upošteva navodila in se v razpravi drži teme.			
Izraža svoje mnenje in spodbuja iskanje rešitev.			
Vestno opravi zadolžitve, ki jih ima v skupini.			
Spodbujal je ostale k sodelovanju in sprejemal raznolike ideje.			
USMERJENOST NA ČUSTVA			
Potrpežljivo dovoli ostalim, da opravijo vsak svoj del zadolžitev.			
Deluje sproščeno.			
Je odprt za ideje, ki so drugačne od njegovih (ne kritizira, se ne prepira).			
Je pozoren na to, kako se počutijo drugi..			

SAMOOČENA SODELOVANJA: _____

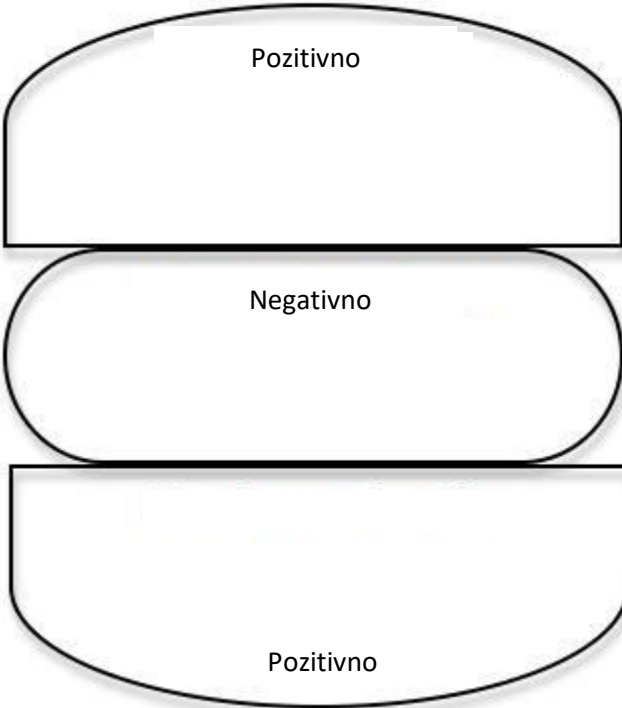
Predmet: _____, datum: _____

USMERJENOST NA NALOGO	NE	DELNO	DA
Upošteval sem navodila in se v razpravi držal teme.			
Spoštljivo sem izrazil sem svoje mnenje in spodbujal iskanje rešitev.			
Vestno sem opravil zadolžitve, ki sem jih imel v skupini.			
Spodbujal sem ostale k sodelovanju in sprejemal raznolike ideje.			
USMERJENOST NA ČUSTVA			
Potrpežljivo sem dovolil ostalim, da opravijo vsak svoj del zadolžitev.			
Bil sem sproščen.			
Bil sem odprt za ideje, ki so drugačne od mojih (nisem kritiziral, se nisem prepiral).			
Bil sem pozoren na to, kako so se počutili drugi.			

²² Obrazec - semafor ti je lahko v pomoč pri oblikovanju povratne informacije sošolcu ali pa pri samooceni izkazane veščine sodelovanja - po izvedenem skupinskem delu. Njegova vrednost je predvsem ta, da usmeri pozornost ocenjevalca na kriterije.

POVRATNA INFORMACIJA O KOMUNIKACIJI – METODA SENDVIČ

Sošolcu, ki je s teboj v paru, podaj povratno informacijo o tem, kako učinkovito je komuniciral s tabo. Pomagaj si s ček listo in izberi, kaj mu boš povedal. Uporabi SENDVIČ METODO!

The diagram illustrates the 'Sendvič' (Sandwich) method for giving feedback. It consists of three stacked, rounded rectangular boxes. The top box is labeled 'Pozitivno' (Positive), the middle box is labeled 'Negativno' (Negative), and the bottom box is labeled 'Pozitivno' (Positive). This structure represents the 'positive-negative-positive' feedback sandwich.

:) _____

:(_____

:) _____

SAMOOČENA IN VRSTNIŠKA POVRATNA INFORMACIJA O SODELOVANJU²³

MOJE SODELOVANJE

Uspešno sem sodeloval, saj...

A blue rounded rectangle containing four horizontal lines for writing.

Naslednjič lahko izboljšam še...

A blue rounded rectangle containing three horizontal lines for writing.

SODELOVANJE SOŠOLCA: _____

Uspešno si sodeloval, saj...

A large blue rounded rectangle containing two horizontal lines for writing.

Naslednjič lahko izboljšaš še...

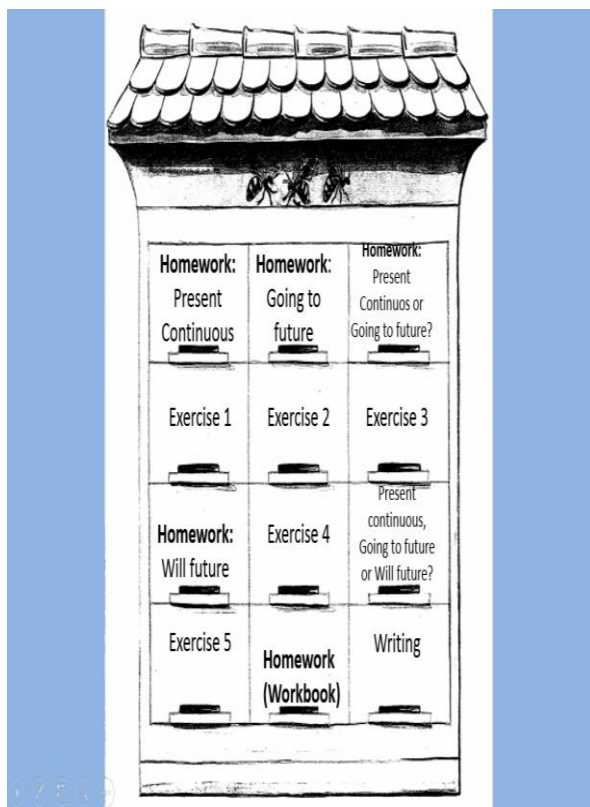
A large blue rounded rectangle containing one horizontal line for writing.

²³ Shemo lahko uporabimo kot usmeritev učencem pri podajanju povratne informacije ali pri samooceni veščine.

VRSTNIŠKA POVRATNA INFORMACIJA PRI ANGLEŠČINI²⁴

Samostojno pridobivanje znanja in medvrstniška povratna informacija

Ko boš opravil posamezno nalogo, ti bodo vrstniki posredovali povratno informacijo, tako, da bodo panjsko končnico pobarvali z ustrezno barvo. Tako boš dobil povratno informacijo o tem, kako dobro si opravil posamezno nalogo.

Kriteriji za oblikovanje ustreznega in uporabnega zapiska o ciljni slovnični strukturi:

1. Short and exact
2. Clear
3. Well-ordered
4. Use tables *when needed*
5. Useful (also in the future)

ODLIČEN IZDELEK
DOBER IZDELEK
IZDELEK BI LAHKO IZBOLJŠAL
NI IZDELKA*

²⁴ Vir slike: J. Skela, N. Holc (2006), Evropski jezikovni listovnik za osnovnošolce v starosti od 11 do 15 let. Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport Republike Slovenije. (Naloge je v panjske končnice dodala avtorica delovnega lista.)

DELO Z VIRI – POVRATNA INFORMACIJA

KAJ O MOJEM DELU MENI SOŠOLEC OZ. SOŠOLKA IN KAKŠNO JE MOJE MNENJE O IZDELKIH DRUGIH?

S sošolcem oz. sošolko **zamenjajta** svoje izdelke. Preglej in preberi izdelek in ga **kritično ovrednoti** po kriterijih uspešnosti: uporabnost, zanesljivost in navajanja virov.

- a. Glede na postavljene kriterije poišči in zapiši dve pozitivni stvari, ki ju najdeš v končnem izdelku.

- b. Zapiši eno stvar, ki jo je mogoče pri končnem izdelku mogoče v prihodnje še izboljšati.

SKUPINSKI GOVORNI NASTOP – POVRATNA INFORMACIJA IN SAMOEVALVACIJA

Navodilo: Nastope skupin ocenite na osnovi skupno dogovorjenih kriterijev uspešnosti za nastopanja.

Kriterij uspešnosti	Skupina 1	Skupina 2	Skupina 3	Skupina 4
Ustrezna vsebina.				
Govorijo vsi člani skupine.				
Jasen, tekoč govor, brez pripomočkov.				
Stik s publiko.				
Dogovorjen čas.				

Razmisli o opravljenem delu v skupini in o predstavitvi dela pred razredom ter na osnovi spodnjih izhodišč oceni svoje delo.

Moj najljubši del je bil...		Užival sem v tem delu, ker...
Bolje bi se rad naučil...		
Ni mi bilo všeč...		Najbolj sem si zapomnil...

²⁵ »Ne učimo se iz izkušenj, pač pa iz refleksije o izkušnji.« (John Dewey)

6 Samorefleksija in samoevalvacija

dr. Tanja Rupnik Vec

Čeprav je izrek: »Spoznaj samega sebe,« davno v preteklosti zapisan nad vrati Apolonovega templja v Delfih, in ga kot načelo prevzemajo različni filozofi (npr. Sokrat, po Guenon, 2012), ga je v moderno psihologijo ter na področje vzgoje in izobraževanja zanesel Dewey (Guenon, prav tam). Ena izmed njegovih misli, ki ima pomembne implikacije v vzgoji in izobraževanju glasi: »Človek se ne uči iz izkušnje, pač pa iz refleksije izkušnje.« (Dewey, 1910, po Brock, 2015). To v kontekstu formativnega spremljanja veščin pomeni, da ni dovolj, da učitelj učencu da priložnost, da misli, sodeluje, argumentira, raziskuje, uporablja vire, ustvarja itd., pač pa da je za učenje omenjenih veščin ključno, da jih po dejavnosti reflektira: razmišlja o različnih vidikih veščine, jih ozavešča, primerja z želenim nivojem veščine oz. kriteriji uspešnosti zato, da bi načrtoval nadaljnje korake oz. spremembe v prihodnosti.

Opredelitev samorefleksije je množica, naj v tem kontekstu predstavimo zgolj tri:

- *»Samorefleksija je aktivno, skrbno in trajno preiskovanje prepričanj in drugih oblik znanja z vidika temeljev, ki jih podpirajo.«* (Dewey 1910, po Brock, 2015)
- *»Samorefleksija je poglobljeno preiskovanje osebnih vrednot, prepričanj in predpostavk, ki usmerjajo razmišljanje, doživljanje in ravnanje ... ter premišljevanje o moralnih in etičnih implikacijah ravnanja.«* (Larivee, 2000)
- *»Samorefleksija je zavesten in sistematičen proces odkrivanja, potrebno se ga je naučiti«* (Tancig, 1984)

Čeprav ti avtorji delujejo na različnih področjih (poučevanje, profesionalni razvoj), je njihovim opredelitvam skupno, da poudarjajo sistematičnost in poglobljenost v samospraševanju in samoodkrivanju: Kaj je pomembno zame? V kaj verjamem? Kakšne dokaze imam za to? Kaj usmerja moja ravnanja? Kako vešč sem v tem? Kako vplivajo na okolico? Kaj so izzivi? Itd. Kadar je samorefleksija usmerjena v vrednotenje sebe, preide v samoevalvacijo, npr.: Kako vešč sem, upošteva ta kriterij? Kje so moje prednosti, kje pomanjkljivosti?

Schon (1983) razlikuje refleksijo med dejavnostjo (reflection-in-action), ki vključuje sprotne razlage situacije, omogoča preokvirjanje (pogled z druge perspektive) in prilagajanje dejavnosti novim razlagam - od refleksije o dejavnosti (reflection on action) -, ki poteka s časovnim zamikom pa tudi z emocionalno distanco in je bolj poglobljena; upošteva teorijo, raziskave, socialni kontekst. Podobno razmišlja Moyles (2010), ki opisuje štiri ravni kritične refleksije. Prva nivoja sovpadata s Schonovima: refleksija v trenutku (ki temelji na skritem znanju in intuiciji) ter retrospektivna refleksija (pogled nazaj, ki omogoča spreminjanje čustev, zaznav, motivov in odločitev). Avtorica dodaja še prospektivno refleksijo (pogled naprej: Kaj bi se še lahko zgodilo v prihodnosti? Katere vrednote, alternativne rešitve, aktivnosti, znanje itd. je še relevantno?) ter refleksija o refleksiji (ki se po tej avtorici nanaša na metakognicijo oz. povzemanje učenja, spoznanj, sprememb).

Učitelj spodbuja samorefleksijo različnih intra- in inter-psihičnih procesov, npr. učenja, čustvovanja, mišljenja, odnosov itd. Za to ima na voljo vrsto modelov in orodij, nekaj je prikazanih spodaj in so povzeti po literaturi ali pa so produkt razmišljanja sodelujočih učiteljev.

SAMOREFLEKSIJA O SODELOVANJU V SKUPINI

Izberi si nekaj oblačkov iz skupine Pogled naprej in nekaj oblačkov iz skupine Pogled nazaj. Nadaljuj nedokončane stavke v oblačkih tako, da se bodo misli povzemale tvoje doživljanje skupinskega dela: kaj ti je bilo všeč, kaj je bilo dobro, kaj bi še lahko izboljšal, kako boš ravnal v prihodnosti itd.

(SAMO)REFLEKSIJA IN (SAMO)EVALVACIJA SKUPINSKEGA DELA

Po skupinskem delu razmisli in obkroži:

SLABO SEM SE POČUTIL/A MED SKUPINSKIM DELOM.	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	ZELO DOBRO SEM SE POČUTIL/A MED SKUPINSKIM DELOM.
MED SEBOJ SI NISMO POMAGALI, SI RAZLAGALI, SE POSLUŠALI, PRILAGAJALI, USKLAJEVALI.	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	MED SEBOJ SMO SI POMAGALI, SI RAZLAGALI, SE POSLUŠALI, PRILAGAJALI, USKLAJEVALI.
NALOG NISMO OPRAVILI USPEŠNO.	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	NALOGE SMO OPRAVILI USPEŠNO.

1. Kaj je bila prva stvar, ki ste se jo dogovorili, preden ste začeli z delom?
2. Ali je bil med delom oblikovan kakšen predlog? (tvoj ali od drugih)
Kakšen je bil odziv ostalih članov skupine? Je bil predlog sprejet? Ste se o tem pogovorili? Kako si se ti odzval na predlog?
3. Ali ste se med delom kaj spri? Kaj je bil razlog za to? Kako ste spor rešili?
4. Si med opravljanjem naloge pomagal kateremu od članov? Si ti potreboval pomoč? Si jo dobil?
5. Katero besedo bi uporabil-a, da bi z njo opisal-a, kako ste danes delali v skupini?
(Obkroži ustrezno besedo ali dopiši svojo.)

DOLGOČASNO, ZANIMIVO, POUČNO, BREZZVEZNO, OSAMLJENO, GLASNO, NEUSPEŠNO,
NEKAJ SREDNJEGA, ZABAVNO, DELAVNO, PRIJETNO, KAOS

6. So sodelovali vsi člani skupine? Obkroži!

a) Da.a b) Pogosto. c) Včasih. č) Ne.e

7. Je kdo v skupini, ki je bil malo preveč v ospredju? Kdo?

a) Da.a b) Pogosto. c) Včasih. č) Ne.e

8. Rad delam v skupini, ker....

9. Rad sem v skupini z ljudmi, ki ...

10. Pohvalil bi ...

11. Pri delovanju skupine me je motilo ...

12. Pri svojem skupinskem delu bi lahko izboljšali ...

SAMOEVALVACIJSKI OBRAZEC ZA VEŠČINO SODELOVANJA V PRVEM TRILETJU OSNOVNE ŠOLE

MOJE MNENJE O SODELOVANJU V SKUPINI

Uporabi besedo, s katero boš najboljše opisal/-a vaše delo v skupini in pojasni, zakaj si se zanjo odločil/-a.

Ste v skupini prevzeli različne vloge?			
Ste se v skupini uspešno dogovarjali o razdelitvi nalog in pravil?			
Ste pri delu skupine sodelovali vsi člani skupine?			
Si sprejemal/-a ideje drugih članov skupine?			
Ste se v skupini aktivno poslušali in si niste segali v besedo?			
Ste pri delu nadzorovali svojo glasnost?			
Ste bili pri delu osredotočeni na nalogo in ste pri njej vztrajali do konca?			
Ali si pohvalil/-a ali kako drugače spodbujal/-a ostale člane skupine/v paru?			

Na lestvici od 1 do 5 določi:

- a) Svojo sposobnost prevzemanja odgovornosti pri delu v skupini/v paru.

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

- b) Svojo sposobnost prevzemanja odgovornosti za svoje učenje in znanje.

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Kaj bi sporočil/-a članom svoje skupine, da bo sodelovanje v skupini naslednjič še uspešnejše?

V skupini je treba ravnati soodvisno. Za končni rezultat skupinskega dela prevzema odgovornost vsak član skupine. Izberite prave poti na poti do cilja in vztrajajte pri nalogi. Vztrajnost je pot do uspeha! 😊

SAMOREFLEKSIJSKI OBRAZEC OB KONCU OBRAVNAVE TEMATSKEGA/UČNEGA SKLOPA V VIŠJIH RAZREDIH OSNOVNE ŠOLE

DVE ZVEZDICI ENA ŽELJA

Pri vsaki zvezdici napiši eno stvar, ki ti je pri delu šla dobro.

Pri želji pa napiši, kaj bi lahko naredil/-a, da bi bilo delo naslednjič še uspešnejše.

SEMAFOR ZA SAMOVREDNOTENJE ZGODOVINSKEGA ČASOPISA NA TEMO STARIH RIMLJANOV

Kriteriji uspešnosti				Opomba učenca
Naslov je skladen z vsebinskimi poudarki zgodovinskega časopisa.				
Oblika (naslovnica, splošni izgled, obseg) je skladna z navodili in vsebino.				
Časopis vključuje glavne rubrike: Razvedrilo, Oglasi, Osmrtnice, ki so pripravljeni v skladu z navodili in vsebinskimi poudarki iz zgodovine starega Rima.				
Rubrike zgodovinskega časopisa zajemajo vsebine iz notranje in zunanje politike starega Rima ter gospodarskega, kulturnega in športnega življenja starih Rimljanov.				
Članki v posameznih rubrikah vključujejo vse ključne dogodke, pojave in procese iz politične, družbene, kulturne in športne zgodovine starega Rima.				
Članki o izbrani temi vključujejo vsa pomembna zgodovinska dejstva, dokaze in pomembne ter zanimive podrobnosti.				
Pri pisanju posameznih člankov so bili uporabljeni vsaj trije različni viri oz. literatura o izbrani temi.				

MISLIM KRITIČNO – RAZMIŠLJAM O SVOJEM DELU

Besedilo in slike v člankih posameznih rubrik so v ustreznem razmerju in ilustrirajo ter podpirajo vsebino.				
Uporabljena je ustrezna zgodovinska terminologija.				
Opazno je samostojno delo učenca (dokaže s samostojnim odgovarjanjem na vprašanja učitelja oz. v pogovoru z učiteljem).				
Komentar učitelja (opomnik, usmeritve, primeri):				

KOLEDAR DELA IN ANALIZA DOMAČEGA BRANJA

(ime in priimek učenca; razred; avtor in naslov knjige)

MOJI CILJI PRI TEM DOMAČEM BRANJU:

DATUM	ČAS (min)	AKTIVNOST	ZNANJE, UGOTOVITVE; KJE SE TO VIDI?

EVALVACIJA MOJEGA DELA, ZNANJA, GOVORNEGA NASTOPA

KAJ SEM NAREDIL ZELO DOBRO? NA KAJ SEM POSEBEJ PONOSEN? KAJ JE MOJE NOVO ZNANJE?

Napiši razmišljanje, v katerem boš odgovoril na zgornja vprašanja. Pomagaj si s ključnimi besedami spodaj.

načrtovanje dela, spremljanje dela v dnevniku branja ... branje besedila, izhajanje iz besedila in utemeljevanje, interpretativno branje ... priprava gradiva, iskanje informacij, navajanje in utemeljevanje virov, urejanje gradiva, izdelava MV ... poustvarjanje, pisanje razlagalnega spisa ... kritična ocena knjige ... predstavitev avtorja, zapisov o avtorju, predstavitev znanja, knjige, spremne besede, razlaga in umestitev odlomka, oznaka in spreminjanje književne osebe, predstavitev kraja in časa, jezikovnih in stilskih značilnosti, govorni nastop ... delo v e-listovniku ... ustvarjalnost ...

KATERE ZASTAVLJENE CILJE SEM DOSEGEL?

ZAKAJ SEM BIL PRI DOSEGANJU CILJA USPEŠEN? KATERA STRATEGIJA JE BILA DOBRA?

KJE SO BILE MOJE POMANJKLJIVOSTI?

Napiši razmišljanje, v katerem boš odgovoril na zgornja vprašanja. Pomagaj si s ključnimi besedami spodaj.

načrtovanje dela, spremljanje dela v dnevniku branja ... branje besedila, izhajanje iz besedila in utemeljevanje, interpretativno branje ... priprava gradiva, iskanje informacij, navajanje in utemeljevanje virov, urejanje gradiva, izdelava MV ... poustvarjanje, pisanje razlagalnega spisa ... kritična ocena knjige ... predstavitev avtorja, zapisov o avtorju, predstavitev znanja, knjige, spremne besede, razlaga in umestitev odlomka, oznaka in spreminjanje književne osebe, predstavitev kraja in časa, jezikovnih in stilskih značilnosti, govorni nastop ... delo v e-listovniku ... ustvarjalnost ...

KATERIH ZASTAVLJENIH CILJEV NISEM DOSEGEL? ZAKAJ NE? KAKO JIH BOM PRI NASLEDNJEM GN LAHKO DOSEGEL, KAJ BOM ZA TO NAREDIL (ZA ODPRAVO POMENJKLJIVOSTI IN NEDOSEGANJE CILJEV)?

KATERE BESEDE KRITIČNIH PRIJATELJEV SO ME SPODBUDILE?

NASLEDNJI CILJ, KI GA BOM ZASLEDOVAL PRI GOVORNEM NASTOPU ...

KAKO VIDIM IN OCENJUJEM SVOJ NAPREDEK?

KAKO SEM KRITIČNO RAZMIŠLJAL? KAKŠNA SO MOJA DOKAZILA O KRITIČNEM RAZMIŠLJANJU?

KONČNA POVRATNA INFORMACIJA UČITELJICE (po opravljenem govornem nastopu, pregledanem gradivu in izpolnjenem OBRAZCU – KOLEDAR DELA IN ANALIZA DOMAČEGA BRANJA).

Izpolnil: _____ dne _____

Pregledala učiteljica, dne _____

RAZMIŠLJAM O SVOJEM RAZMIŠLJANJU IN RAVNANJU

PREDMET:

UČNI SKLOP:

Ime in priimek učenca:

Datum izpolnjevanja tabele:

Datum pregleda tabele (učiteljica):

Kriterij ²⁶	DA	NE	Faza učenja + primer oz. dokazilo	PI učiteljice
Razmisлил in zapisal sem svoje predznanje (močna področja).				
Razmisлил sem in zapisal cilje , ki jih želim pri učenju doseči.				
Razmisлил sem in zapisal strategije oz. načine za dosego ciljev.				
Razmisлил in zapisal sem kriterije uspešnosti (kako bom vedel, da sem cilj dosegel).				
Dopolnil sem cilje, strategije, kriterije uspešnosti .				
Na podlagi kriterijev sem ugotavljal , ali sem dosegel cilje .				
Pri doseganju znanja sem se posluževal različnih virov .				
Informacije , ki sem jih pridobil s pomočjo različnih virov, sem med seboj primerjal (iskal sem podobnosti in razlike).				
Samostojno sem povzemal informacije iz različnih virov in jih oblikoval kot znanje.				
Svoje trditve sem podprl z dokazi .				
Vire , ki sem jih uporabljal, sem ustrezno navajal .				
Informacije sem vrednotil glede na vir (zanesljivost vira).				
Informacije , ki sem jih pridobil v različnih virih, sem preveril .				
Samostojno sem oblikoval naloge , ki preverjajo znanje.				
Reševal sem naloge , ki preverjajo moje znanje.				

²⁶ Oblikovano po:: Kompare, A. in Rupnik Vec, T. (2016). Kako spodbujati razvoj mišljenja? Od temeljnih miselnih procesov do argumentiranja. Ljubljana: ZRSŠ.

Vrednotil sem pravilnost rešenih nalog .				
Vrednotil sem znanje sošolcev.				
Podajal sem povratno informacijo sošolcem.				
Svoje znanje sem dopolnjeval na podlagi povratne informacije sošolcev in učiteljice.				
Predvideval sem posledice posameznih rešitev.				
Reševal sem odprt miselni problem.				
Pri izražanju sem bil natančen in jasen.				
Raznovrstno sem se odločal.				
Samostojno sem sklepal.				
Preveril sem podatke (s pomočjo različnih virov).				
Utemeljeval sem svoje znanje, odločitve.				
Svoje znanje sem skušal prenesti na nove situacije.				
Oblikoval sem lastno stališče.				
Razmišljal sem o svojih prepričanjih.				
Razjasnjeval sem pomen različnih pojmov, idej, vedenj ...				
Znanje sem povezoval z lastnimi izkušnjami.				
Samostojno sem vrednotil znanje po vnaprej opredeljenih kriterijih.				
Oblikoval sem vprišanje , ki spodbuja poglobljeno razmišljanje o temi.				
Razmišljal sem o lastnem razmišljanju.				
Razmišljal sem o kritičnem razmišljanju.				
Razlikoval sem pomembna dejstva od nepomembnih – nepomembna sem izločil, zavrgel.				
Razlikoval sem med opažanjem in sklepanjem.				
Vrednotil sem svoje znanje.				
Vrednotil sem svoje delo in učenje.				
Ugotavljal sem, kaj je bilo pri mojem delu učinkovito.				
Ugotavljal sem pomanjkljivosti ; kako bi lahko svoje učenje bolje načrtoval, izvedel.				
Pri svojem učenju sem se naučil nekaj, česar nismo načrtovali.				

Povzetek, učenčeve končne ugotovitve:

Končna povratna informacija učiteljice:

POVRATNA INFORMACIJA SOŠOLCU

Učenec sem v vlogi učitelja in pregledujem delo sošolcev. Vrednotim ga, dajem nasvete in se ob tem učim ...

_____ (ime in priimek) sem dne _____ pregledal in vrednotil delo učenca _____ (ime in priimek)
--

Moje ugotovitve:

DOMAČE NALOGE, VAJE V DELOVNEM ZVEZKU, ZNAM ZA VEČ ...
--

MISELNI VZORCI

PRISPEVEK K SKUPNIM VAJAM

MOJ NASVET TEBI, DRAGI SOŠOLEC ...

VREDNOTENJE UČITELJICE

_____ (ime in priimek) sem dne _____ pregledal vrednotenje mojega sošolca _____ (ime in priimek).

Kaj sem naredil zares dobro?

Kje sem bil površen?

Kaj, kdaj in kako bom izboljšal svoje znanje (načrt dela)?

Kaj, kdaj in kako sem izboljšal svoje znanje (uresničen načrt dela)?

Kakšne so moje ugotovitve ob popravljanju sošolcu _____ Kaj sem se naučil?

Ugotovitve učiteljice:

SPREMLJAM IN VREDNOTIM SVOJE UČENJE

Učenec _____ kritično vrednotim svojo pripravo na 1. pisno nalogo _____ zato, da bom lahko svoje delo v prihodnje še bolje načrtoval in bom s tem dosegal zastavljene cilje.

Ob tem mi bo v pomoč tudi povratna informacija učiteljice ...

Za pisno nalogo sem se pripravljaj _____ dni, natančneje skupaj _____ ur.
Moji cilji, ki sem jih zasledoval v pripravi na pisanje razlagalnega spisa: Ocena _____ Cilji (Kaj sem želel izboljšati, kje sem želel še posebej napredovati?)
Kako sem načrtoval in spremljal svoje delo?
Kaj vse sem naredil pri svoji pripravi na pisanje razlagalnega spisa?
Kje vse sem našel znanje, ki sem ga uvrstil v svoje gradivo?
Kaj mi je še posebej koristilo pri pripravi na pisno nalogo?
Ali sem z rezultatom, ki sem ga dosegel, zadovoljen? DA NE DELNO
Posebej sem ponosen, da mi je pri 1. pisni nalogi uspelo...

Čemu lahko pripišem svoj uspeh?

S čim še nisem povsem zadovoljen in bi želel v prihodnje izboljšati? Načrtujem cilja za naprej...

Kako konkretno bom to naredil?

Rad bi povedal še...

V SKLEPU ugotavljam, da ...

ZELO DOBRO OBVLADAM	DELNO OBVLADAM	SE MORAM ŠE BOLJ POTRUDITI PRI

Povratna informacija učiteljice:

Vrednotenje dela sem izpolnil dne _____

Povratna informacija dne, _____

Podpis učenca: _____ Podpis učiteljice: _____

SAMOEVALVACIJA RAZVOJA VEŠČINE KRITIČNEGA MIŠLJENJA

Dobro preberi spodnje trditve. Oceni to, kako dobro ti je šlo pri posamezni trditvi. Pri tem upoštevaj, da navzdol obrnjen palec pomeni, da trditev ne drži, oziroma, da pri tej nalogi nisi bil uspešen. Pobarvaj ga rdeče. Navzgor obrnjen palec pomeni, da trditev drži. Kolikor si bil uspešen pri nalogi, toliko navzgor obrnjenih palcev pobarvaj s poljubno izbrano pozitivno barvo. Navzgor obrnjen palec pomeni, da trditev delno drži, dva navzgor obrnjena palca pomenita, da trditev drži, in trije navzgor obrnjeni palci pomenijo, da trditev popolnoma drži.

Legenda:

NE DRŽI.				
DELNO DRŽI.				
DRŽI.				
POPOLNOMA DRŽI.				

Trditev	Ne drži.	Delno drži.	Drži.	Popolnoma drži.
Moje predznanje o obravnavani temi je dobro.				
V besedilu sem prepoznal/-a dejstva.				
V besedilu sem prepoznal/-a mnenja.				
Znal--a sem razložiti dejstva.				
Znal-a sem razložiti mnenja.				
Postavil-a sem dobro hipotezo.				
Znal--a sem poiskati argumente, ki potrjujejo postavljeno hipotezo.				
Znal--a sem poiskati slike/fotografije, ki podkrepijo postavljeno hipotezo.				
Navajal--a sem vire.				
Delo z listovnikom mi je všeč.				

SAMOEVALVACIJA VEŠČINE SODELOVANJA IN KOMUNICIRANJA

Po uspešno zaključenih šestih ciklih, pri biologiji in kemiji, ovrednoti tvoje napredovanje pri veščini sodelovanje in komunikacija.

Za vsako trditev izberi sebi ustreznega smeška ter to označi s +.

TRDITEV			
Uporabljam različne načine komunikacije s sošolci in učiteljicami (pisno, ustno, osebno, na daljavo,...).			
V komunikacijo se vključujem z vprašanji.			
V komunikaciji sem odkrit, neposreden, a ne žaljiv.			
Sem strpen, poslušam sošolce in jih ne prekinjam.			
Sošolcem ne ukazujem.			
Sprejemam mnenja in ideje ostalih članov.			
Svoje mnenje spremnim, če sem deležen tehtnih utemeljitev drugih članov.			
Dajem svoje tehtne predloge.			
Sem konstruktiven pri razdelitvi pravičnega in enakomernega dela v skupini.			
Z vsemi v skupini sodelujem.			

SAMOEVALVACIJA DELA V SKUPINI²⁷

(Self-reflection on group work)

For each statement mark how much it is true for you: 1 – not true at all/I completely disagree, 7 – completely true/I completely agree.

I felt great working in my group.	1	2	3	4	5	6	7
We were efficient in our group.	1	2	3	4	5	6	7
I felt safe and encouraged to express my views.	1	2	3	4	5	6	7
I listened to the opinions of other group members.	1	2	3	4	5	6	7
Each member wanted their view to prevail/win.	1	2	3	4	5	6	7
Other members listened to me and accepted my opinion.	1	2	3	4	5	6	7
I could easily accept our group's definition.	1	2	3	4	5	6	7
I felt great working in my group.	1	2	3	4	5	6	7
We were efficient in our group.	1	2	3	4	5	6	7
I felt safe and encouraged to express my views.	1	2	3	4	5	6	7
I listened to the opinions of other group members.	1	2	3	4	5	6	7
Each member wanted their view to prevail/win.	1	2	3	4	5	6	7
Other members listened to me and accepted my opinion.	1	2	3	4	5	6	7
I could easily accept our group's definition.	1	2	3	4	5	6	7

SPORAZUMEVAM SE IN SODELUJEM

²⁷ Orodje lahko uporabiš za samoevalvacijo in samorefleksijo po opravljenem skupinskem delu, nekoliko preoblikovano pa tudi za ugotavljanje veščine o sodelovanju oz. skupinskem delu za spremljanje napredka.

SAMOREFLEKSIJA SODELOVANJA V DVOJICI

Ali navedene trditve držijo? ODGOVORI Z DA, NE ali DELNO.

Vedno sem pustil sošolcu do besede. _____

Sošolčevo mnenje sem upošteval. _____

Delo v paru je bilo pravično razdeljeno. _____

Pri delu v paru se dobro počutim. _____

Sledil sem na navodilu učiteljice. _____

Dopolni trditve.

Pri delu v paru mi je uspelo, da _____
_____.

Lahko bi se izboljšal pri _____
_____.

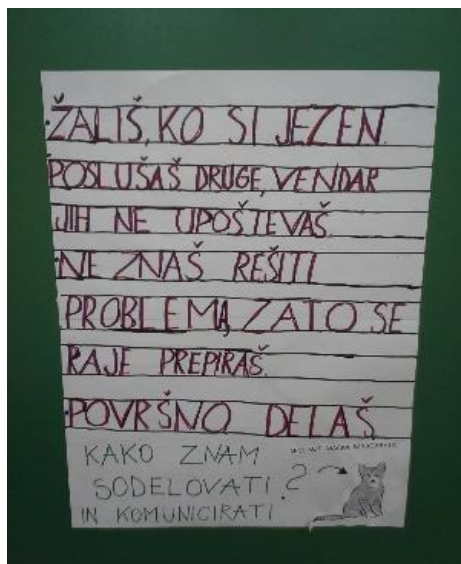
Največ težav sem imel pri _____
_____.

Ko bom naslednjič delal v paru ali skupini, bom:

_____.

KAKO SEM SODELOVAL?

Kako si se počutil na proslavi ?

Kaj bi sporočil sošolcem ?

•

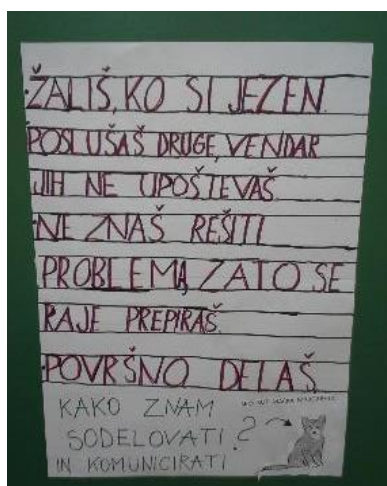
želja

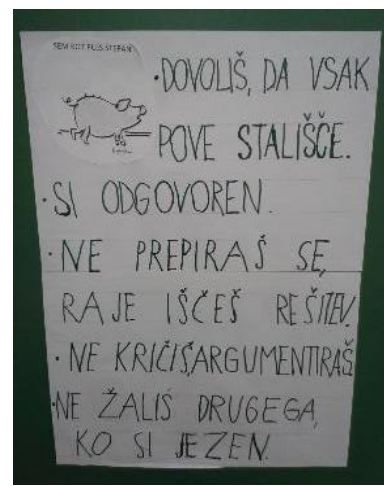
Kako si ti sodeloval s sošolci ? Preberi merila in obkroži.

KUŽA PAFI

MAČKA MARGARET

PUJS ŠTEFAN

SAMOEVALVACIJA UČENJA

Zapiši svoj razmislek o naslednjem:

- Ali si dosegel svoj cilj?
- Si se med doseganju cilja kaj novega naučil?
- Lažje bi dosegel cilj, če bi ...
- Navodila za delo so bila ...
- Dve stvari pri delu, ki sta ti bili zelo všeč ...
- Ena stvar, ki si jo pri delu pogrešal ...
- Kako si se pri delu počutil?
- Vprašanje, ki ga še imam, je
- Pri uri sem razvijal veščino ...
- Pri uri sem/nisem užival, ker ...
- Težko se mi je zdelo ...
- Pri učenju mi je pomagalo ...
- Lažje bi se učil, če bi ...
- Najbolj mi je pomagalo ...
- Verjetno bom potreboval pomoč pri ...
- Presenetilo me je ...

LESTVICA SAMOEVALVACIJE VEŠČIN SODELOVANJA IN KOMUNIKACIJE²⁸

Pozorno preberi trditve in za vsako oceni, kako pogosto – opisano - velja pri sodelovanju v skupini zate. Oceno vpiši v okence ob trditvi.

1= skoraj nikoli ne velja; 2= redko velja; 3= včasih velja; 4= pogosto velja; 5=skoraj vedno velja

1. V skupini spodbujam druge h govorjenju.
2. Drugim pokažem, da podpiram ali odobravam njihovo idejo ali dejanje.
3. Če kdo v skupini preveč na dolgo razlaga svoje mnenje, postanem nestrpen.
4. Zavzemam se za ideje drugih, ki so preslišane.
5. Pozoren sem na to, kako se počutijo drugi člani skupine.
6. V skupini želim imeti pozornost drugih, zato govorim tako, da preglasim druge.
7. Pozorno poslušam tudi mnenja in ideje, ki se razlikujejo od mojih.
8. Najraje delam sam.
9. Ne zanima me, kaj si o neki temi mislijo preostali člani skupine.
10. Izogibam se prekinjanju in priganjanju sogovornika.
11. Mislim, da je vsak član skupine dragocen.
12. Pri skupinskem delu se usmerim na nalogo in zbrano delam.
13. Ko razpravljamo, se držim teme.
14. Usmerjen sem v iskanje najboljše možne rešitve.
15. Če me kdo izzove, sem se pripravljen močno skregati z njim, da mu dokažem svoj prav.
16. Z drugimi delim vse informacije, ki jih imam o obravnavani temi.
17. Če se v skupini zgodi konflikt, spodbujam vpletene k temu, da ga strpno razrešijo.
18. Zdi se mi pomembno, da je rešitev, ki jo skupina sprejme, sprejemljiva za vse.
19. Ko se skupina ne strinja z mojim predlogom, sem močno užaljen in ne želim več sodelovati v pogovoru.
20. Vztrajam pri svojih prepričanjih, če mi drugi ne ponudijo razumnih razlogov, zakaj nimam prav.
21. Večinoma si ne upam na glas izraziti svojega nestrinjanja z drugimi v skupini.
22. Pri skupinskem delu sem sproščen.
23. V skupini težko najdem svoje mesto, saj me drugi preglasijo.
24. Pogosto me skrbi, kaj si bodo drugi v skupini mislili o meni.

²⁸ Vir: Rupnik Vec, T., Celin, I., Vuradin Popovič, J., Bradič, M. (2012). (Priredila Ines Celin.)

Sedaj pogledajte ocene, ki ste jih vpisali v rdečih okvirčkih in jih spremenite:

- če ste vpisali 1, jo spremenite v 5,
- če ste vpisali 2, jo spremenite v 4,
- če ste vpisali 3, oceno pustite,
- če ste vpisali 4, jo spremenite v 2,
- če ste vpisali 5, jo spremenite v 1.

Vaš rezultat in razlago si lahko ogledate v naslednjem listu 'rezultati'.

REFLEKSIJA O DEJAVNOSTI V SKUPINI

- a) Kaj ste delali pri tej učni uri? Opišite, kako je potekalo delo.
- b) Katere vloge in naloge si pri skupinskem delu imel ti?
- c) Kako si se počutil pri delu v skupini?
- d) Kaj ti je bilo še posebej všeč?
- e) S katerimi težavami si se srečal? Kaj ti je bilo najtežje?
- f) Na kratko oceni delo skupine: Kako ste si razdelili delo? So vsi člani pošteno delali? V čem ste bili kot skupina uspešni? Kaj vam ni najbolj uspelo? Kaj bi naslednjič spremenili?
- g) Katera obnašanja članov skupine so najbolj spodbudno vplivala na delo? Napiši konkretno - za vsakega posameznika.
- h) Katera obnašanja članov so ovirala dobro sodelovanje? Napiši konkretno.
- i) Kdo je v skupini največ govoril? Kdo najmanj? Kako so to doživljali (je bilo koristno ali ne, je bilo moteče...)?
- j) Če bi imel čarobno paličico, s katero bi lahko vplival na potek dogodkov, potem bi v skupini poskrbel za manj _____ in več _____.
- k) Oceni svoje sodelovanje. Pomagaj si s samooceno, ki si jo zapisal in povzemi, kaj ti je uspelo, v čem si bil posebej dober, kaj lahko še izboljšaš.
- l) Napiši, kdo ti je oblikoval povratno informacijo in povzemi bistvo (kaj je pohvalil, kje misli, da si bil posebej uspešen, kaj pa meni, da lahko izboljšaš).
- m) Primerjaj samooceno in oceno sošolca. Sta podobno ocenila tvoje sodelovanje? So kje pomembne razlike? Če so, pokomentiraj, zakaj je do njih prišlo.
- n) Kako si se počutil, ko si poslušal povratno informacijo sošolca?
- o) Kako si se počutil, ko si posredoval povratno informacijo ??
- p) Ali opaziš kakšne spremembe v skupinskem delu? Razmisli, v čem zdaj kot razred delujete bolje? Ali se je kaj poslabšalo; imate s sodelovanjem morda več težav kot prej?

Dokončaj stavke:

Najpomembnejše spoznanje o sodelovanju, do katerega sem prišel je ...

Da bi bil pri sodelovanju uspešnejši, sem se odločil, da ...

Rad bi izvedel ali se preizkusil še ...

Uporaba e-Listovnika se mi zdi ..., ker ...

SELF EVALUATION LIST²⁹

Positive roles in groups - How often do you take these roles?

	Mostly	Sometimes	Never
Coordinator			
Initiator			
Information seeker			
Information giver			
Opinion seeker			
Opinion giver			
Goal setter			
Deadline setter			
Progress monitor			
Evaluator			
Evaluator			
Decision pusher			
Planner			
Spokesperson			
Trouble-shooter			
Diagnoser			
Encourager			
Gatekeeper			
Mediator			
Tension reliever			
Listener			
Volunteer			

²⁹ Priredila Nela Bejat Krajnc po: <http://www.eng.monash.edu.au/current-students/download/groupwork.pdf>.

Dysfunctional roles in groups

	Mostly	Sometimes	Never
Being aggressive			
Blocking or nit-picking			
Competing			
Clowning or joking to disrupt the work of the group			
Withdrawing-being passive			
Being sarcastic or cynical			
Blaming			
Taking all the credit			
Dominating			
Manipulating			

SAMOEVALVACIJA VEŠČINE SODELOVANJA IN KOMUNIKACIJE

Navodilo: Pozorno preberi trditve in za vsako oceni, kako pogosto opisano velja pri sodelovanju v skupini zate. Oceniš se tako, da obkrožiš vrednost, ki velja zate.

1-skoraj nikoli ne velja; 2-redko velja; 3-včasih velja; 4-pogosto velja; 5-skoraj vedno velja

1. V skupini spodbujam druge h govorjenju.	1---2---3---4---5
2. Drugim povem, da podpiram ali odobravam njihovo idejo ali dejanje.	1---2---3---4---5
3. Če kdo v skupini preveč na dolgo razlaga svoje mnenje, postanem nestrpen.	1---2---3---4---5
4. Ko nekdo pove mnenje, ki se mi zdi nesmiselno, ga zasmehujem.	1---2---3---4---5
5. Preverjam, kako se počutijo drugi člani skupine.	1---2---3---4---5
6. V skupini želim imeti pozornost drugih, zato govorim tako, da preglasim druge.	1---2---3---4---5
7. V skupini se osredotočim na tistega, ki govori.	1---2---3---4---5
8. Najraje delam sam.	1---2---3---4---5
9. V razpravi sem kritičen do idej, ne pa do ljudi, ki jih predlagajo.	1---2---3---4---5
10. Skupina bi bolje delovala, če nekateri člani ne bi bili v njej.	1---2---3---4---5
11. Ko razpravljamo, se držim teme.	1---2---3---4---5
12. Če me kdo izzove, sem se pripravljen skregati z njim, da mu dokažem svoj prav.	1---2---3---4---5
13. Zdi se mi pomembno, da je rešitev, ki jo skupina sprejme, sprejemljiva za vse.	1---2---3---4---5
14. Pozoren sem na to, ali imamo vsi priložnost prispevati ideje.	1---2---3---4---5
15. Ko se skupina ne strinja z mojim predlogom, sem užaljen-a.	1---2---3---4---5
16. Večinoma si ne upam naglas izraziti svojega nestrinjanja z drugimi v skupini.	1---2---3---4---5
17. V skupini težko najdem svoje mesto, saj me drugi preglasijo.	1---2---3---4---5
18. Pogosto me skrbi, kaj si bodo drugi v skupini mislili o meni.	1---2---3---4---5

OCENA DELA V SKUPINI³⁰

Anketa o delu v skupini

1. Kako bi z eno besedo opisal današnje delo v skupini?
2. So sodelovali vsi člani skupine?
3. Ali si poslušal sošolce, ko so govorili?
4. Ali si povedal sošolcu, da je nekaj dobro, ko ti je bilo všeč? Kako si to povedal?
5. Kako si izrazil kritiko?
6. Če si potreboval pomoč, na koga si se obrnil?
7. Katero izmed spodnjih vlog si prevzel? Bil sem:
*vodja, merilec časa, zapisovalec, poročevalec, posredovalec informacij, dajalec
povratnih informacij, dajalec primerov, povzemovalac, spodbujevalec, ocenjevalec.*
8. Kaj bi sporočil sošolcem, da bo delo v vaši skupini naslednjič še bolj učinkovito?

Datum:

Ime in priimek:

³⁰ Vir: Urbas, M. (2011). Diplomsko delo: SODELOVALNO UČENJE PRI SPOZNAVANJU OKOLJA V 2. RAZREDU.
Dostopno na: http://pefprints.pef.uni-lj.si/252/1/Urbas,M._Sodelovalno_učenje_pri_SPO_v_2._raz..pdf.

REFLEKSIJA O SODELOVALNEM UČENJU

Delovni list je namenjen refleksiji po opravljenem sodelovalnem delu, ko ste dijaki pripravljali predstavitve na določeno temo, jih plenarno predstavili in prejeli povratno informacijo.

Razmislite o opravljenem sodelovalnem delu in predstavitvi vaše skupine, ter označite v kolikšni meri spodnje trditve veljajo za predstavitev vaše skupine:

			
Menim, da je predstavitev naše skupine ustrezala postavljenim kriterijem.			
Kriteriji so bili ustrezno zastavljeni.			
Menim, da je predstavitev pritegnila poslušalce.			
Zadovoljen sem s svojim prispevkom k predstavitvi.			
Sodelovalno delo v skupini mi ustreza.			
Vrednotenje dela drugih se mi je zdelo zahtevno.			
Pri vrednotenju dela drugih skupin sem se veliko naučil.			
Strinjam se s povratno informacijo sošolcev.			
Strinjam se s povratno informacijo učitelja.			
Iz predstavitve drugih skupin sem se naučil:			
Kaj bomo naslednjič storili drugače?			
Moje sporočilo učitelju:			

SODELOVANJE IN KOMUNIKACIJA PRI POUKU SLOVENŠČINE

Tema: Visoška kronika (maj 2017)

V kolikšni meri si izvajal/a zapisane dejavnosti (označi s kljukico):

KRITERIJI spremljanja veščine, SODELOVANJA in KOMUNICIRANJA	DA	DELOMA	NE	Utemeljitev, pojasnilo, opomba
STRATEŠKE ODLOČITVE Ali ste v skupinah/parih SKUPAJ načrtovali:				
• kaj boste delali,				
• kdaj boste delali,				
• katero orodje boste pri tem uporabili,				
• ste si razdelili naloge/vloge (določili odgovornost članov skupine).				
SODELOVANJE Ali si komuniciral/a na več različnih načinov in z več različnimi orodji (osebno, video, besedilo ...)				
Ali si imel/-a priložnost postavljati vprašanja?				
Ali si /a sošolcem dajal povratno informacijo o sodelovanju in komuniciranju?				
Ali si aktivno poslušal/-a?				
Ali si sprejemal/-a ideje drugih?				
Ali si svoje ideje povezoval/-a z idejami skupine v smiselno celoto?				
Ali si prevzemal/-a različne vloge v skupini?				
Ali si se dogovarjal/-a s člani skupine glede razdeljevanja nalog?				
Ali si s sošolci razpravljaj/-a o temi?				
Ali si se vključil/-a v reševanje konfliktov?				
Ali si pri pogajanju upošteval/a mnenje drugih?				
SOODVISNOST Ali ste bili v skupini vsi enako pomembni?				

SPORAZUMEVAM SE IN SODELUJEM

Ali je v skupini opravil nalogo le eden ali dva učenca?				
Ali si za opravljeno nalogo prispeval/-a svoj del?				
Ali je bila naloga opravljena le, če si tudi ti opravil/-a svoj del naloge?				
Ali si bil/-a sam/-a odgovoren/-na za svoj del naloge? (individualna odgovornost)				
Ali ste morali med seboj sodelovati, se pogajati, strinjati, da ste lahko ustvarili končni izdelek/rezultat? (skupinska odgovornost)				
Ali ste bili vzajemno odgovorni za končni rezultat?				

VPRAŠANJA O SODELOVANJU PRI PRIPRAVI IN IZVEDBI DARMATIZACIJE ODLOMKA IZ VIŠOŠKE KRONIKE

SKUPINA A

Ime in priimek			
Zame je bilo pomembno, da sem dosegel zastavljene cilje.			
Pričakoval/-a sem, da bo skupina dosegla svoj cilj.			
S člani skupine sem bil/-a pozitivno povezan/-a.			
S člani skupine sem si izmenjeval/-a mnenja, material.			
Prispeval/-a sem k skupnemu naporu.			
Nudil/-a sem pomoč članom skupine.			
Dobil/-a sem podporo/spodbudo od članov skupine.			

Enako naredijo še vse druge skupine.

SAMOVREDNOTENJE PRI POUKU (predmeta)

VSTOPNA KARTICA

Ta teden sem pri pouku (predmeta) ...	To lahko dokažem s/z ...
Za utrjevanje, pridobivanja znanja sem doma ...	To lahko dokažem s/z ...
Pričakujem, da bom pri današnji uri (predmeta) ...	
Počutim se ...	

VREDNOTENJE IN NAČRTOVANJE PRI POUKU ANGLEŠČINE

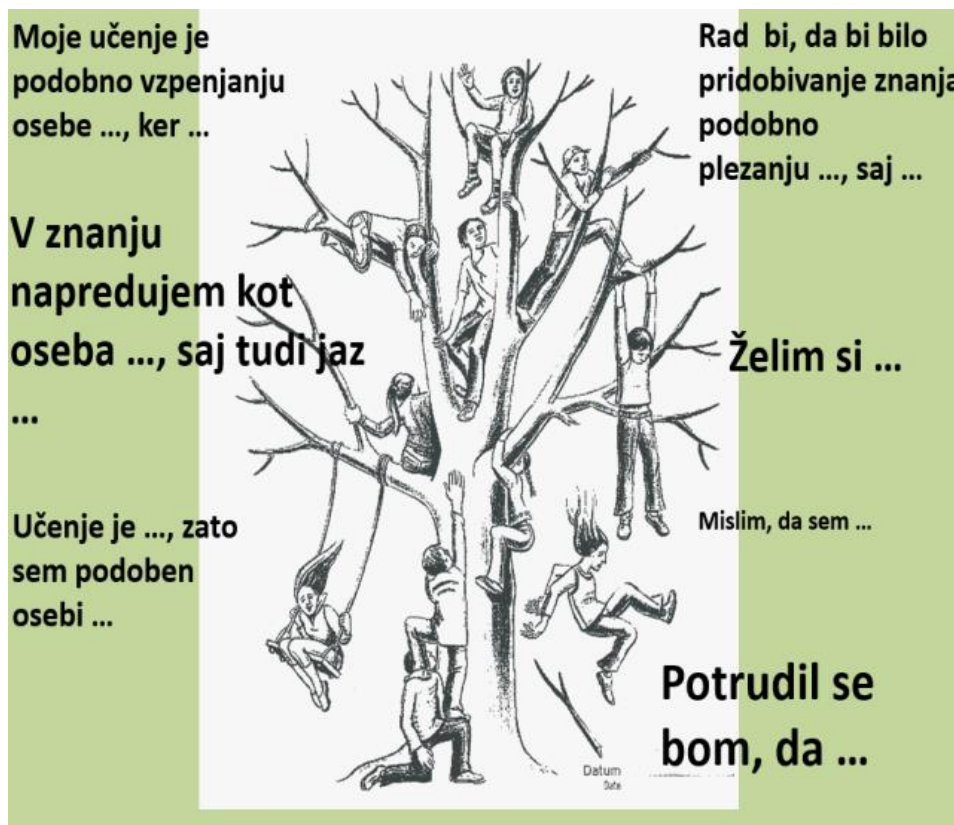
What have I learnt in this lesson?

What do I want to learn next?

How will I achieve it?

SPREMLJAM SVOJ NAPREDEK/UČENJE PRI POUKU ANGLEŠČINE³¹

V spodnji sliki je nekaj nedokončanih povedi. Izpiši jih in dopolni, nato pa se o svojih razmišljanjih pogovori s sošolcem.

³¹ Vir : J. Skela, N. Holc (2006). Evropski jezikovni listovnik za osnovnošolce, v starosti od 11 do 15 let. Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport Republike Slovenije. Vprašanja ob sliki dodala avtorica.

VREDNOTIM SVOJE DELO Z VIRI PRI POUKU

Izpolni spodnjo tabelo, tako da v ustrezne okvirčke narišeš 😎, 😊 ali 😐.

Kriteriji uspeha spremljanja veščine dela z viri	DOSEGAM 😎	DELNO DOSEGAM 😊	NE DOSEGAM 😐	Utemeljitev, opombe, pojasnila
1. Znam izbrati uporabne in raznolike vire podatkov (knjiga, splet, poljudnoznanstveni članki, slovarji, leksikoni, avdio- in videoposnetki ...).				
2. Znam razlikovati med bolj in manj verodostojnimi viri (npr. glede na to, kdo je avtor).				
3. Verodostojnost podatkov znam preveriti v različnih virih.				
4. Iz virov razberem ključne podatke in pomembne podrobnosti, dejstva in dokaze.				
5. Na podlagi teh podatkov oblikujem samostojne razlage, odgovore, sklepe, povzetke ...				
6. Znam pravilno navajati vire.				

Zdaj pa še v obliki povezanega besedila napiši, kako dobro že obvladaš veččino dela z viri, pri tem pa si pomagaj z izpolnjeno tabelo.

REFLEKSIJA O VEŠČINI DELA Z VIRI

1. Ali pri pripravi naloge, pri kateri moraš uporabiti različne vire, vedno daš vse od sebe?

DA. NE.

Odgovor utemelji:

2. Na kaj si najbolj ponosen/-na pri svojem delu z viri (npr. na to, da nimam težav s pripravo povzetka) in zakaj?

3. Kaj ti je pri delu z viri res težko oz. ti je najtežje? Bi lahko to izboljšal/-a? Kako?

4. Ali so ti bila učiteljičina navodila o uporabi in navajanju različnih virov v pomoč pri pripravi referata oz. govornega nastopa, pisanju opisa in drugih besedil?

DA. NE.

Odgovor utemelji:

5. Ali so ti bili učiteljičini popravki/nasveti o uporabi in navajanju različnih virov - pred pripravo končnega izdelka - v pomoč?

DA. NE.

Odgovor utemelji:

ZGODOVINSKO DOMAČE BRANJE – (SAMO)EVALVACIJA DELA V E-LISTOVNIKU³²

(Učenec se najprej ovrednoti sam, nato povratno informacijo sporoči še učiteljica.)

Ime in priimek dijaka/dijakinje: _____

Število točk: ____ / 35

KRITERIJI USPEŠNOSTI	Točke	Komentar
Ustvarim Moje učenje v e -Listovniku in ga delim z učiteljico.	/ 1	
Moje učenje		
- V Padlet vpišem mnenje o zgodovinskem domačem branju. - Zapis shranim v obliki zaslonske slike.	/ 2	
V danem roku izberem zgodovinski roman.	/ 1	
- Poiščem osnovne informacije o romanu in jih zapišem v zavihek Predznanje. Zapis vsebuje: - časovni in prostorski okvir (1 t); - kratek povzetek (1 t); - informacije o avtorju (1 t).	/ 3	
Izpolnim spletno anketo – razvijanje veščin pri ZDB.	/ 1	
Shranim zaslonsko sliko vprašalnika.	/ 1	
V zavihek Predznanje zapišem močne (1 t) in šibke točke (1 t) pri delu v paru.	/ 2	
Postavljanje ciljev		
Izpostavim tri vsebinske cilje.	/ 1	
Uspešno se posvetujem s sovrstnikom in skupaj oblikujeva tri vsebinske cilje.	/ 1	
Izpostavim individualni cilj.	/ 1	
Oblikujem veščinski cilj.	/ 1	
Načrtujem cilje s pomočjo preglednice Postavljanje ciljev.	/ 1	
Skupaj s sošolcem se dogovoriva o končnem izdelku in svoje ugotovitve strneva v pisno obliko.	/ 1	
Načrtovanje strategije		
Načrtujem strategije s pomočjo preglednice.	/ 1	
V forum (spletna učilnica) oblikujem kratko oceno o prebranem zgodovinskem romanu.	/ 1	
S sovrstnikom se dogovorim glede dajanja povratne informacije na oceno in jo tudi pravočasno oddam.	/ 1	
Dokazi		

³² Kriterije lahko uporabiš za samoevalvacijo, lahko pa jih uporabiš za povratno informacijo sošolcu, ali pa jih nekdo drug uporabi za povratno informacijo, namenjeno tebi.

• Sproti shranjujem/beležim svoje delo.	/ 1	
• Posamezne faze projekta opravljam pravočasno, sledim časovnim rokom.	/ 1	
• Oblikujem kvalitetno povratno informacijo in v celotnem projektu sodelujem s sovrstnikom.	/ 1	
• Upoštevam povratno informacijo.	/ 1	
• Na podlagi povratne informacije bom popravil svoje poročilo.	/ 1	
• S sovrstnikom delim učni list.	/ 2	
• Pravočasno izpolnim in oddam učni list.		
• Ocenim sovrstnikov izdelek, skladno s točkovnikom(<i>glej prilogo</i>).	/ 2	
• Oblikujem kratko, pisno povratno informacijo.		
• Skupaj s sošolcem opredeliva končni izdelek.	/ 2	
• Oblikujeva/napiševa/izdelava izdelek.		
• Oddam poročilo v skladu z navodili (poročilo se točkuje posebej po na ocenjevalnem kriteriju (<i>glej prilogo</i>)).	/ 1	
Samoevalvacija		
• Rešim »semafor« – opredelim, kako uspešen sem bil pri doseganju posameznega cilja (1 t) in povem/zapišem, kje, kdaj in kako mi je bilo omogočeno njegovo doseganje (1 t) – <i>glej prilogo</i> .	/ 2	
• Ob koncu projekta zapišem samorefleksijo, skladno navodili.	/ 1	

Povratna informacije učitelja:

SPREMLJANJE DELA S POMOČJO SEMAFORJA

Razlaga »semaforja«:

Pri vsaki alineji je potrebno dodati ustrezen znak, ki je v zgornjih stolpcih. Vsaka barva ima svoj pomen, tako kot pri semaforju:

- **zelena luč (dosegam cilje in kriterije uspešnosti) – 2 t**
- **rumena luč (delno dosegam) – 1 t**
- **rdeča luč (ne dosegam) – 0 t**

Izpolnjen in oddan delovni list ti prinaša dodatne 3 točke.

Rok oddaje: _____, do 23.00 (shrani med Dokaze v e-Listovnik) Pazi, da bo Pogled urejen (vsebinsko in oblikovno).

Cilji	Kriteriji uspešnosti				Komentar, opombe
- Učenec razvija digitalne kompetence (išče, primerja informacije na spletu) in veščino sodelovanja in komunikacije ter dela z viri; - izpiše oz. poišče konkreten podatek o Priamu, se pogovori s sošolcem, vir kritično presoja in sklepa o prihajajoči učni snovi; - presoja, kaj o temi, ki jo bomo obravnavali, že zna; - razvija sodelovalno učenje;	- Ustvarim Moje učenje in Pogled, ki ga delim z razredom in učiteljico. - V e-Listovnik, zavihek Predznanje zapišem konkretne povedi o tem, kaj že vem o temi, ki jo bomo obravnavali, še prej pa poved o dani osebi zapišem v Padlet. - S pomočjo sodelovalnega učenja svoj zapis ustrezno dopolnim. - Rešim učni list, ki predstavlja uvod v učno temo in ga priložim v zavihek Dokazi.				
- po gledanju animacije oblikuje lastne cilje učenja in kriterije uspešnosti za realizacijo ciljev; - se seznani z dejavnostmi, ki jih je	Po gledanju animacije najprej samostojno razmislim, zapišem in konkretiziram na podlagi predhodnih vprašanj tri vsebinske cilje in enega večinskega.				

za doseg ciljev načrtoval učitelj; načrtuje svoje učenje oz. učne strategije;	- Načrtujem učenje s pomočjo preglednice, ki jo priložim v zavihek Strategije. - Kritično prijateljujem in podajam primerno, ustrezno in jasno povratno informacijo ter dopolnjujem tabelo, kako bi realiziral načrtovane cilje.				
- samostojno in z učiteljevo razlago obravnavajo besedilo ter ugotovitve zapišejo na delovni list; - uporabljajo ustrezno terminologijo, kot je homersko vprašanje, mit o trojanski vojni, jabolko spora ...; - samostojno rešujejo naloge oz. aktivnosti, - kritično presoja dogodka in osebe ter oblikuje sklepe na podlagi sodelovalnega dela in komunikacije; - komentirajo delo drug drugega in svoj komentar posnamejo; le-to upoštevajo preden svoje naloge oddajo; - ustvarijo film/risanko na temo prebranega odlomka in le-to predstavijo na čim bolj izviren način; - na dano temo rešujejo naloge v i-	- Na podlagi posnetkov odgovarjam na vprašanja na delovnem listu. - Del vsebine obravnavane teme postavim v novo animacijo – kot jo razumem. Pri tem uporabim oblak Powtoon ali kateri drugi in naredim povezavo do svojega izdelka. - Sodelujem pri analizi in obravnavi epa in ugotovitve zapisujem v zvezek. - Uspešno sodelujem s sovrstniki v skupini in rešim učni list; še pred tem se v forumu dogovorim, kdo bo vpisoval odgovore v skupni dokument in kaj bo tja napisal. - Predstavim eno od osrednjih oseb v obravnavanem odlomku. Za povratno informacijo zaprosim sošolca, ki mi oblikuje komentar k nalogi (le-tega posname in mi ga pošlje). Analiza je posredovana tako, da upoštevam komentar in svojo nalogo popravim				

učbeniku in rešitve oddajo kot dokaz; • urejajo skupen dokument, ki se navezuje na obravnavo junaškega epa; • razvijejo in izkažejo digitalne kompetence in veščine, pri delu upoštevajo zastavljene cilje in kriterije uspešnosti;	ter jo oddam - skupaj s posnetkom - v pregled učiteljici. • Rešujem naloge v i-učbeniku. • Ovrednotim tuji izdelek in oblikujem oceno ter jo argumentiram. • Med učnim procesom zbiram dokaze o svojem delu in jih nalagam v ustrezne zavihke.³³				
• posredujejo povratno informacijo sošolcu in s tem razvijajo sodelovalno učenje; • na temelju povratne informacije sošolca (in/ali učitelja) izboljšajo svoj izdelek; • podajajo ustrezno, jasno, razumljivo povratno informacijo.	• Upoštevam povratne informacije, ki jih bom pridobil v učnem procesu. • Ugotovitve bom zapisoval in na podlagi zapisa izboljševal svoje izdelke.				
• Zapišejo samorefleksijo ter razmislijo o nadaljnjih možnostih izboljšave dela z zgodovinskimi viri.	• Rešim preglednico (priponka) in zapišem samorefleksijo.				

³³ Med dokaze vključijo vse rešene učne liste (viharjenje, opredeljevanje pojmov, delo z viri itd.), delovni list (s križanko, premetanko itd.).

SAMOVREDNOTENJE PRI SLOVENŠČINI

Ime, priimek dijaka: _____

Kriteriji uspešnosti	Točkovanje	Komentar, opombe
Ustvarim Moje učenje in Pogled, ki ga delim z razredom in učiteljico.	1/	
V e-Listovnik, zavihek Predznanje, zapišem konkretne povedi o tem, kaj že vem o temi, ki jo bomo obravnavali, še prej pa poved o dani osebi zapišem v Padlet.	1/	
Rešim učni list, ki predstavlja uvod v učno temo in ga priložim v zavihek Dokazi.	1/	
Po gledanju animacije najprej samostojno razmislim, zapišem in konkretiziram - na podlagi predhodnih vprašanj - tri vsebinske cilje in enega veščinskega.	1/	
Načrtujem učenje s pomočjo preglednice, ki jo priložim v zavihek Strategije.	1/	
Na podlagi posnetkov odgovarjam na vprašanja na delovnem listu.	1/	
Del vsebine obravnavane teme postavim v novo animacijo – kot jo razumem. Pri tem uporabim oblak Powtoon ali kateri drugi in naredim povezavo do svojega izdelka: povezava (1 t); animacija z vsaj tremi osebami (3 t); ustrezna glasbena podlaga (1 t); naslov in avtorstvo izdelka (1 t).	6/	
Uspešno sodelujem s sovrstniki v skupini in rešim učni list; še pred tem se v foruma dogovorim, kdo bo vpisoval odgovore v skupni dokument in kaj bo tja napisal.	1/	
Učenci predstavijo eno od osrednjih oseb v obravnavanem odlomku. Za povratno informacijo posameznik zaprosi sošolca, ki mu oblikuje komentar k njegovi nalogi (le-tega posname in mu ga pošlje). Analiza je podana tako, da dijak upošteva komentar in svojo nalogo popravi ter jo oddaj skupaj s posnetkom v pregled učiteljici. Vrednotenje: izbira kritičnega prijatelja(1 t); oddana prvotna naloga brez popravkov (2 t); sošolčev komentar (2 t); popravljena naloga po sošolčevem komentarju, ki mora vsebovati vse tri značilnosti predstavitve osebe – opis, značaj, pripoved (3 t); lastna razlaga sprejema popravkov (2 t).	10/	
Učenci rešujejo naloge v i-učbeniku (dokaz oddaje dveh nalog za 2 t).	2/	

• Učenci napišejo sestavek po navodilih – točkovan je po naslednjih kriterijih: vsebina – predstavitev dveh likov (2 t); primerjava (1 t); razlaga junaških dejanj in primerjava le-teh (1 t); vrednotenje (1 t), jezik (2 t), slog (2 t), zgradba (2 t), sodelovanje (1 t).	12/	
• Učenci ovrednotijo tuji izdelek in podajo oceno ter jo argumentirajo (vrednotenje 1 t; argumentacija ocene 1 t).	2/	
• Učenec bo upošteval povratne informacije, ki jih bo pridobil v učnem procesu.	1/	
• Učenec bo ugotovitve zapisoval in na podlagi zapisa izboljševal svoje izdelke.	1/	
• Dodatne točke: pravočasna oddaja, udeležba na dodatni uri za digitalne kompetence, veščinsko delo ... (vsaj dve dejavnosti za 2 točki).	2/	
• Učenci rešijo preglednico (priponka) in zapišejo samorefleksijo (1 t+1 t).	2/	
SKUPAJ MOŽNIH TOČK ZA DEJAVNOSTI V PRVEM SKLOPU	45/	

SAMOREFLEKSIJA

V zadnjih urah smo se poglobili v obravnavo Homerjeve Iliade. Kako si bil zadovoljen s svojim učenjem, napredkom? Razmisli in odgovori na vprašanja oz. dokončaj povedi.

1. Pri obravnavi Homerjeve Iliade so bili cilji dela, ki jih je zastavila učiteljica in jaz, jasni. (1–5)
2. Tako moje delo, kot delo v moji skupini, je bilo učinkovito. (1–5)
3. Člani skupine smo govorili o obravnavani temi; med seboj smo se hitro in učinkovito dogovorili za delo in si ustrezno porazdelili naloge. (1–5)
4. Nekateri člani skupine so se trudili, da bi obveljala njihova trditev. (1–5)
5. Med obravnavo Iliade mi je bilo bolj všeč samostojno kot skupinsko delo (da/ne).
6. Najtežje mi je bilo opraviti nalogo v Dejavnosti _____.
7. Najbolj mi je bilo všeč delo v Dejavnosti _____.
8. S sošolcem sva prijateljsko in dobro sodelovala (pregled nalog, komentarji ...) (da/ne).

SAMOEVALVACIJA - MATEMATIKA

V spodnji tabeli označi, kako dobro si uspel doseči cilje, ki smo si jih skupaj in vsak posebej postavili na začetku (učne enote, sklopa, razvijanja veščine). Pomagaj si s kriteriji uspeha, ki smo jih določili v uvodnem delu.

	Cilj sem dosegel.	Cilj sem delno dosegel.	Cilja nisem dosegel.
Znam zbrati podatke.			
Znam urediti podatke.			
Znam prikazati podatke na več različnih načinov.			
Znam izračunati modus, mediano in aritmetično sredino.			
Znam oceniti mediano grupiranih podatkov s pomočjo krivulje kumulativne frekvenčne porazdelitve.			
Znam interpretirati rezultate statistične raziskave.			
Znam oblikovati dobro povratno informacijo sošolcu o njegovem izdelku.			
Znam konstruktivno sodelovati kot član skupine.			
Moj osebni cilj, ki se glasi:			

SAMOEVALVACIJA VEŠČIN RAZISKOVANJA

	Trditev	popolnoma	delno	niti slučajno
Zastavljanje raziskovalnih vprašanj	Znam razložiti, kaj je raziskovalno vprašanje.			
	Če mi nekdo postavi vprašanje, znam povedati, če je za odgovor na to vprašanje potrebna raziskava ali ne.			
	Znam zastaviti raziskovalno vprašanje.			
Napovedovanje in postavljanje hipotez	Razlikujem med ugibanjem in napovedovanjem.			
	Znam razložiti, kaj je hipoteza.			
	Znam zapisati hipotezo, ki mi pomaga pri zasnovi raziskave.			
Načrtovanje poteka raziskave	Znam oblikovati načrt za izvedbo samostojne raziskave.			
	Znam predvideti, katere vire informacij bi uporabil/-a pri iskanju odgovora na raziskovalno vprašanje.			
	Samostojno se znam lotiti iskanja odgovora na raziskovalno vprašanje.			
Opredelitev spremenljivk in vključevanje pravih kontrol	Vem, kaj so spremenljivke.			
	Ko načrtujem raziskavo, znam povedati, katere spremenljivke bom moral/-a opazovati.			
	Ločujem med odvisno in neodvisno spremenljivko.			
	Vem, da moram pri poskusu spreminjati le eno spremenljivko in ostale pustiti nespremenjene.			
Izvajanje raziskave	Znam določiti, kaj bom pri poskusu spreminjal/-a, kaj ohranil/-a nespremenjeno in kako bom meril/-a učinke.			
	Znam natančno in sistematično opazovati poskus.			

	Znam natančno zbirati želene podatke.			
Delo s podatki	Znam pravilno beležiti podatke v preglednice.			
	Pravilno znam podatke prikazati grafično.			
	Znam uporabiti zbrane podatke za ugotavljanje vzorcev in povezav med podatki.			
Analiza rezultatov in oblikovanje zaključkov	Znam oblikovati zaključke raziskave na podlagi analize.			
	Znam ugotoviti, če se zaključki ujemajo z napovedmi.			
	Znam odgovoriti na raziskovalno vprašanje.			
Ocena smiselnosti rezultatov	Znam oceniti in pojasniti nastale nepravilnosti oz. napake pri izvajanju raziskave.			
	Znam predlagati izpopolnitve/izboljšave raziskave.			
Samovrednotenje	Znam ovrednotiti svoje delo in napredek na področju raziskovalnih spretnosti.			

VIRI

- Biggs, J. B. in Moore, P. J. (1993). *The process of learning* (3.rd edition) New York: prentice Hall.
- Brock, A. (2015). *What is reflection and reflective practice?* V: Brock, A. (ur). *The Early Years Reflective Practice Handbook*. London and New York: Routledge.
- Halpern, D. F. (1996). *Thought and Knowledge: An Introduction to Critical Thinking (third edition)*. Mahwah: Lawrence Erlbaum Associates.
- Holcar Brunauer, A. (2016). *Formativno spremljanje v podporo učenju. Priročnik za učitelje in strokovne delavce*. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo.
- Kolb, D. (1984). *Experiential learning. Experience as the Source of Learning and Development*. New Jersey: Prentice-Hall.
- Kompare, A. in Rupnik Vec, T. (2016). *Kako spodbujati razvoj mišljenja? Od temeljnih miselnih procesov do argumentiranja*. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo.
- Larivee, B. (2000) Transforming teaching practice: becoming a critically reflective teacher. *Reflective practice*, 1 (3), 293 – 307.
- Rupnik Vec, T. (2006). Kritična samorefleksija - temelj profesionalnega razvoja in rasti. *Socialna pedagogika*, 10 (4), 429-465.
- Rupnik Vec, T. in Sambolić Beganović, A. (2017). Sistematično spodbujanje, spremljanje in preverjanje vsepredmetnih veščin v mednarodnem projektu Spremljanje vsepredmetnih veščin. *Vodenje v vzgoji in izobraževanju*, 14 (3), 7 – 21.
- Rupnik Vec, T. (2011). *Izzivi poučevanja: spodbujanje razvoja kritičnega mišljenja*. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo.
- Rupnik Vec, T. (ur). (2017). *Veščine kritičnega mišljenja*. Primeri nalog za spodbujanje kritičnega mišljenja pri različnih predmetih v osnovni šoli Mednarodni projekt Assessment of Transversal skills - ATS2020. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo.
- Schon, D. (1983). *The Reflective Practitioner: How Professionals think in Action*. London: London: Temple Smith.
- Solon, T. (2007). Generic Critical Thinking Infusion and Course Content Learning in Introductory Psychology. *Journal of Instructional Psychology*, 34 (2), 95–109.
- Tancig, S. (1994). Reflection on reflective Learning. *The School Field*, 5 (1-2), 93 – 106).
- Van Gelder, T. (2004) Teaching Critical Thinking. Some Lessons from Cognitive Science. *College Teaching*, 45 (1), 41 – 46.
- Zohar, A. in Peled, B. (2008). The Effects of explicit teaching of metastrategic knowledge on low- and high-achieving students. *Learning and Instruction*, 18, 337–353.